Opłata pocztowa uiszczona gotówką!

Katowice, dnia 31 grudnia 1938.

GAZETA URZĘDOWA
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO
Dział Administracji Szkolnej

Nr 12.*)

Poz.: **TREŚĆ:** str.

*) Ostatni w bież. roku.

TREŚĆ:

KOMUNIKAT

Administracji Gazety Urzędowej Województwa Śląskiego w sprawie odnawiania prenumerat wydawnictw urzędowych.

Administracja przypomina P. T. Abonentom o konieczności odnowienia prenumerat na wydawnictwa urzędowe Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego na rok 1939. Prenumerata poszczególnych wydawnictw wynosi:

1) Dziennik Ustaw Śląskich
rocznie 18,— zł, półrocz. 9,— zł, kwart. 4,50 zł

2) Gazeta Urzędowa Wojew. Śląskiego
rocznie 18,— zł, półrocz. 9,— zł, kwart. 4,50 zł

3) Dział Administracji Szkolnej Gazety Urzędowej Wojew. Śl.
rocznie 10,— zł, półrocz. 5,— zł, kwart. 2,50 zł

4) Śląskie Wiadomości Statystyczne
rocznie 7,20 zł, półrocz. 5,— zł, kwart. 1,80 zł.

W razie nieuiszczenia należności wysyłka wspomnianych wydawnictw zostanie wstrzymana.

Ponadto Administracja wyjaśnia, że zamawianie prenumerat można uskuteczniać za pośrednictwem miejscowych Urzędów i Agencyj Pocztowych, lub bezpośrednio w Administracji Gazety Urzędowej Wojew. Śląskiego konto P. K. O. Nr 304.121.

Wysyłkę wydawnictw uskutecznia się wyłącznie po uprzednim przekazaniu należności.

Przy dokonywaniu wpłat Administracja prosi P. T. Abonentów o podawanie na odwrotnej stronie dowodów wpłat dokładnego tytułu na przekazaną kwotę, a jeżeli wpłata dotyczy prenumeraty, to należy również podać za jaki czas.

W końcu Administracja prosi P. T. o wpłacanie wszelkich należności, dotyczących Administracji wyłącznie na konto P. K. O. Nr 304.121, gdyż dokonywanie wpłat w inny sposób powoduje zwłokę w załatwieniu odnośnych spraw.

Administracja.

Katowice, dnia 19 grudnia 1938 r.

Poz. 297.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 21 lipca 1938 r. (Nr BP-11166/38)

w sprawie zmiany wzoru umów zawieranych z nauczycielami.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4. VI. 1920 roku o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) zarządzam, co następuje:

§ 1. W związku z wejściem w życie z dniem 1 września 1938 r. ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 roku o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 220) ulega następującym zmianom wzór umowy, stanowiący załącznik do rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 10 sierpnia 1937 roku o wynagrodzeniu opłacanych przez Państwo kontraktowych nauczycieli szkół państwowych i publicznych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 10, poz. 318) — (Gaz. Urz. Woj. Śl. Dz. Adm. Szk. Nr 10 z 23. X. 1937 r. poz. 280):

I. Punkt 3 otrzymuje brzmienie: „3) W razie niemożności pełnienia obowiązków wskutek powołania do pełnienia czynności sędziego przysięgłego, ławnika sądu pracy, albo innych obowiązków obywatelskich nałożonych przepisami prawa publicznego, albo też wskutek wykluczenia od zajęć przez władzę sanitarną dla zapobieżenia rozwleczenia choroby zaraźliwej, pracownik zachowuje przez okres 3-ch miesięcy prawo do wynagrodzenia zmniejszonego o kwoty otrzymane ze Skarbu Państwa na skutek powołania do pełnienia wyżej wymienionych obowiązków obywatelskich, albo też wykluczenia od zajęć przez władze sanitarne. We wszystkich wymienionych wyżej wypadkach niemożności pełnienia obowiązków, prawo do wynagrodzenia gaśnie przed upływem 3-ch miesięcy, jeżeli w ciągu tych 3-ch miesięcy umowa niniejsza ulegnie rozwiązaniu wskutek upływu czasu na który ją zawarto.

W razie powołania na przeszkolenie lub na ćwiczenia wojskowe na podstawie ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 r. o powszechnym obowiązku wojskowym, zatrzymuje pracownik na czas tego przeszkolenia lub ćwiczeń wynagrodzenie określone w punkcie 2) z zastrzeżeniem postanowień art. 135 wspomnianej ustawy. W razie powołania do odbycia zasadniczej służby wojskowej, jak również w razie powołania do czynnej służby wojskowej ze względu na bezpieczeństwo Państwa na podstawie powołanej wyżej ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym, przestanie pracownik otrzymywać wynikające z niniejszej umowy wynagrodzenie, z końcem miesiaca, w którym nastąpiło wcielenie".

II. Punkt 6c) otrzymuje brzmienie: „c) w razie powołania do odbycia zasadniczej służby wojskowej — jeżeli stosunek pracy w chwili powołania trwał nieprzerwanie mniej aniżeli 6 miesięcy — z dniem wcielenia".

III. Ustęp 2 punktu 6 otrzymuje brzmienie: „Umowa nie ulega rozwiązaniu z powodu: a) powołania do odbycia zasadniczej służby wojskowej, jeżeli stosunek pracy w chwili powołania trwał nieprzerwanie co najmniej 6 miesięcy, b) powołania pracownika na przeszkolenia lub na ćwiczenia wojskowe, oraz c) powołania żołnierzy rezerwy lub pospolitego ruszenia do czynnej służby wojskowej ze względu na bezpieczeństwo Państwa".

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1938 r.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:
W. Świętosławski

298.

ROZPORZĄDZENIE

Wojewody Śląskiego

z dnia 24 listopada 1938 r.

wydane w porozumieniu ze Śląską Radą Wojewódzką o zmianie rozporządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 24 lutego 1938 r., wydanego w porozumieniu ze Śląską Radą Wojewódzką w sprawie wykonania ustawy o mieszkaniach dla nauczycieli publicznych szkół powszechnych (Dz. U. Śl. nr 3, poz. 5).

Na podstawie art. 1, 2, 3 i 10 ustawy z dnia 25 stycznia 1938 r. o mieszkaniach dla nauczycieli publicznych szkół powszechnych (Dz. U. Śl. nr 2, poz. 3) oraz art. 2 pkt. 7 ustawy z dnia 27 października 1938 r. o rozciągnięciu mocy obowiązującej niektórych przepisów prawnych na odzyskane Ziemie Śląska Cieszyńskiego (Dz. U. Śl. nr 18, poz. 34) zarządza się co następuje:

§ 1.

W § 10 rozporządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 24 lutego 1938 r. wydanego w porozumie-

niu ze Śląską Radą Wojewódzką w sprawie wykonania ustawy o mieszkaniach dla nauczycieli publicznych szkół powszechnych (Dz. U. Śl. nr 3. poz. 5), regulującym podział miejscowości według klas po wyrazach: „Hajduki Wielkie", wstawia się wyraz: „Karwina".

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 31 października 1938 r.

Wojewoda:
w z.:
(—) **Dr. Saloni**
Wicewojewoda.

299.

ROZPORZĄDZENIE
Wojewody Śląskiego
z dnia 12 grudnia 1938 r.

o opłatach szkolnych w szkołach średnich ogólnokształcących i zakładach kształcenia nauczycieli, utrzymywanych przez Skarb Śląski, oraz związki komunalne, jako też przy egzaminach nauczycieli szkół powszechnych.

Z mocą obowiązującą od II półrocza szkolnego 1938/39 zarządzam, w porozumieniu ze Śląską Radą Wojewódzką, pobieranie następujących opłat szkolnych:

I. W szkołach średnich ogólnokształcących:

1) Taksa za egzamin wstępny do klasy pierwszej lub wyższej gminazjum ogólnokształcącego . . . . 10,— zł
2) Taksa za egzamin wstępny do klasy I i II liceum ogólnokształcącego . 10,— zł
3) Taksa za egzamin uzupełniający z języka łacińskiego w zakresie gimnazjum ogólnokształcącego . . . . 8,— zł
4) Taksa za egzamin przy przejściu z gimnazjum zawodowego do gimnazjum ogólnokształcącego . . . 10,— zł
5) Taksa za egzamin przy przejściu z liceum zawodowego do liceum ogólnokształcącego . . . . . . 20,— zł
6) Taksa za egzamin dojrzałości w szkołach średnich ogólnokształcących dawnego typu . . . . . 12,— zł
7) Taksa za egzamin dojrzałości w liceum ogólnokształcącym . . . . 15,— zł
8) Taksa za pełny egzamin dojrzałości dla eksternów (dawnego typu) . . 60,— zł
9) Taksa za pełny egzamin dojrzałości w liceum ogólnokształcącym dla eksternów . . . . 60,— zł
10) Taksa za uzupełniający egzamin dojrzałości dla eksternów (dawn. typu) 15,— zł
11) Taksa za uzupełniający egzamin dojrzałości w liceum ogólnokształcącym dla eksternów za każdy przedmiot egzaminu . . . . . . 5,— zł
12) Taksa za egzamin ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego nowego ustroju bez praw i dla eksternów . 40,— zł
13) Taksa za wydanie duplikatu świadectwa rocznego lub półrocznego w szkołach średnich ogólnokształcących . . . . 5,— zł
14) Taksa za wydanie duplikatu świadectwa dojrzałości (dawnego typu) . 10,— zł
15) Taksa za wydanie duplikatu świadectwa dojrzałości w liceum ogólnokształcącym . . . . 10,— zł
16) Taksa administracyjna roczna . . 200,— zł
17) Taksa administracyjna roczna dla uczniów, wstępujących po raz pierwszy do szkoły średniej ogólnokształcącej . . . . 203,— zł

II. W zakładach kształcenia nauczycieli (licea pedagogiczne, pedagogia, seminaria ochroniarskie i dla wychowawczyń przedszkoli) oraz przy egzaminach nauczycieli szkół powszechnych.

18) Taksa za pełny egzamin na dyplom nauczyciela szkół powszechnych dla eksternów . . . . 60,— zł
19) Taksa za uzupełniający egzamin na dyplom nauczyciela szkół powszechnych dla eksternów . . . . . 40,— zł
20) Taksa za egzamin na świadectwo praktycznego egzaminu na nauczyciela publicznych szkół powszechn. 50,— zł
21) Taksa za egzamin eksternów na wyższych kursach nauczycielskich zdawany w całości w jednym terminie . . . . 40,— zł
22) Taksa za jedną część egzaminu eksternów na wyższych kursach nauczycielskich . . . . 20,— zł

23) Taksa za dwie części egzaminu eksternów na wyższych kursach nauczycielskich zdawanego łącznie . . 30,— zł

24) Taksa za egzamin dla czynnych a niewykwalifikowanych nauczycieli szkół powszechnych:
   a) z jednej grupy przedmiotów lub z jednego przedmiotu artystyczno-technicznego . . . . . 10,— zł
   b) z dwóch grup zdawanych łącznie 15,— zł
   c) z trzech grup zdawanych łącznie 20,— zł
   d) z czterech i więcej grup zdawanych łącznie . . . . . . 15,— zł

25) Taksa za wydanie duplikatu świadectwa rocznego lub półrocznego oraz duplikatu złożenia części egzaminu dla czynnych a niewykwalifikowanych nauczycieli szkół powszechn. 5,— zł

26) Taksa za wydanie duplikatu: świadectwa dojrzałości, dyplomu na nauczyciela szkoły powszechnej, świadectwa ukończenia seminarium ochroniarskiego i dla wychowawczyń przedszkoli, świadectwa egzaminu uzupełniającego wzgl. pełnego egzaminu dla czynnych a niekwalifikowanych nauczycieli szkół powszechnych, świadectwa z wyższego kursu nauczycielskiego . . . . 10,— zł

27) Taksa za wydanie duplikatu świadectwa praktycznego egzaminu na nauczyciela publicznych szkół powsz. 10,— zł

28) Taksa administracyjna roczna:
   a) w liceach pedagogicznych i pedagogiach . . . . . . 30,— zł
   b) w seminariach ochroniarskich i dla wychowawczyń przedszkoli 30,— zł
   c) na wyższych kursach nauczycielskich . . . . 80,— zł

Uwaga: Nie pobiera się taksy administracyjnej od dzieci uczęszczających do szkół ćwiczeń liceów pedagogicznych i pedagogiów zorganizowanych na zasadach, wskazanych w § 14 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 6. III. 1937 r. o organizacji państwowych liceów pedagogicznych (Gaz. Urzęd. Woj. Śl. Dział Admin. Szk. Nr 4, poz. 82).

III. Taksy, wymienione w punktach I, 1—5 powinny być uiszczane za pośrednictwem P. K. O. na konto czekowe szkoły przed przystąpieniem ucznia (nicy) do egzaminu. Sposób księgowania sum, otrzymywanych z powyższych taks normują przepisy rachunkowo-kasowe dla Dyrekcji Zakładów, utrzymywanych przez Skarb Śląski. Taksy te rozdzielają Dyrekcje szkół między egzaminatorów, jako wynagrodzenie za udział w egzaminach, według instrukcji dołączonej do zarządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 23 maja 1938 r. (Gaz. Urz. Wojew. Śl. Dz. Admin. Szk. Nr 6, poz. 136). Sumy uzyskane od uczniów(nic) z tego tytułu powinny być podawane w liście wypłat wynagrodzeń egzaminatorów.

IV. a) Taksy, wymienione w punktach I. 6 — 12 wpłacają eksterni oraz uczniowie (nice) szkół, utrzymywanych przez Skarb Śląski, na konto czekowe szkoły przed przystąpieniem do egzaminu. Dyrekcje szkół zebrane sumy przelewają na dochód Skarbu Śląskiego, zgodnie z instrukcją rachunkowo-kasową. Dyrekcje szkół komunalnych i prywatnych zebrane od uczniów(nic) taksy wpłacają za pośrednictwem P. K. O. na konto Nr 300-540 Wydziału Skarbowego Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego z dokładnym wyszczególnieniem tytułu wpłaty.

b) Dyrekcje szkół utrzymywanych przez Skarb Śląski i związki komunalne, oraz szkół prywatnych przesyłają Urzędowi Wojewódzkiemu (Wydziałowi Oświecenia Publicznego) wykazy uczniów(nic), od których taksy te zostały pobrane, nadto Dyrekcje szkół komunalnych i prywatnych dołączają dowód wpłacenia łącznej kwoty.

c) Taksy wpłacone nie podlegają zasadniczo zwrotowi. Wyjątkowo mogą być zwrócone taksy, wymienione w punktach I. 6, 8, 10 i 12 i to tylko w tym wypadku, gdy uczeń(nica) lub ekstern z powodu choroby, powstałej po wpłaceniu taksy — co powinno być stwierdzone zaświadczeniem lekarskim — egzaminowi poddać się nie może, wzgl. po wpłaceniu taksy do egzaminu nie zostanie dopuszczony.

Zwrotu taks dokonuje Urząd Wojewódzki Śląski.

W wypadku zwolnienia od egzaminu (I. 2-5) taksy egzaminacyjnej pobierać nie należy.

V. a) Taksy, wymienione w punktach I. 13, 14, i 15, II. 25, 26 i 27 wpłacane być winny na konto czekowe P. K. O. Nr 300-540 Wydziału Skarbowego Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego, w wypadkach, gdy chodzi o wydanie duplikatu świadectwa wzgl. dyplomu, wystawionego przez szkołę, utrzymywaną kosztem Skarbu Śląskiego, lub przez Państwową Komisję Egzaminacyjną.

b) Za wydanie duplikatu świadectwa, wzgl. dyplomu uiszcza się zawsze prócz taksy wymienionej w punkcie I. 13, 14, 15 i II. 25, 26 i 27 także opłatę stemplową znaczkami stemplowymi w wysokości, przewidzianej w ustawie o opłatach stemplowych t. j. znaczkami stemplowymi o wartości nominalnej 2 zł od każdej rozpoczętej strony. Znaczki stemplowe nakleja Dyrekcja na wydanym duplikacie i kasuje.

VI. Taksy wymienione w punktach 18 i 19 wpłacane być powinny za pośrednictwem P. K. O. na konto czekowe szkoły przed przystąpieniem do egzaminu. Sposób księgowania sum, otrzymywanych z powyższych taks, normują przepisy rachunkowo-kasowe dla Dyrekcji zakładów utrzy-

mywanych przez Skarb Śląski. Taksy te przeznaczone są na wydatki, związane z przeprowadzeniem egzaminu i na wynagrodzenia egzaminatorów. Dyrekcje szkół rozdzielają kwoty uzyskane z taks między egzaminatorów jako wynagrodzenie za udział w egzaminach według cyt. wyżej instrukcji. Sumy uzyskane z powyższych taks powinny być podawane w liście wypłat wynagrodzeń egzaminatorów.

VII. Taksa wymieniona w punkcie II. 20 powinna być uiszczana na konto czekowe P. K. O. Nr 300-540 Wydziału Skarbowego Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego przed przystąpieniem do egzaminu. Taksa ta przeznaczona jest na wydatki, związane z przeprowadzeniem egzaminu i na wynagrodzenie egzaminatorów, według instrukcji dołączonej do zarządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 23 maja 1938 r. (Gaz. Urz. Woj. Śl. — Dz. Adm. Szk. Nr 6, poz. 136).

VIII. Taksy, wymienione w punktach II. 21, 22, 23 i 24 są przeznaczone na wydatki, związane z przeprowadzeniem egzaminu i na wynagrodzenie egzaminatorów. Zasady podziału taks są określone w powyżej podanej instrukcji. Sposób pobierania i księgowania sum, otrzymywanych z powyższych taks normują przepisy rachunkowo-kasowe dla Dyrekcji zakładów, utrzymywanych przez Skarb Śląski.

IX. a) Całkowity wpływ z taks, wymienionych w punktach I. 16 i 17 oraz II. 28 przelewają Dyrekcje szkół, utrzymywanych przez Skarb Śląski, na dochód Skarbu Śląskiego.

b) Sposób pobierania i księgowania sum, otrzymywanych z powyższych taks, normują przepisy rachunkowo-kasowe dla Dyrekcji zakładów, utrzymywanych przez Skarb Śląski.

c) Taksa administracyjna roczna, wymieniona w punkcie I. 16 i 17 oraz II. 28 w komunalnych szkołach średnich ogólnokształcących i zakładów kształcenia nauczycieli stanowi dochód gmin, utrzymujących szkołę z tym ograniczeniem, że z taksy administracyjnej rocznej w szkołach średnich ogólnokształcących przypada do dyspozycji Dyrekcji szkoły co najmniej 20 zł od uiszczających pełną opłatę, względnie 10 zł od uiszczających połowę opłaty, na urządzenie pracowni szkolnych, zakup pomocy szkolnych i t. p.

X. a) Od taks wymienionych w punktach I. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 13, 14, 15, II. 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26 i 27 oraz od różnicy między taksą dla uczniów dawnych i nowowstępujących w kwocie 3 zł (punkt I. 16 i 17) nikt zwolniony być nie może. Zwolnień udzielać można jedynie od taksy za pełny egzamin dojrzałości eksternów w szkołach średnich ogólnokształcących (dawnego typu), taksy za pełny egzamin dojrzałości w liceum ogólnokształcącym dla eksternów, taksy za egzamin ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego nowego ustroju bez praw i dla eksternów jako też od taksy administracyjnej (punkt I. 8, 9, 12, 16, 17, II. 28).

b) Od taksy za egzamin dojrzałości eksternów (punkt I. 8) i od taksy za egzamin ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego nowego ustroju bez praw i dla eksternów (punkt I. 12) oraz za pełny egzamin dojrzałości w liceum ogólnokształcącym dla eksternów (punkt I. 9) mogą być zwolnieni w połowie kandydaci niezamożni, oraz dzieci czynnych funkcjonariuszów państwowych, wojewódzkich, komunalnych, wojskowych zawodowych, czynnych funkcjonariuszów Administracji Lasów i Tartaków Państwowych oraz funkcjonariuszów przedsiębiorstw państwowych „Polskie Koleje Państwowe" oraz „Polska Poczta, Telefon i Telegraf", jako też „Francusko-Polskiego Towarzystwa Kolejowego", a także i sami czynni funkcjonariusze państwowi, wojewódzcy, komunalni, wojskowi zawodowi, pobierający uposażenie służbowe lub wynagrodzenie ze Skarbu Państwa, Skarbu Śląskiego, albo kas związków komunalnych, jako też sami czynni funkcjonariusze Administracji Lasów i Tartaków Państwowych oraz czynni funkcjonariusze przedsiębiorstw państwowych: Polskie Koleje Państwowe" i „Polska Poczta, Telefon i Telegraf" oraz „Francusko-Polskiego Towarzystwa Kolejowego". Całkowicie zwolnieni od tej taksy mogą być wyjątkowo kandydaci zupełnie ubodzy i to w granicach 10% wszystkich kandydatów dopuszczonych do egzaminu, przy czym pierwszeństwo mieć powinny dzieci niezamożnych inwalidów wojennych, powstańców śląskich, oraz dzieci niezamożnych kawalerów orderu „Virtuti Militari" i odznaczonych „Krzyżem" lub Medalem Niepodległości", jako też dzieci rodziców niezamożnych, posiadających odznakę „Za walkę o szkołę polską" i dzieci niezamożnych zweryfikowanych członków „Stowarzyszenia b. uczestników strajku szkolnego zachodniej Polski", wreszcie sami niezamożni inwalidzi wojenni, powstańcy śląscy, kawalerowie orderu „Virtuti Militari" i odznaczeni „Krzyżem" lub „Medalem Niepodległości".

Od taksy za egzamin dojrzałości eksternów (punkty I. 8, 9 i 12) zwalnia Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Oświecenia Publicznego.

XI. a) Taksy administracyjne, wymienione w punktach I. 16 i 17 oraz II. 28 powinny być wpłacane w dwóch równych ratach półrocznych z początkiem danego półrocza najpóźniej jednak do dnia 20 listopada za pierwsze i do dnia 20 kwietnia za drugie półrocze szkolne.

b) W okresie trudnych warunków ekonomicznych Dyrekcje szkół średnich ogólnokształcących i zakładów kształcenia nauczycieli, utrzymywanych przez Skarb Śląski, oraz zarządy gmin, utrzymujących szkoły średnie ogólnokształcące mogą ściągać taksę administracyjną w ratach w każdym półroczu od tych uczniów(nic), których

rodzicom było by trudno uiścić naraz całą wyznaczoną kwotę ze względu na niezamożność, rodzaj zajęcia (robotnicy), ilość dzieci wysyłanych do szkół i tym podobne okoliczności.

W każdym razie cała przypadająca z tego tytułu należytość powinna być wyrównana w pierwszym półroczu roku szkolnego do dnia 10 grudnia, w drugim zaś półroczu do dnia 10 maja.

c) Od uczniów(nic), którzy przed ostatecznym terminem płatności występują ze szkoły, nie uiściwszy taksy, nie należy żądać opłacenia taksy administracyjnej.

d) Uczniowie, którzy przed ostatecznym terminem płatności taksy administracyjnej formalnie wystąpili ze szkoły, a w następnym roku powracają do tejże szkoły jako nowowstępujący — nie są obowiązani do opłacania taksy administracyjnej za rok szkolny, w którym opuścili szkołę przed ostatecznym terminem płatności taks szkolnych. Natomiast uczniowie, którzy formalnie ze szkoły nie wystąpili (nie wzięli świadectw odejścia), a tylko z jakichkolwiek bądź powodów, np. choroby, przestali do szkoły uczęszczać i nie opłacili taksy administracyjnej, obowiązani są zaległe opłaty uiścić, o ile chcą pobierać naukę w tej samej szkole w następnym roku szkolnym.

XII. a) Z ulgowej taksy administracyjnej w wysokości 50% normalnej taksy, wskazanej w punktach I. 16 i 17 oraz II. 28 korzystają dzieci czynnych funkcjonariuszów państwowych, wojewódzkich, komunalnych i wojskowych zawodowych, pobierających uposażenie służbowe lub wynagrodzenie ze Skarbu Państwa, Skarbu Śląskiego i kas Związków Komunalnych oraz czynnych funkcjonariuszów Administracji Lasów i Tartaków Państwowych, jako też czynnych funkcjonariuszów przedsiębiorstw państwowych: „Polskie Koleje Państwowe“ i „Polska Poczta, Telefon i Telegraf“, oraz „Francusko-Polskiego Towarzystwa Kolejowego“, o ile wykazują dostateczne postępy w nauce i sprawowanie dobre z zastrzeżeniem, że rodzice ich nie posiadają znaczniejszego majątku.

Przez dostateczny postęp w nauce rozumie się postępy przynajmniej dostateczne ze wszystkich przedmiotów naukowych na świadectwie półrocznym, na świadectwie zaś rocznym przynajmniej postęp ogólny dostateczny, uprawniający ucznia do przejścia do następnej klasy z początkiem następnego roku szkolnego.

b) Dzieci rodziców niezamożnych, o ile wykazują dostateczne postępy w nauce i sprawowanie dobre, mogą korzystać z częściowego lub całkowitego zwolnienia od taksy administracyjnej, przewidzianej w punkcie I. 16 i 17 oraz II. 28. W wyjątkowych wypadkach również dzieci czynnych funkcjonariuszów państwowych, wojewódzkich, komunalnych, zawodowych wojskowych, czynnych funkcjonariuszów Administracji Lasów i Tartaków Państwowych i przedsiębiorstw państwowych: „Polskie Koleje Państwowe“ oraz „Polska Poczta, Telefon i Telegraf“, jako też „Francusko-Polskiego Towarzystwa Kolejowego“ mogą korzystać z częściowego (ponad 50%) lub całkowitego zwolnienia od taksy administracyjnej przewidzianej w punkcie I. 16 i 17 oraz II. 28. Zwolnienia takie muszą się jednak mieścić w granicach normy dozwolonej (punkt XIII b).

c) Całkowite zwolnienie od taksy administracyjnej, przewidzianej w punkcie I. 16 i 17 oraz II. 28 należy stosować w pierwszym rzędzie w odniesieniu do dzieci niezamożnych inwalidów wojennych, powstańców śląskich, kawalerów orderu „Virtuti Militari“, odznaczonych „Krzyżem“ lub „Medalem Niepodległości“ oraz do stypendystów gminnych i młodzieży z wychodźctwa i repatriacji, pozostającej pod opieką Towarzystwa Pomocy Dzieciom i Młodzieży Polskiej z Kresów, oraz do dzieci rodziców niezamożnych, posiadających odznakę „Za walkę o szkołę polską“ i dzieci niezamożnych zweryfikowanych członków „Stowarzyszenia b. uczestników strajku szkolnego Zachodniej Polski“.

d) Stypendystów gminnych, korzystających ze zwolnienia od taksy administracyjnej w myśl zarządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 26. IX. 1936 r. o pomocy w kształceniu wybitnie zdolnych uczniów — dzieci rolników względnie robotników na terenie województwa śląskiego (Gaz. Urz. Woj. Śl. — Dz. Adm. Szk. Nr 10, poz. 206), nie należy również wliczać do podstawowej normy zwolnień. Stypendystów tych zwalnia od taksy administracyjnej w I półroczu Dyrekcja szkoły, dalsze zwolnienia, uzależnione od postępów w nauce, udzielane są przez Radę Pedagogiczną.

e) Dzieci ślubne i uprawnione tych oficerów i szeregowych Policji Państwowej i Policji Województwa Śląskiego, którzy utracili życie wskutek czynu karygodnego, popełnionego na ich osobie w związku ze służbą, lub nieszczęśliwego wypadku, któremu ulegli z powodu lub w czasie pełnienia obowiązków służbowych, są zwolnione od płacenia taks, wymienionych w punktach: 8, 9, 12, 16, 17 i 28 (art. 90 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. Dz. U. R. P. Nr 5, poz. 27 ex 1931 r.). Dzieci tych nie należy wliczać do normy zwolnień.

f) Od taksy, przewidzianej w punkcie II. 28d nie mogą być zwolnieni słuchacze wyższych kursów nauczycielskich, korzystający z urlopu płatnego.

XIII. a) Określonych powyżej ulgowych taks administracyjnych i zwolnień od opłaty administracyjnej udzielają co półrocze Rady Pedagogiczne szkół stosownie do stanu majątkowego rodziców, uczniom, który na to zasługują pilnością i postępem w nauce. Rady Pedagogiczne powinny przy zwolnieniach od taks rozważyć dokładnie warunki, w jakich młodzież pozostaje poza szkołą, oraz uwzględnić w pierwszym rzędzie wypadki,

gdy rodzice niezamożni kształcą już równocześnie kilkoro dzieci. Opieka domowa ucznia może odwołać się od decyzji Rady Pedagogicznej, w wypadku odmówienia zwolnienia, do Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego — Wydziału Oświecenia Publicznego, który rozstrzyga ostatecznie.

b) Radom Pedagogicznym przysługuje prawo udzielania zwolnień, przewidzianych w punkcie XI. b, w szkołach średnich ogólnokształcących w granicach 20% sumy, którą uzyskałaby Dyrekcja szkoły z opłat, gdyby wszystkie dzieci czynnych funkcjonariuszów państwowych i wojskowych zawodowych oraz dzieci czynnych funkcjonariuszów przedsiębiorstw państwowych: „Polskie Koleje Państwowe“ i „Polska Poczta, Telegraf i Telefon“ oraz Polsko - Francuskiego Towarzystwa Kolejowego płaciły połowę taksy, a pozostałe całą taksę administracyjną.

W liceach pedagogicznych i pedagogiach, seminariach ochroniarskich i dla wychowawczyń przedszkoli, Radom Pedagogicznym przysługuje prawo udzielania zwolnień, przewidzianych w punktach XII b. w granicach 25% wpływu, jaki osiągnęłaby szkoła, pobierając całkowitą taksę administracyjną od wszystkich uczniów, zapisanych do szkoły.

c) Gdyby wyjątkowe względy zmuszały Rady Pedagogiczne do udzielania większej liczby zwolnień względnie do udzielania ulg i zwolnień na kwotę wyższą, niż to wskazano w punkcie b, powinny Dyrekcje szkół, utrzymywanych przez Skarb Śląski, uzyskać na to zgodę Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego — Wydziału Oświecenia Publicznego, a Dyrekcje szkół, utrzymywanych przez związki komunalne, zgodę zarządów gmin, występując z wnioskami w pierwszym półroczu szkolnym do dnia 1 listopada, w drugim do dnia 1 kwietnia.

d) W wypadkach wyjątkowych Rada Pedagogiczna szkoły może udzielać ulg w opłatach szkolnych uczniom, posiadającym oceny niedostateczne, a także drugorocznym, jeżeli Rada doszła do przekonania, że złe postępy w nauce są zjawiskiem przejściowym i nie są wynikiem braku pilności, lecz usprawiedliwione są chorobą lub innymi szczególnymi warunkami, w jakich uczeń poza szkołą pozostaje.

e) Decyzje Rad Pedagogicznych o udzieleniu zwolnień od taksy administracyjnej następują do dnia 20 października na skutek podań, wniesionych do Dyrekcji szkół przez rodziców lub opiekunów. Podania te wniesione być powinny najpóźniej do dnia 20 września. Dyrekcje szkół żądać mogą uzupełnienia podań zaświadczeniami o stanie majątkowym.

f) Czynni funkcjonariusze państwowi, wojewódzcy, komunalni, zawodowi wojskowi, czynni funkcjonariusze Administracji Lasów i Tartaków Państwowych, przedsiębiorstw państwowych: „Polskie Koleje Państwowe i Polska Poczta, Telefon i Telegraf oraz „Francusko-Polskiego Towarzystwa Kolejowego nie składają podań o udzielenie ulgowej taksy administracyjnej, przewidzianej w punkcie I. 16 i 17 oraz II. 28. Dyrekcje szkół powinny jednak zażądać od nich formalnego zaświadczenia, że interesowany jest czynnym funkcjonariuszem państwowym, wojewódzkim, komunalnym, zawodowym wojskowym, lub też czynnym funkcjonariuszem Administracji Lasów i Tartaków Państwowych, względnie przedsiębiorstw państwowych: „Polskie Koleje Państwowe“ i „Polska Poczta, Telefon i Telegraf“ oraz „Francusko-Polskiego Towarzystwa Kolejowego“ a w razie wątpliwości — przedłożenia świadectwa o stanie majątkowym.

Uczniowie, którzy uzyskali zwolnienie od taksy administracyjnej przewidzianej w punkcie I. 16 i 17 II. 28 w pierwszym półroczu szkolnym, korzystają ze zwolnienia i w następnym półroczu, o ile istnieją nadal warunki, od których zależy zwolnienie. Uczniowie nie zwolnieni od taksy administracyjnej, obowiązani są wpłacać ją bezzwłocznie po zakomunikowaniu im odnośnych decyzji Rad Pedagogicznych.

g) Uczniowie wstępujący do liceów pedagogicznych i pedagogiów, utrzymywanych przez Skarb Śląski, składają Dyrekcjom szkół deklaracje, podpisane przez osoby prawnie odpowiedzialne za ich wychowanie, że po ukończeniu liceum pedagogicznego, względnie pedagogium pełnić będą służbę nauczycielską w publicznych szkołach powszechnych w ciągu lat trzech lub dokonają zwrotu kwoty 170 zł za każdy rok nauki, pobieranej w tych szkołach. Wzór deklaracji i sposób jej składania wskażą osobne przepisy.

h) W sprawach, związanych z pobieraniem (egzekwowaniem) taksy lub umarzaniem w wyjątkowych wypadkach nieściągalnych taks od uczniów szkół średnich ogólnokształcących i zakładów kształcenia nauczycieli, utrzymywanych przez Skarb Śląski, decyduje Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Oświecenia Publicznego, od uczniów zaś szkół średnich ogólnokształcących, utrzymywanych przez związki komunalne, odnośne zarządy gmin.

XIV. a) Prócz powyżej podanych taks i opłat szkolnych pobierają Dyrekcje szkół średnich ogólnokształcących i zakładów kształcenia nauczycieli utrzymywanych przez Skarb Śląski opłaty na „Fundusz Wychowania Fizycznego“ w wysokości 4 zł rocznie w dwóch ratach półrocznych.

b) Od opłaty tej nikt zwolniony być nie może.

c) Dochody, pochodzące z tego źródła zużywają Dyrekcje szkół w sposób określony okólnikiem Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego — Wydziału Oświecenia Publicznego Nr 5 z dnia 16. XII. 1937 r. o sposobie użytkowania Funduszu Wychowania Fizycznego (Gaz. Urz. Woj. Śl. Dz. Adm. Szk. Nr 12, poz. 356). Z „Funduszu Wy-

chowania Fizycznego" uiszczają Dyrekcje szkół opłaty na „Fundusz Szkolnych Schronisk Wycieczkowych" w wysokości 1 zł od każdego ucznia rocznie, oraz opłaty na „Międzyszkolne Kluby Sportowe" w wysokości 8 zł od każdego ucznia-członka „Miedzyszkolnego Klubu Sportowego" rocznie. Księgowanie opłat na „Fundusz Wychowania Fizycznego" regulują przepisy rachunkowo-kasowe.

d) Analogiczne opłaty nakładane być mogą w szkołach średnich ogólnokształcących, utrzymywanych przez Związki Komunalne.

XV. Prócz powyższych taks i opłat mogą być pobierane od uczniów, korzystających ze szkolnej pomocy dentystycznej opłaty według obowiązującego cennika, od uczniów zaś korzystających ze szkolnej pomocy lekarskiej, opłaty w wysokości faktycznych kosztów lekarstw i opatrunków.

XVI. Żadnych innych taks i opłat szkolnych, bez specjalnego zezwolenia Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego — Wydziału Oświecenia Publicznego pobierać nie wolno.

XVII. Związki komunalne, utrzymujące szkoły średnie ogólnokształcące, powinny unormować sposób pobierania taks i opłat szkolnych w tych zakładach osobnymi statutami, które należy przedkładać do zatwierdzenia Urzędowi Wojewódzkiemu Śląskiemu — Wydziałowi Oświecenia Publicznego.

XVIII. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje na obszarze województwa śląskiego za wyjątkiem zaolziańskiej części województwa. Sprawę opłat szkolnych na tym terenie uregulują osobne przepisy.

XIX. Z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia tracą moc obowiązującą postanowienia rozporządzenia Wojewody Śląskiego, z dnia 30 września 1937 r. o taksach i opłatach szkolnych w szkołach średnich ogólnokształcących i zakładach kształcenia nauczycieli, utrzymywanych przez Skarb Śląski oraz Związki Komunalne, jako też przy egzaminach nauczycieli szkół powszechnych (Gaz. Urz. Woj. Śl. Dz. Adm. Szk. Nr 10, poz. 282).

Wojewoda Śląski:
(—) Dr Grażyński.

300.

ROZPORZĄDZENIE
Wojewody Śląskiego
z dnia 12 grudnia 1938 r.

o opłatach szkolnych w szkołach zawodowych województwa śląskiego.

I.

Z mocą obowiązującą od II półrocza roku szkolnego 1938/39 zarządzam, w porozumieniu ze Śląską Radą Wojewódzką, pobieranie w szkołach i na kursach zawodowych, utrzymywanych bezpośrednio i pośrednio przez Skarb Śląski, następujących opłat szkolnych:

1) Taksa za egzamin wstępny w szkołach technicznych i handlowych . . . . 5,— zł
2) Taksa za egzamin wstępny w szkołach mistrzowskich . . . . . 3,— zł
3) Taksa za egzamin wstępny we wszystkich gimnazjach i liceach zawodowych, zorganizowanych według nowego ustroju . . . . . 5,— zł
4) Taksa za badanie psychotechniczne w szkołach technicznych i handlowych oraz we wszyskich gimnazjach i liceach zawodowych, zorganizowanych według nowego ustroju . 2,— zł
5) Taksa za badanie psychotechniczne w szkołach mistrzowskich . . . 1,— zł
6) Taksa wstępna, czyli wpisowe we wszystkich szkołach, oraz na kursach zawodowych z wyjątkiem szkół przysposobienia rolniczego i szkół przysposobienia gospodyń wiejskich 10.— zł
7) Taksa wstępna czyli wpisowe w szkołach przysposobienia rolniczego i w szkołach gospodyń wiejskich . 5,— zł
8) Taksa za egzamin końcowy we wszystkich szkołach i na kursach zawodowych . . . . 10,— zł.
9) Taksa za egzamin dla eksternów w zakresie programu średniej szkoły zawodowej . . . . 60,— zł
10) Taksa za świadectwo ukończenia szkoły lub kursu zawodowego . . 5,— zł
Uwaga: Świadectwa (wykazy postępów) roczne, półroczne wzgl. semestralne wydaje się bezpłatnie.
11) Taksa za świadectwa wydawane eksternom ze złożenia egzaminu . 5,— zł

12) Taksa za duplikat świadectwa ukończenia szkoły lub kursu zawodow. . 10,— zł

13) Taksa za duplikat świadectwa (wykazu postępów) rocznego, półrocznego, względnie semestralnego . . 12,— zł

14) Taksa za duplikat świadectwa, wydanego eksternom . . . . . 10,— zł

15) Taksa administracyjna:

A. W szkołach:

a) technicznych:

1) na wydziałach mechanicznych, elektrycznych i włókienniczych rocznie 120,— zł
2) na wydziałach chemicznych i farbiarskich, rocznie . . . . . . 140,— zł
3) na wydziałach budowlanych i drogowych, rocznie . . . . . 80,— zł
4) w szkołach mistrzów mechaników i mistrzów budowlanych, rocznie . 70,— zł
5) w szkołach podmistrzów hutniczych, rocznie . . . . 50,— zł
6) w gimnazjach i liceach technicznych, zorganizowanych według nowego ustroju, rocznie . . . . . . 120,— zł
7) w szkołach mistrzów przemysłu metalowego i w szkołach mistrzów rzemiosł budowlanych, zorganizowanych wg nowego ustroju, rocznie 60,— zł

b) handlowych — rocznie:
w szkołach handlowych, zorganizowanych według dawnego ustroju w gimnazjach i liceach handlowych, zorganizowanych według nowego ustroju . . . . 100,— zł

c) rolniczych i gospodarczych:
Państwowej Wyższej Szkole Gospodarstwa Wiejskiego w Cieszynie, rocznie . . . . 200,— zł

Uwaga I. w szkołach rolniczych dwuzimowych, ogrodniczych niższych, przysposobienia rolniczego i w szkołach przysposobienia gospodyń wiejskich, uczniowie(nice) taksy administracyjnej nie uiszczają.

Uwaga II. W szkołach, w których nauka trwa krócej niż 10 miesięcy, taksa administracyjna ulega stosunkowemu obniżeniu przy czym za każdy rozpoczęty miesiąc nauki pobiera się $1/10$ część całej taksy.

B. Na kursach:

1) elektrycznych w Państwowej Szkole Przemysł. w Bielsku, rocznie . . 70,— zł
2) hutniczych w Śl. Technicznych Zakładach Naukowych w Katowicach, rocznie . . . . 50,— zł
3) na innych kursach zorganizowanych przy szkołach średnich zawodowych o poziomie średnim, płatną z góry, miesięcznie . . . . 5,— zł

II.

a) Taksy, wymienione w punktach I: 1, 2, 3, 4, 5, 8 i 9 powinny być wpłacone za pośrednictwem P. K. O., na konto czekowe dyrekcji szkoły. Taksy te rozdzielają Dyrekcje szkół według instrukcji, dołączonej do zarządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 23. V. 1937 r. (Gaz. Urz. Woj. Śl. Dz. Adm. Szk. nr 6, poz. 136). Sumy uzyskane od uczniów(enic) z tego tytułu powinny być podawane w liście wypłat wynagrodzeń egzaminatorów.

Sposób księgowania sum, otrzymywanych z powyższych taks normują przepisy rachunkowo-kasowe dla dyrekcji zakładów, utrzymywanych przez Skarb Śląski.

b) Taksy wymienione w punkcie I: 6, 7 i 10 wpłacają eksterni wzgl. uczniowie(nice) szkół i kursów zawodowych, utrzymywanych przez Skarb Śląski na konto czekowe dyrekcji szkół wzgl. kursów zawodowych. Zebrane sumy dyrekcje przelewają na dochód Skarbu Śląskiego.

Dyrekcje szkół i kursów zawodowych przesyłają Urzędowi Wojewódzkiemu Śląskiemu — Wydziałowi Oświecenia Publicznego wykazy uczniów i eksternów, od których taksy te zostały pobrane, oraz dołączają dowód wpłacenia łącznej kwoty.

c) Taksy wymienione w punktach I: 11, 12, 13 i 14 powinny być wpłacane na konto czekowe P. K. O. nr 300 540 Wydziału Skarbowego Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego w wypadkach, gdy chodzi o wydanie duplikatu świadectwa, wystawionego przez szkołę, utrzymywaną kosztem Skarbu Śląskiego.

d) Za wydanie duplikatu świadectwa uiszcza się zawsze, prócz taksy wymienionej w punktach I. 12, 13 i 14 także opłatę stemplową znaczkami stemplowymi w wysokości, przewidzianej w ustawie stemplowej, tj. znaczkami stemplowymi o wartości nominalnej 2,— zł od każdej rozpoczętej strony.

Znaczki stemplowe Dyrekcja nakleja i kasuje na duplikacie.

e) Całkowity wpływ z taksy wymienionej w punkcie I: 15 przelewają dyrekcje szkół i kursów zawodowych, utrzymywanych przez Skarb Śląski, na dochód Skarbu Śląskiego.

f) Sposób pobierania i księgowania sum, otrzymywanych z powyższej taksy, normują przepisy rachunkowo-kasowe dla dyrekcji zakładów, utrzymywanych przez Skarb Śląski.

III.

a) Do opłacania taks są obowiązani zasadniczo wszyscy uczniowie(nice) i eksterni.

b) Taksy, wymienione w punktach I: 1, 2, 3, 4, 5, 8 i 9 powinny być uiszczane przed przystąpieniem do egzaminu, taksy zaś wymienione w punkcie 10 po uzyskaniu informacji urzędowej o dodatnim postępie końcowym, a przed wydaniem świadectwa. Taksy wy-

mienione w punkcie I: 12, 13 i 14 powinny być uiszczane przed wydaniem duplikatu. Taksy, wymienione w punkcie I: 6 i 7 powinny być uiszczane po przyjęciu ucznia do szkoły lub na kurs, nie później jednak, jak w ciągu 3 tygodni od daty przyjęcia do szkoły, oraz nie później jak w ciągu tygodnia od daty przyjęcia na kurs.

c) Taksy administracyjne, wymienione w punkcie I: 15 A. i 15 B. (1-2), powinny być wpłacane zasadniczo w dwóch równych ratach półrocznych, z początkiem danego półrocza szkolnego, najpóźniej jednak na cztery tygodnie przed końcem każdego półrocza szkolnego.

Taksy administracyjne,wymienione w punkcie I: 15 B (3) powinny być uiszczane przed przyjęciem na kurs.

d) W okresie trudnych warunków ekonomicznych dyrekcje szkół i kursów zawodowych mogą ściągać taksę administracyjną w ratach w każdym półroczu szkolnym od uczniów (enic), których rodzicom byłoby trudno ze względu na niezamożność, rodzaj zajęcia (robotnicy), ilość dzieci wysyłanych do szkół itp. okoliczności, uiścić na raz całą opłatę. W każdym razie cała przypadająca z tego tytułu należytość, powinna być wyrównana w terminie podanym w punkcie c).

e) Od taks, wymienionych w punktach I: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 i 15 B (3), nikt zwolniony być nie może. Zwolnień można udzielać jedynie od taksy administracyjnej, wymienionej w punkcie I: 15 A i B (1-2).

f) Od uczniów, którzy przed ostatecznym terminem płatności występują ze szkoły lub z kursu zawodowego nie uiściwszy taksy, nie należy żądać opłacenia taksy administracyjnej.

g) Uczniowie, którzy przed ostatecznym terminem płatności taksy administracyjnej formalnie wystąpili ze szkoły, a w następnym roku powracają do tejże szkoły jako nowowstępujący — nie są obowiązani do opłacania taksy administracyjnej za rok szkolny, w którym opuścili szkołę przed ostatecznym terminem płatności taks szkolnych. Natomiast uczniowie, którzy formalnie ze szkoły nie wystąpili (nie wzięli świadectw odejścia), a tylko z jakichkolwiek bądź powodów, np. choroby, przestali do szkoły uczęszczać, i nie opłacili taksy administracyjnej, obowiązani są zaległe opłaty uiścić, o ile chcą pobierać naukę w tej samej szkole w następnym roku szkolnym.

h) Taksy wpłacone zasadniczo zwrotowi nie podlegają. Wyjątkowo mogą być zwrócone taksy, wymienione w punktach 1, 2, 3, 4, 5, 8 i 9 w tym wypadku, gdy uczniowie (eksterni) po wpłaceniu taksy nie zostali dopuszczeni do egzaminu lub badań psychotechnicznych, lub gdy nie zgłosili się do egzaminu lub badań psychotechnicznych z powodu choroby, powstałej po wpłaceniu taksy, przy czym w tym wypadku uczeń (ekstern) winien przedstawić odpowiednie świadectwo lekarskie. Zwrotu dokonywują Dyrekcje szkół we własnym zakresie działania.

IV.

a) Ulgową taksę administracyjną, wynoszącą 30% normalnej taksy wskazanej w punkcie I 15 A. i B. (1-2) opłacają dzieci czynnych funkcjonariuszów państwowych, wojewódzkich, komunalnych i wojskowych zawodowych, pobierających uposażenie służbowe lub wynagrodzenie ze Skarbu Państwa, Skarbu Śląskiego i kas zwiazków komunalnych, oraz czynnych funkcjonariuszów Administracji Lasów i Tartaków Państw., jako też czynnych funkcjonariuszów przedsiębiorstw państwowych: „Polskie Koleje Państwowe“ i „Polska Poczta, Telefon i Telegraf“ oraz Francusko-Polskiego Towarzystwa Kolejowego, o ile wykazują dostateczny postęp w nauce i sprawowanie dobre z zastrzeżeniem, że rodzice ich nie posiadają znaczniejszego majątku. Przez postęp w nauce dostateczny rozumie się postępy przynajmniej dostateczne ze wszystkich przedmiotów naukowych na świadectwie półrocznym, na świadectwie zaś rocznym przynajmniej postęp ogólny dostateczny, uprawniający ucznia do przejścia do następnej klasy (semestr, kurs), z początkiem następującego roku szkolnego.

b) Dzieci rodziców niezamożnych, o ile wykazują dostateczny postęp w nauce i sprawowanie dobre, mogą korzystać począwszy od I półrocza klasy I z częściowego lub całkowitego zwolnienia od taksy administracyjnej. W wyjątkowych wypadkach również dzieci czynnych funkcjonariuszów państwowych, wojewódzkich, komunalnych, zawodowych wojskowych, czynnych funkcjonariuszów Administracji Lasów i Tartaków Państwowych oraz przedsiebiorstw państwowych: „Polskie Koleje Państwowe“, „Polska Poczta, Telefon i Telegraf“ jako też Francusko-Polskiego Towarzystwa Kolejowego“ mogą korzystać z częściowego lub całkowitego zwolnienia od zniżonej do 30% taksy administracyjnej.

Zwolnienia takie muszą jednak mieścić się w granicach normy dozwolonej.

c) Całkowite zwolnienia od taksy administracyjnej należy stosować przede wszystkim w odniesieniu do samych niezamożnych inwalidów wojennych, powstańców śląskich, kawalerów orderu „Virtuti Militari“, odznaczonych „Krzyżem“ lub „Medalem“ Niepodległości“ oraz ich dzieci, a nadto do stypendystów gminnych i młodzieży z wychodźtwa, oraz repatriacji, pozostającej pod opieką Towarzystwa Pomocy Dzieciom i Młodzieży Polskiej z Kresów, tudzież dzieci rodziców niezamożnych, posiadających odznakę: „Za Walkę o szkołę pol-

ską“ i dzieci niezamożnych zweryfikowanych członków „Stowarzyszenia b. uczestników strajku szkolnego zachodniej Polski“.

d) Określonych powyżej ulgowych taks administracyjnych oraz zwolnień od opłaty taksy administracyjnej udzielają co półrocza Rady Pedagogiczne szkół, stosownie do stanu majątkowego rodziców — uczniom, którzy zasługują na to pilnością i postępem w nauce. Rady pedagogiczne powinny przy zwolnieniach od taks rozważać dokładnie warunki, w jakich młodzież pozostaje poza szkołą. Opieka domowa ucznia wzgl. sam pełnoletni uczeń może w wypadku odmówienia zwolnienia od taksy administracyjnej odwołać się od decyzji Rady Pedagogicznej do Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego — Wydziału Oświecenia Publicznego, który rozstrzyga ostatecznie.

e) Radom Pedagogicznym przysługuje prawo udzielania ulgowej taksy administracyjnej, oraz częściowego lub całkowitego zwalniania od taksy administracyjnej w wysokości nieprzekraczającej 20%, a w gimnazjach zawodowych i w liceach zawodowych, zorganizowanych według nowego ustroju i w państwowej Wyższej Szkole Gospodarstwa Wiejskiego w Cieszynie 40% wpływu, jaki osiągnęłaby szkoła, pobierając całkowitą taksę administracyjną, wymienioną w punkcie I 15 A. od wszystkich uczniów, zapisanych do szkoły.

f) Gdyby wyjątkowe względy zmuszały Rady Pedagogiczne do udzielania ulg i zwolnień na kwotę wyższą, niż wyżej wskazane, powinny dyrekcje szkół uzyskać na to zgodę Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego — Wydz. Oświecenia Publicznego, występując z wnioskami w pierwszym półroczu szkolnym do dnia 1 listopada, w drugim do dnia 1 kwietnia.

g) W wypadkach wyjątkowych Rada Pedagogiczna Szkoły może udzielać ulg w opłatach szkolnych uczniom, posiadającym oceny niedostateczne, a także drugorocznym, jeżeli Rada doszła do przekonania, że złe postępy w nauce są zjawiskiem przejściowym, i nie są wynikiem braku pilności, lecz usprawiedliwione są chorobą lub innymi szczególnymi warunkami, w jakich uczeń poza szkołą pozostaje.

h) Decyzje Rad Pedagogicznych o udzieleniu ulgowych taks administracyjnych lub o częściowym względnie całkowitym zwolnieniu od taksy następują w przeciągu 8 tygodni od początku półrocza względnie semestru na skutek podań, wniesionych do Dyrekcji szkół przez rodziców, opiekunów lub samych pełnoletnich uczniów, najpóźniej w przeciągu 4 tygodni od początku półrocza, względnie semestru.

Dyrekcje szkół mogą żądać uzupełnienia podań zaświadczeniami o stanie majątkowym.

i) Stypendysów gminnych, korzystających ze zwolnienia od taksy administracyjnej w myśl zarządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 26. IX. 1936 r. o pomocy w kształceniu wybitnie zdolnych uczniów dzieci rolników względnie robotników na terenie województwa śląskiego (Gaz. Urz. Woj. Śl. Dz. Adm. Szk. Nr 10, poz. 206), nie należy wliczać do podstawy obliczenia procentowej granicy zwolnień, ani do dozwolonej normy zwolnień. Stypendystów tych zwalnia od taksy administracyjnej, wskazanej w punkcie 15 A. i 15 B. (1-2) w I półroczu Dyrekcja szkoły; dalsze zwolnienia, uzależnione od postępów w nauce, udzielane są przez Radę Pedagogiczną.

j) Czynni funkcjonariusze państwowi, wojewódzcy, komunalni, zawodowi wojskowi, czynni funkcjonariusze Administracji Lasów i Tartaków Państwowych oraz przedsiębiorstw państwowych: „Polskie Koleje Państwowe“ i „Polska Poczta, Telefon i Telegraf“ jako też Francusko-Polskiego Towarzystwa Kolejowego“ nie składają podań o udzielenie zwolnienia od taksy administracyjnej. Dyrekcje szkół powinny jednak zażądać formalnego zaświadczenia, że interesowany jest czynnym funkcjonariuszem państwowym, wojewódzkim, komunalnym, zawodowym wojskowym lub też czynnym funkcjonariuszem wymienionych przedsiębiorstw państwowych, a w razie wątpliwości domagać się przedłożenia świadectwa o stanie majątkowym.

k) Uczniowie(nice), którzy uzyskali(ły) zwolnienie od taksy administracyjnej w jednym półroczu szkolnym, korzystają ze zwolnienia i w następnym półroczu szkolnym, o ile istnieją nadal warunki, od których zależy zwolnienie.

Uczniowie (nice) nie zwolnieni (nione) od taksy administracyjnej zobowiązani (ne) są wpłacić ją bezzwłocznie po zakomunikowaniu im odnośnych decyzji Rad Pedagogicznych, najpóźniej jednak na 4 tygodnie przed zakończeniem danego półrocza szkolnego.

l) W sprawach, związanych z pobieraniem (egzekwowaniem) taksy administracyjnej lub umarzaniem w wyjątkowych wypadkach nieściągalnych taks administracyjnych od uczniów(nic) decyduje Urząd Wojewódzki Śląski Wydział Oświecenia Publicznego.

ł) Dzieci ślubne i uprawnione tych oficerów i szeregowych Policji Państwowej i Policji Województwa Śląskiego, którzy utracili życie wskutek czynu karygodnego, popełnionego na ich osobie w związku ze służbą, lub nieszczęśliwego wypadku, któremu ulegli z powodu lub w czasie pełnienia obowiązków służbowych, są zwolnieni od opłacania taks, wymienionych w punktach 15 A. i B (1-2) (art. 90 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. — Dz. U. R. P. Nr 5, poz. 27 ex 1931). Dzieci tych nie należy wliczać ani do podstawy obliczenia procentowej granicy zwolnień, ani do normy zwolnień.

V.

a) Prócz wyżej podanych taks i opłat szkolnych pobierają dyrekcje szkół zawodowych opłaty na „Fundusz doraźnych pomocy naukowych i biblioteki uczniowskiej", „Fundusz wychowania fizycznego" oraz „Fundusz leczniczy i higieny".

1) Na „Fundusz doraźnych pomocy naukowych i biblioteki uczniowskiej" opłacają uczniowie (nice) szkół zawodowych, wymienionych w punkcie I: 15 A. ust. a) 1, 2, 3, 6 i c) półrocznie . . . . 18,— zł
z czego na doraźne pomoce naukowe przeznacza się kwotę . . . . 12,— zł
na bibliotekę zaś uczniowską i prenumeratę pism, zwłaszcza zawodowych kwotę . . . . 6,— zł

2) Na „Fundusz doraźny pomocy naukowych i biblioteki uczniowskiej" opłacaja uczniowie(nice) szkół zawodowych, handlowych i mistrzowskich, wymienionych w punkcie I: 15 A. ust. a 4, 5 i 7 i b . . . . . . 9,— zł
z czego przeznacza się na doraźne pomoce naukowe . . . . . . 5,— zł
na bibliotekę zaś uczniowska i prenumeratę pism zwłaszcza zawodowych kwotę . . . . 4,— zł

3) Na „Fundusz wychowania fizycznego" opłacają uczniowie(nice) szkół zawodowych technicznych, wymienionych w punkcie I: 15 A. ust. a) 1, 2, 3, 6 i c) I półrocznie kwotę . . . . 5,— zł
z czego przeznacza się na gry ruchowe i przyrządy gimnastyczne kwotę 2,— zł
na wszelkie zaś wycieczki szkolne kwotę . . . . 3,— zł

4) Na „Fundusz wychowania fizycznego" opłacają uczniowie(nice) szkół zawodowych i mistrzowskich, wymienionych w punkcie I: 15 A. ust. a) 4, 5, 7 i b) półrocznie kwotę . . . . 4,— zł
z czego przeznacza się na gry ruchowe i przyrządy gimnastyczne kwotę . . . . 2,— zł
na wszelkie zaś wycieczki szkolne kwotę . . . . 2,— zł

5) Na „Fundusz leczniczy i higieny" opłacają uczniowie(nice) szkół zawodowych, technicznych, handlowych i mistrzowskich, wymienionych w punkcie I: 15 A. ust. a) 1, 2, 3, 4, 6 i 7 oraz b) półrocznie kwotę . . 3,— zł

e) Od opłat tych nie może być nikt zwolniony. Wpłacone kwoty nie podlegają zwrotowi.

f) Dochody z tego źródła pochodzące zużywają Dyrekcje szkół w sposób określony specjalnymi przepisami między innymi okólnikiem nr 5 z dnia 16. XII. 1937 r. o sposobie zużytkowania Funduszu w. f. (Gazeta Urz. Wojew. Śl. Dz. Adm. Szk. nr 12, poz. 356). Z „Funduszu wychowania fizycznego" uiszczają dyrekcje szkół zawodowych opłaty na „Fundusz szkolnych schronisk wycieczkowych w wysokości 50 gr od każdego ucznia rocznie, oraz opłaty na „Międzyszkolne Kluby Sportowe" w wysokości 8 zł rocznie od każdego ucznia-członka „Międzyszkolnego Klubu Sportowego".

W wypadkach szczególnych, opłaty przewidziane na „Fundusz doraźnych pomocy naukowych i biblioteki uczniowskiej" (część funduszów przewidziana na doraźne pomoce naukowe) mogą być zużyte za każdorazowym zezwoleniem Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego — Wydziału Oświecenia Publicznego na cele szersze, związane z podniesieniem nauczania w zakładzie.

g) Sposób pobierania, przechowywania i księgowania sum, otrzymywanych z tytułu opłat na fundusze, objęte punktem V regulują przepisy rachunkowo-kasowe.

VI.

Żadnych innych taks i opłat szkolnych bez specjalnego zezwolenia Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego — Wydziału Oświecenia Publicznego nie wolno pobierać.

VII.

Związki komunalne i gospodarcze, stowarzyszenia oraz osoby prywatne, utrzymujące szkoły względnie kursy zawodowe, powinny unormować wysokość i sposób pobierania taks, oraz opłat szkolnych w tych zakładach osobnymi statutami, które należy przedkładać do zatwierdzenia Urzędowi Wojewódzkiemu Śląskiemu — Wydziałowi Oświecenia Publicznego.

VIII.

Rozporządzenie niniejsze obowiązuje na obszarze województwa śląskiego za wyjątkiem jego części zaolziańskiej.

Sprawę opłat szkolnych na tym terenie ureguluja osobne przepisy.

IX.

Z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia tracą moc obowiązującą postanowienia rozporządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 30 września 1937 r. o taksach i opłatach szkolnych w szkołach zawodowych województwa śląskiego (Gazeta Urzęd. Woj. Śl. Dz. Adm. Szk. Nr 10, poz. 283).

(—) Dr Grażyński
Wojewoda Śląski.

301.

L. R. W. 16c/6.

UCHWAŁA
Śląskiej Rady Wojewódzkiej
z dnia 12 grudnia 1938 r.
w sprawie ustalenia norm wynagrodzenia za kierownictwo, naukę i wychowawstwo w szkołach dokształcających wiejskich od początku okresu szkolnego 1938/39.

Śląska Rada Wojewódzka ustala od początku okresu szkolnego 1938/39 aż do odwołania, następujące normy wynagrodzenia za kierownictwo, naukę i wychowawstwo w szkołach dokształcających wiejskich:

a) za kierownictwo każdego oddziału 5 zł miesięcznie,

b) za naukę, za każdą odbytą lekcję 2,25 zł.,

c) za wychowawstwo oddziału dolicza się miesięcznie wynagrodzenie, jak za jedną odbytą lekcję.

Wynagrodzenie powyższe płatne jest miesięcznie z dołu.

Śląska Rada Wojewódzka:
Przewodniczący:
(—) **Dr. Grażyński.**
Wojewoda.

302.

INSTRUKCJA
PREZESA RADY MINISTRÓW
z dnia 26 lipca 1937 r.
o sposobie sporządzania ocen i prowadzenia list kwalifikacyjnych.

Część I.

Tryb postępowania i zasady sporządzania ocen i prowadzenia list kwalifikacyjnych.

Na podstawie § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 lipca 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 55, poz. 429) (Gaz. Urz. Wojew. Śl. Dz. Adm. Szk. Nr 9 z dnia 30. IX. 1937 r. poz. 241): zarządzam, co następuje:

1. Cel kwalifikowania.

Oceny kwalifikacyjne, sporządzane corocznie na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 lipca 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 55, poz. 429) mają na celu stworzenie podstawy do dokonywania wyboru kandydatów na poszczególne stanowiska, w szczególności wyższe oraz kandydatów do awansu i odznaczenia, z drugiej zaś strony stworzenie podstawy do wyeliminowania tych funkcjonariuszów, którzy do przesunięcia na wyższe stanowiska nie nadają się, bądź też powinni być zwolnieni ze służby.

Oceny kwalifikacyjne winny wykazywać, w jakim stopniu kwalifikowany odpowiada wymaganiom stawianym mu na zajmowanym stanowisku oraz warunkom pełnienia służby.

Powołane w ust. 1 rozporządzenie Rady Ministrów będzie w dalszych postanowieniach niniejszej instrukcji nazywane krótko rozporządzeniem Rady Ministrów.

2. Osoby podlegające kwalifikowaniu.

Kwalifikowaniu w myśl niniejszej instrukcji zasadniczo podlegają ci urzędnicy i praktykanci, którzy w myśl § 1 ust. (2) rozporządzenia Rady Ministrów nie zostali z pod kwalifikowania wyłączeni.

Pożądanym jest jednak, ażeby prowadzenie list i rocznych ocen kwalifikacyjnych znalazło zastosowanie także do funkcjonariuszów innych rodzajów służby państwowej przy uwzględnieniu koniecznych odrębności oraz do pracowników kontraktowych, zajmujących stanowiska urzędnicze.

Stosowne zarządzenia w tym zakresie wydadzą właściwe władze naczelne.

3. Uprawnienie do wydania opinii o kwalifikowanych.

Ocena kwalifikacyjna składa się z opinii pierwszej i drugiej, sporządzonych przez dwie osoby, powołane do wykonywania nadzoru służbowego nad kwalifikowanymi. Nadto w przypadkach, gdy zachodzi tego potrzeba w skład oceny wchodzi opinia fachowa.

Wyjątkowe przypadki, w których ocenę kwalifikacyjną stanowi jedna opinia bezpośredniego przełożonego, określa § 2 rozporządzenia Rady Ministrów.

Uprawnienia do wydawania opinii o kwalifikowanych ustala szczegółowo właściwa władza naczelna.

4. Wzór formularza używanego przy kwalifikowaniu.

Do sporządzenia opinii wchodzących w skład oceny kwalifikacyjnej oraz do prowadzenia list kwalifikacyjnych służy wyłącznie załączony do niniejszej instrukcji formularz, zwany listą kwalifikacyjną. W formularzu tym przewidziano dla oceny kwalifikacyjnej (opinie pierwsza i druga)

sześć grup charakterystyki szczegółowej, dwie grupy opinii ogólnych, opinię fachową, miejsce na uwagi tudzież miejsce na zestawienie ocen z lat poprzednich.

W poszczególnych grupach charakterystyki zostały wyliczone te cechy (czynniki), które mogą być brane pod uwagę przy sporządzaniu opinii.

Bliższe wskazówki co do grup charakterystyki szczegółowej oraz cech, które należy brać pod uwagę przy sporządzaniu opinii ustalą zarządzenia właściwych władz naczelnych. Grupy charakterystyki oraz cechy brane w tych grupach pod uwagę mogą być ustalane osobno dla każdego typu funkcji.

5. Tryb postępowania przy kwalifikowaniu.

Corocznie z końcem roku kalendarzowego w terminach bliżej określonych zarządzeniem właściwej władzy naczelnej przeprowadza się sporządzanie ocen kwalifikacyjnych w sposób następujący: Urzędnik uprawniony do wydawania opinii fachowej wpisuje swą opinię do przeznaczonej dla niej rubryki dwóch formularzy (p. 9) i następnie obydwa formularze przesyła przełożonemu kwalifikowanego, powołanemu do wydawania opinii pierwszej.

Wydający opinię pierwszą wpisuje swą opinię na obydwóch formularzach (p. 7) i przesyła je przełożonemu powołanemu do wydania opinii drugiej. Ostatnio wymieniony po wpisaniu swej opinii (p. 8) przesyła obydwa egzemplarze do tej władzy, która prowadzi akta osobowe kwalifikowanego.

Jeżeli, w myśl § 2 ust. (1) rozporządzenia Rady Ministrów, ocenę kwalifikacyjną stanowi jedna opinia bezpośredniego przełożonego, a ustalającym tę opinię jest minister, wówczas opinia ta może być ograniczona do orzeczenia ogólnego o przydatności w służbie (grupa 8 i 9 listy kwalifikacyjnej) z krótkim uzasadnieniem.

Krótkich opinii, w myśl § 2 ust. (3) rozporządzenia Rady Ministrów, żądać winni przełożeni służbowi, wydający opinię pierwszą lub drugą, gdy samodzielna ich opinia, z powodu krótszego od normalnego (rocznego) okresu wykonywania nadzoru służbowego, nie byłaby oparta na dokładnej znajomości poszczególnych grup lub cech charakterystyki szczegółowej kwalifikowanego.

Do wydawania krótkich opinii nie należy używać formularza listy kwalifikacyjnej, a przy ich wydawaniu należy uwzględniać te cechy charakterystyki szczegółowej, w zakresie których kwalifikowany dał się poznać. Krótkie opinie winny być dołączone do oceny kwalifikacyjnej (§ 2 ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów).

Przy wpisywaniu opinii należy zwracać uwagę na to, by pismo było czytelne, staranne i czyste. Wycieranie wpisów jest niedozwolone, wykreślenie zaś i zmiany należy omówić i uwierzytelnić podpisem.

Oceny w latach następnych winny opierać się na zupełnie nowych ustaleniach i nie mogą być uzależniane od ocen z lat poprzednich.

Władza, która prowadzi akta osobowe, po otrzymaniu obydwu egzemplarzy wpisuje w nich ogólne oceny kwalifikowanego za odpowiednią ilość lat poprzednich i następnie — o ile nie jest władzą naczelną, a władza naczelna tak zarządziła, przesyła jeden egzemplarz listy kwalifikacyjnej do tej władzy, a drugi egzemplarz składa do akt osobowych.

Listy kwalifikacyjne i wszystkie dokumenty i czynności związane z kwalifikowaniem winny być traktowane jako poufne.

6. Obowiązki sporządzających opinie.

Sporządzający opinie winni mieć na uwadze cel kwalifikowania, pamiętać o tym, że od doboru personelu zależy wartość administracji, oraz, że niedbałe, lekkomyślne, powierzchowne, stronnicze lub świadomie niezgodne z rzeczywistością kwalifikowanie podwładnych jest jednym z najcięższych naruszeń obowiązków służbowych. Zgodnie z § 3 rozporządzenia Rady Ministrów ocena dobra winna być stosowana wyłącznie tylko, jako wyróżnienie najlepszych urzędników.

Opinie winny być oparte na osobistej i dokładnej znajomości funkcjonariuszów, dotyczącej ich stosunków służbowych oraz tych stosunków pozasłużbowych, które dotarły do wiadomości przełożonych. Opiniujący winni dać opinię szczegółowo przemyślaną, sprawiedliwą i wyczerpującą, kierując się jedynie własnym sumieniem, względami na dobro służby, oraz określeniami pojęć, podanymi w załączniku niniejszej instrukcji.

W opinii należy zaznaczyć, czy zauważona wada lub brak były wytknięte i jaki skutek odniosło to wytknięcie.

7. Sposób sporządzania opinii pierwszej.

a) Charakterystyka szczegółowa.

Opinię w ramach grup 1 — 6, przeznaczonych na charakterystykę szczegółową należy ująć w sposób opisowy. Winna ona uwydatnić wszelkie odchylenia od poziomu przeciętnego, a więc zalety, wady oraz specjalne indywidualności charakteru, opisując je w sposób treściwy, zwięzły, a jasny. Jeżeli odchylenia od poziomu przeciętnego nie zachodzą, należy wpisywać: „odchyleń od poziomu przeciętnego nie stwierdzono“.

Sporządzanie opinii w ramach grup, przeznaczonych na charakterystykę szczegółową w formie odpowiedzi jednowyrazowych za pomocą trzech stopni przeznaczonych dla oceny ogólnej, jest niedopuszczalne.

Przy udzielaniu opinii co do zachowania się należy brać pod uwagę zachowanie się zarówno w służbie, jak i poza służbą tudzież zachowanie się w stosunku do przełożonych, kolegów, podwładnych i interesantów.

Opinię w rubryce „wymagania specjalne“ dla wykonywujących prace danego rodzaju wypełnia się według wskazówek ustalonych zarządzeniem właściwej władzy naczelnej.

b) Orzeczenia ogólne.

Opinia zawarta w grupach przeznaczonych na orzeczenie ogólne (grupa 8 i 9) winna logicznie

wynikać z opinii zawartych w grupach charakterystyki szczegółowej. W grupie przeznaczonej na orzeczenie o przydatności na zajmowanym stanowisku oraz możności użycia na innym należy podkreślić te cechy, które będą miały wpływ na ogólną ocenę dobrą lub niedostateczną, dając tym pojęcie, w jakim stopniu kwalifikowany wyróżnia się ponad miarę przeciętną lub też w jakim stopniu nie nadaje się na zajmowane stanowisko.

c) Ocena kwalifikacyjna.

Ocena kwalifikacyjna (gr. 9) jest syntetycznym określeniem wartości funkcjonariusza dla służby w jednym z trzech ustalonych stopni. Ocena ta nie może być konstruowana mechanicznie jako średnia arytmetyczna wszystkich szczegółowych opinij charakterystyki. Ustalając stopień oceny, należy szeregować poszczególne cechy charakterystyki według ich ważności dla służby i kierować się tymi, które mają dla niej decydujące znaczenie.

Stopień wpływu opinii fachowej na ocenę kwalifikacyjną ustala zarządzenie właściwej władzy naczelnej.

d) Uwagi.

W pozycji uwagi (gr. 10) notuje się fakty, które miały miejsce w tym okresie, za który została sporządzona opinia, a mają wpływ na ustosunkowanie się do kwalifikowanego. Pod tą pozycją należy zaznaczyć znane przełożonemu objawy stanu zdrowia, które miały lub mogły mieć wpływ na pracę kwalifikowanego, kary administracyjne, sądowe, dyscyplinarne i porządkowe, wzmianki o toczących się dochodzeniach, zawieszeniu w służbie, ujawnionych nałogach itp. Tu również należy nadmieniać o odznaczeniach, pochwałach, wybitniejszych pracach itd.

8. Sposób sporządzania opinii drugiej.

Orzeczenia ogólne i opinie ogólne.

Sporządzający opinię drugą powinien przede wszystkim skontrolować opinię pierwszą, a zwłaszcza zwrócić uwagę na to, czy opinia w grupach przeznaczonych na orzeczenia ogólne łączy się logicznie z opinią, zawartą w grupach charakterystyki szczegółowej.

Sporządzając opinię drugą, należy mieć na uwadze wskazówki, przewidziane dla sporządzających opinię pierwszą. Wydający opinię drugą może wypowiedzieć się ogólnie, iż zgadza się z opinią dającego opinię pierwszą, a w razie, gdy co do niektórych części tej opinii ma inne zdanie, zaznacza to na właściwym miejscu, przytaczając w miarę możności rzeczowe uzasadnienie swego odmiennego zdania. Różnica zdań w stopniu oceny ogólnej winna być uzasadniona.

9. Sposób sporządzania opinii fachowej.

Sporządzający opinię fachową winien wskazać wszystkie zauważone odchylenia od poziomu przeciętnego w zakresie umiejętności fachowej kwalifikowanego.

10. Szczegółowe wskazówki dla sporządzających opinię.

Właściwe władze naczelne mogą w przypadkach, gdy uznają to za potrzebne wydawać zarządzenia regulujące szczegółowo sposób sporządzania opinii.

11. Przeniesienie w razie niedostatecznej opinii.

Urzędnikowi, który otrzymał w okresie trzyletnim po raz pierwszy niedostateczną ocenę kwalifikacyjną, należy po uprawomocnieniu się oceny wyznaczyć termin, nie przekraczający dni 14 do ewentualnego wniesienia prośby o przeniesienie na inne stanowisko służbowe (§ 6 rozporządzenia Rady Ministrów), samego zaś przeniesienia, o ile ma nastąpić, dokonać w ciągu pierwszego kwartału roku następnego.

Przełożeni sprawujący nadzór służbowy nad kwalifikowanym w ciągu dwóch lat następujących bezpośrednio po kwalifikacji niedostatecznej, winni stale zwracać szczególną uwagę na te czynniki charakterystyki szczegółowej, które dały podstawę do wydania niedostatecznej oceny, przestrzegając zarazem kwalifikowanego, w razie braku poprawy, że ponowna ocena niedostateczna pociągnie za sobą zwolnienie ze służby.

Część II.

Wyjaśnienia pojęć charakterystyki szczegółowej.

1. Poziom etyczny.

Uczciwość: Należy rozumieć jako a) poszanowanie cudzych dóbr materialnych w najszerszym znaczeniu, a więc zarówno publicznym, jak i prywatnym, w służbie i poza służbą, tudzież b) jako poszanowanie cudzych dóbr moralnych w najszerszym zakresie, a w szczególności zarówno dobrego imienia, jak i pomysłów, owoców pracy itp.

Lojalność służbowa: Dobrowolne podporządkowanie się w granicach prawnie dozwolonych zarządzeniom i zleceniom władzy nie tylko co do treści literalnej, lecz i co do ich intencyj, oraz przestrzeganie na każdym kroku tych norm nawet wtedy, kiedy nie grozi odpowiedzialność, a nadto unikanie podważania autorytetu przełożonych.

Poczucie godności osobistej: Odczuwanie potrzeby szacunku dla samego siebie.

Bezinteresowność: Powodowanie się dobrem służby i poczuciem słuszności bez względu na interes osobisty.

Bezstronność: Postępowanie i ocena zjawisk opierające się tylko na względach rzeczowych oraz na podstawie poczucia słuszności, bez zwracania uwagi na względy uboczne.

2. Poziom umysłowy.

Inteligencja: Zdolność umysłu do uchwycenia i zrozumienia istoty zjawisk i umiejętność poprawnego wysnuwania wniosków.

Pamięć: Zdolność do rozpoznawania i przypominania sobie tego, co się już kiedyś widziało, słyszało, mówiło itd.

Należy mieć na uwadze następujące cechy pamięci: łatwość pamięci — zdolność do rozpoznawania i przypominania sobie po krótkiej nauce, trwałość — zdolność przypominania sobie w ciągu długiego czasu od chwili nauczenia się, wszechstronność — zdolność zapamiętywania wielu różnorodnych rzeczy np. i twarzy i nazwiska i liczb, wierność — pamiętanie zgodnie z tym, co się rzeczywiście spostrzegło bez przekręcania, opuszczeń i dodatków, gotowość — zdolność do przypominania sobie na każde zawołanie.

Uwaga: Zdolność do skupienia się na tym, co się robi, czego się słucha, co się widzi itp.

Należy rozróżnić:

a) koncentrację uwagi — umiejętność trwałego i silnego skupienia się na jednym przedmiocie,

b) podzielność uwagi — umiejętność skupienia się jednocześnie na kilku przedmiotach,

c) przenośność uwagi lub — umiejętność przenoszenia uwagi z jednego przedmiotu na inny.

Najważniejszą jest zdolność do koncentrowania uwagi. Bez niej żadna dłuższa praca nie obejdzie się. Podzielność zaś i przenośność potrzebne są na ogół w stopniu mniejszym i to nie zawsze. Wymagają ich w stopniu wyższym tylko zajęcia niespokojne, przerywane, o niejednolitym charakterze.

Inicjatywa: Jest zdolnością do zapoczątkowania realizacji rozumnych i pożytecznych projektów.

Pomysłowość: Jest zdolnością do wynajdywania skutecznych sposobów realizowania zamierzonych celów.

Rozwaga: Zdolność do krytycznej oceny własnego lub cudzego pomysłu i kierowania się w mowie i postępowaniu wynikami tej oceny.

Stanowczość: Zdolność do utrzymywania w mocy wydanych zarządzeń w granicach rozumnych (a więc nie chodzi tu o upór).

Szybkość orientacji i decyzji: Zdolność do szybkiego zauważania najbardziej istotnych i ważnych momentów, oraz do powzięcia trafnej i szybkiej decyzji.

3. Zachowanie się.

Uprzejmość: — polega na stosowaniu we współżyciu z ludźmi form wyrażających poszanowanie dla ich godności osobistej.

Dyskrecja: — polega na zatrzymaniu wyłącznie dla siebie wszelkich wiadomości sobie udzielonych, usłyszanych lub powziętych na podstawie własnego spostrzeżenia, których powtórzenie innym mogłoby komuś w ten czy inny sposób szkodzić.

Opanowanie: — przy obcowaniu z innymi polega na stłumieniu wewnątrz siebie tych uczuć, których ujawnienie mogłoby wyrządzić innym przykrość.

Słowność: — polega na ścisłym przestrzeganiu każdego wziętego na siebie wobec innych zobowiązania nawet w rzeczach najbłachszych.

Życzliwość: — zrozumienie potrzeb innego człowieka i chęć służenia mu w miarę możności pomocą w zaspakajaniu tych potrzeb.

Dbałość o godność piastowanego stanowiska: — polega na zrozumieniu roli i miejsca, jakie w układzie społecznym i hierarchii urzędniczej zajmuje oraz na zachowaniu prostoty, naturalności i wogóle unikania wszystkiego, co mogłoby podważać poważanie i zaufanie, którego stanowisko wymaga.

Brak prostoty i naturalności oraz wysuwanie swojej osoby na plan pierwszy nie przyczynia się do podniesienia godności stanowiska.

4. Wyrobienie obywatelskie.

Wykonywanie obowiązków obywatelskich: — winno polegać na ścisłym i sumiennym wypełnianiu obowiązków względem Państwa i społeczeństwa z poczucia potrzeby takiego ich wykonywania.

Dbanie o dobro sprawy publicznej: — polega na dbałości o dobro Państwa i obywateli według najlepszej woli i wiedzy, spełnianiu wszystkiego, co temu dobru służy i unikaniu wszystkiego coby mu mogło szkodzić.

5. Uzdolnienia pracownicze.

Ambicja pracy. Stałe dobrowolne dążenie do jak najlepszego wykonywania swej pracy.

Obowiązkowość: — wewnętrzny przymus do wykonywania swych obowiązków nawet wbrew przeszkodom i wpływom z zewnątrz i wbrew własnym przeciwnym nastrojom.

Wytrwałość (cierpliwość): — Zdolność do wykonywania (znoszenia) czegokolwiek przez dłuższy czas, zgodnie z powziętym postanowieniem lub obowiązkiem, a mimo przeszkód, trudności zewnętrznych i wewnętrznych.

Dokładność: — Dbanie o wykonanie każdego zadania, możliwie najstaranniej pod każdym względem, napięcie uwagi na to, ażeby nie pominąć któregokolwiek bądź z istotnych składników zadania.

Systematyczność: — Przestrzeganie ładu i kolejności w wykonywanych czynnościach, zgodnie z planem zgóry przemyślanym.

Energia: — Samorzutny pęd do ciągłego, intensywnego, a obmyślanego i pożytecznego działania bez liczenia się z ewentualnym wysiłkiem, trudnościami itd.

Jedną z oznak energii jest szybkie tempo pracy, ale z wartości tego objawu energii zdać sobie można sprawę, jeśli się ponadto uwzględni jakość wyników pracy.

Samodzielność i poczucie odpowiedzialności: Polega na tym, żeby myśleć i działać bez ciągłego zbytecznego odwoływania się do czyjejś pomocy i wskazówek, oraz liczyć się z konsekwencjami własnych czynów, decydując się na ponoszenie za nie odpowiedzialności, względnie tam, gdzie można lub wolno (a tym bardziej trzeba) powziąć postanowienie, rozstrzygnąć sprawę.

Samodzielność nie wyklucza bynajmniej współpracy, odwołania się do cudzego krytycyzmu i rady, a nawet uzgodnienia tam, gdzie wymagają tego przepisy lub sytuacje organizacyjne.

Umiejętność współpracy: — polega na dążeniu do ułatwienia pracy innym, wnikaniu dla dobra sprawy w intencje współpracowników, liczeniu się z nimi i ustępliwości w granicach rozumnych, a w rezultacie na uzgodnieniu, sharmonizowaniu swoich poczynań z pracą innych.

Zdolności organizacyjne: — polegają na umiejętności wyznaczenia celu pracy, planowym i systematycznym rozłożeniu pracy, odpowiednim rozdzieleniu funkcji między wszystkich współpracowników (nie wyłączając siebie), przez uwzględnienie ich uzdolnień, powiązanie ich funkcyj, żeby w pracy całej grupy panował ład, żeby praca płynęła równomiernie i nieprzerwanie, bez wzajemnych przeszkód i w rezultacie prowadziła do możliwie największej wydajności, do osiągnięcia celu możliwie najmniejszym wkładem wysiłku i kosztów.

Umiejętność wychowywania podwładnych: — polega na dodatnim oddziaływaniu na nich w kierunku rozbudzenia i kształcenia walorów ważnych dla służby.

Umiejętność szkolenia podwładnych: — Uzdolnienie do ćwiczenia podwładnych w umiejętnościach potrzebnych dla służby, udzielania im rad i wskazówek i skłaniania do wysiłków, mających na celu doskonalenie zawodowe.

Umiejętność kwalifikowania podwładnych: — Jest to umiejętność bezstronnej oceny człowieka z punktu widzenia potrzeb służby.

Trzeba go przede wszystkim dobrze poznać, po tym przeprowadzić sobie możliwie rzetelną analizę właściwości indywidualnych, aby wreszcie móc określić go syntetycznie, według cech najważniejszych dla służby.

Wyrobienie służbowe: — Wyrobiona przez dłuższą praktykę biegłość w załatwianiu spraw swego urzędu.

Jednym z ważnych objawów wyrobienia służbowego dla większości urzędników jest umiejętność poprawnego redagowania aktów i pism urzędowych, polegająca na jasnym i ścisłym oddaniu swych myśli, oraz na zachowaniu wszystkich wymagań formalnych.

Zachowanie tajemnicy służbowej: — Zachowanie w tajemnicy wszystkiego tego, czego ujawnienie nie leży w interesie publicznym i w interesie służby.

6. Wymagania specjalne dla wykonywujących prace danego rodzaju.

Wymagania specjalne dla danego rodzaju pracy ustala właściwa władza naczelna stosownie do potrzeb danego działu (gałęzi i rodzaju) służby. Jako punkty szczegółowe mogą tu być uwzględnione zarówno ważne dla danego rodzaju służby, cechy moralne i intelektualne, jak i specjalne uzdolnienia i umiejętności.

Właściwa władza naczelna wyda wyjaśnienia analogiczne do tych, jakie zawiera niniejszy załącznik w stosunku do innych grup.

Dla przykładu i ułatwienia podaje się niżej parę takich ocen, które mogą być ważne dla pewnego działu służby:

Odwaga cywilna: Zdolność do przezwyciężania lęku przed szczerym wyjawieniem swoich poglądów.

Odwaga osobista: Zdolność do opanowania strachu w obliczu niebezpieczeństwa, z którego zdaje się sobie sprawę, nie uleganie nastrojom panicznym zbiorowiska.

Kultura umysłowa: Jest to osiągnięty drogą rozwoju stan umysłu, który przyswoił sobie elementy zdobytych wiadomości w stopniu, uzdalniającym go do samodzielnego wytwarzania poglądów na zagadnienia życia, będące przedmiotem nauki oraz na zjawiska, będące przedmiotem sztuki.

Zdolność przemawiania publicznie: publicznie. t. zn. na zgromadzeniu liczniejszym osób obcych.

Wzór.

LISTA KWALIFIKACYJNA

Nr ewidencji

....
Nazwisko i imię kwalifikowanego

Stanowisko i data objęcia tego stanowiska

Rok oceny

Numery porząd. grup	Grupa charakterystyki szczegółowej oraz cechy brane pod uwagę w poszczególnych grupach	Opinia pierwsza	Opinia druga
1.	*Poziom etyczny* (uczciwość, lojalność służbowa, poczucie godności osobistej, bezinteresowność, bezstronność)		
2.	*Poziom umysłowy* (inteligencja, pamięć, uwaga, inicjatywa, pomysłowość, rozwaga, stanowczość, szybkość orientacji i decyzji)		
3.	*Zachowanie się* (uprzejmość, dyskrecja, opanowanie, słowność, życzliwość, dbałość o godność piastowanego stanowiska)		
4.	*Wyrobienie obywatelskie* (wykonywanie obowiązków obywatelskich i dbanie o dobro sprawy publicznej)		
5.	*Uzdolnienie pracown.* (ambicja pracy, obowiązkowość, wytrwałość, (cierpliwość), dokładność, systematyczność, energia, samodzielność i poczucie odpowiedzialności, umiejętność współpracy, zdolności organizacyjne, umiejętność wychowywania, szkolenia i kwalifikowania, wyrobienie służbowe, zachowanie tajemnicy służbowej).		
6.	Wymagania specjalne dla danego rodzaju pracy:		
7.	*Opinia fachowa* Miejsce i data sporządzenia opinii fach.		Podpis i tytuł urzędowy dającego opinię fach.
8.	Z jakim wynikiem był używany do pracy? Jeżeli jest nieodpowiedni na zajmowanym stanowisku to dlaczego? Na jakim innym stanowisku mógłby pracować i dlaczego? Czy nadaje się na wyższe stanowisko, na jakie i dlaczego?		
9.	*Ocena kwalifikacyjna* (z uzasadnieniem ewent. oceny niedostatecznej)		
10.	Uwagi		
	.... Podpis i tytuł urzędowy 1 opiniującego .... Miejsce i data sporządzenia 1 opinii		.... Podpis i tytuł urzędowy 2 opiniującego .... Miejsce i data sporządzenia 2 opinii

Oceny kwalifikowanego w latach poprzednich:

19 .... 19 ....

19 .... 19 ....

19 .... 19 ....

UWAGI:

1. Niedbałe, lekkomyślne, powierzchowne, stronnicze lub świadomie niezgodne z rzeczywistością opiniowanie jest jednym z najpoważniejszych naruszeń obowiązków służbowych.

2. Przełożeni mają prawo i obowiązek wytykania i ganienia podległym urzędnikom niewłaściwości w urzędowaniu lub zachowaniu się oraz niedbalstwa w służbie (art. 66 ust. o p. sł. cyw.) i powinni przy wykazywaniu wad i braków w opiniach zaznaczać czy i z jakim skutkiem wykonywali swój obowiązek wytykania i ganienia.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego

303.

INSTRUKCJA

z dnia 14 grudnia 1938 r.

w sprawie programu nauki na rok szkolny 1938/39 w publicznych i państwowych szkołach wydziałowych z polskim językiem nauczania na terenie Odzyskanych Ziem Śląska Cieszyńskiego (Nr II Pr-11326/38).

W związku z instrukcją z dnia 4 listopada 1938 r. w sprawie planów godzin (Nr II Pr-10102/38) ustalam na rok szkolny 1938/39 dla publicznych i państwowych szkół wydziałowych z polskim językiem nauczania wskazany poniżej materiał nauczania łącznie z najkonieczniejszymi wyjaśnieniami.

Przez program dla określonego rocznika w szkole powszechnej rozumieć należy materiał, podany dla tego rocznika, gdy stanowi osobny oddział, w instrukcji z dnia 18 listopada 1938 r. w sprawie programów nauki na rok szkolny 1938/39 w publicznych i państwowych szkołach powszechnych z polskim językiem nauczania na terenie Odzyskanych Ziem Śląska Cieszyńskiego (Nr II Pr-10471/38).

RELIGIA RZYMSKOKATOLICKA

Klasa I.

Według programu dla rocznika 6 w szkole powszechnej.

Do nauki służy podręcznik dla klasy V szkoły powszechnej.

Klasa II.

Według programu dla rocznika 7 w szkole powszechnej.

Do nauki służy podręcznik dla klasy VI szkoły powszechnej.

Klasa III.

„Życie chrześcijanina z Chrystusem w Kościele i liturgii“ według programu dla klasy I gimnazjum, ustalonego rozporządzeniem z dnia 1 października 1935 r. Nr II Pr-5480/35. (Program nauki religii rzymskokatolickiej w gimnazjach państwowych ogólnokształcących z polskim językiem nauczania. Str. 7 i 8. Program nauki (tymczasowy) w państwowym gimnazjum ogólnokształcącym z polskim językiem nauczania. Wydanie drugie. 1937. Str. 4 i 5).

Do nauki służy podręcznik dla klasy I gimnazjum.

Klasa IV.

Dzieje Kościoła według programu dla rocznika 8 w szkole powszechnej.

Do nauki służy podręcznik dla klasy VII szkoły powszechnej.

JĘZYK POLSKI

Klasa I.

Według programu dla rocznika 6 w szkole powszechnej.

Do nauki służą podręczniki dla klasy V szkoły powszechnej (czytanka, ćwiczenia ortograficzne, gramatyka).

Klasa II.

Według programu dla rocznika 7 w szkole powszechnej.

Do nauki służą: gramatyka dla klasy V oraz podręczniki dla klasy VI szkoły powszechnej stopnia III (czytanka, ćwiczenia ortograficzne, gramatyka).

Klasa III.

Według programu dla rocznika 8 w szkole powszechnej.

Do nauki służą podręczniki dla klasy VII szkoły powszechnej (czytanka, gramatyka).

Klasa IV.

Zachowuje się dawny program ogólny; w szczegółowym rozwinięciu należy zastąpić tematy o państwowym znaczeniu czeskim odpowiednimi polskimi.

HISTORIA

Klasa I.

Według programu dla rocznika 6 w szkole powszechnej.

Do nauki służy podręcznik dla klasy V szkoły powszechnej.

Klasa II.

Według programu dla rocznika 7 w szkole powszechnej.

Do nauki służą kolejno: odpowiednie rozdziały z podręcznika dla klasy V i podręcznika dla klasy VI szkoły powszechnej (stopnia III).

Klasa III.

Należy opracować dział „A. OBRAZY Z PRZESZŁOŚCI“ programu dla rocznika 8 w szkole powszechnej.

Do nauki służą odpowiednio wybrane rozdziały z podręczników dla klas V i VI szkoły powszechnej.

Klasa IV.

Tak samo jak w klasie III należy opracować dział „A. OBRAZY Z PRZESZŁOŚCI“ programu dla rocznika 8 w szkole powszechnej.

Do nauki służą odpowiednio wybrane rozdziały z podręcznika dla klas V i VI szkoły powszechnej.

NAUKA OBYWATELSKA.

Klasa III.

1. Współżycie ludzi w państwie — ustrój Państwa Polskiego.

Potrzeba silnej organizacji państwowej na przykładach z dziejów Polski. Konstytucja z 1935

roku. Konieczność podziału czynności: władza i podwładni, karność i przymus.

Podział stanowy w dawnej Polsce, a równość obywatelska w Polsce współczesnej. Grupy społeczne w Polsce dzisiejszej; ich wzajemna zależność; konieczność współdziałania i poszanowania każdej pracy. Tolerancja narodowościowa i wyznaniowa w Polsce współczesnej.

Prezydent Rzeczypospolitej głową państwa. Władza i prace Rządu. Rola Sejmu i Senatu w dawnej i dzisiejszej Polsce. Podział administracyjny państwa. Główne zadania samorządu; gmina miejska i wiejska.

2. Obowiązki obywateli polskich wobec Państwa.

Przynależność do państwa i gminy, obywatelstwo. Obowiązek wierności, obowiązek ofiary krwi i mienia, posłuszeństwa, obowiązki publiczne.

Nasze granice i ich obronność; Korpus Ochrony Pogranicza. Powszechna służba wojskowa (ulgi), pobór wojskowy; nasza armia, rodzaje broni. Przysposobienie wojskowe — organizacje lokalne i powiatowe. Obrona przeciwlotnicza i przeciwgazowa. Liga Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej (L. O. P. P.); Czerwony Krzyż.

Podatki: na co państwo potrzebuje podatków; najpospolitsze podatki (z uwzględnieniem środowiska); kto je płaci i w jaki sposób. Odwołania w sprawach podatkowych. Podatki pośrednie: monopole, cła.

Obowiązek posłuszeństwa. Ustawy i rozporządzenia; jak powstają i kiedy obowiązują; sposoby ogłaszania ustaw i zarządzeń władz.

Do jakich obowiązków (funkcyj) publicznych może być powołany obywatel i jak winien je spełniać: w samorządzie gminnym i powiatowym. w komisji wyborczej, w sądzie przysięgłych. w stowarzyszeniu spółdzielczym itd.

3. Prawa obywateli polskich i opieka Państwa nad nimi.

Równość obowiązków i praw. Zabezpieczenie wolności osobistej. Prawo do właściwego sądu. Wolność słowa (prasy) i zabezpieczenie przed jej nadużyciem. Stan wyjątkowy i stan wojenny. Ochrona mienia i własności indywidualnej (policja, straż pożarna).

Wolność zarobkowa i wolność zawodu. Główne rodzaje zawodów w Polsce i przygotowanie do nich (z uwzględnieniem środowiska). Poradnictwo zawodowe. Przepisy dotyczące przystąpienia do wykonywania zawodu. Uczciwość zawodowa. Organizacje zawodowe.

Opieka Państwa nad pracą; najważniejsze przepisy. Ubezpieczenia społeczne; inne ubezpieczenia. Oszczędność i instytucje oszczędnościowe.

Inne świadczenia Państwa dla obywateli. Urządzenia komunikacyjne. Poczta. Popieranie dobrobytu ludności, kultury materialnej i duchowej. Opieka nad obywatelem Państwa poza jego granicami.

Do nauki służy podręcznik dla klasy VII szkoły powszechnej.

Klasa IV.

Taki sam program jak podany powyżej dla klasy III.

Do nauki służy podręcznik dla klasy VII szkoły powszechnej.

GEOGRAFIA

Klasa I.

Geografia Polski i Europy według programu dla rocznika 6 w szkole powszechnej.

Do nauki służy podręcznik dla klasy V szkoły powszechnej.

Klasa II.

Należy opracować dział „A. GEOGRAFIA POLSKI“ programu dla osobnego rocznika 7 w szkole powszechnej oraz materiał następujący:

B. Elementy geografii ogólnej.

Kształt ziemi. Siatka geograficzna. Rozkład lądów i oceanów. Ruch wirowy ziemi i jego konsekwencje: dzień i noc. Mikołaj Kopernik. Ruch postępowy ziemi. Pory roku. Wiatry stałe i zmienne. Prądy morskie. Elementarne wiadomości o układzie słonecznym.

C. Geografia krajów pozaeuropejskich.

Afryka.

Egipt — dar Nilu. Kanał Sueski.

Alger. Kolonizacyjna praca Francji.

Sahara. Oazy, Arabowie.

Sudan. Sawanny; w wiosce murzyńskiej.

Kongo. Kotlina, lasy równikowe.

Afryka południowa. W kopalni diamentów i złota. Ludność.

Azja.

Półwysep Arabski. Mekka — miasto minaretów.

Indie. Nad Gangesem. U stóp Himalajów. Dżungla indyjska.

Indochiny i wyspy Sundajskie. Krajobraz podzwrotnikowy; gospodarka plantacyjna.

Chiny. Wśród pól ryżowych. Na rzekach chińskich. Przeludnienie kraju.

Japonia. „Kraj tysiąca wysp“. Wulkany, trzęsienia ziemi. Państwowy rozwój Japonii.

Syberia. Kraina największych mrozów. Polacy na Syberii. Bogactwa naturalne.

Ameryka Północna i Południowa.

Kanada. Nad Wielkimi Jeziorami. Na fermie u polskiego emigranta.

Stany Zjednoczone. Kalifornia — kraina o typie śródziemnomorskim, stepowe prerie, urodzajna nizina Missisipi. Fermerzy, plantacje. Chicago — miasto przemysłowe. Appalachy, bogactwa kopalne. Nowy Jork — największe miasto i targ świata, Waszyngton — stolica. Polacy w Stanach Zjednoczonych.

Rzut oka na Meksyk i kraje Ameryki Środkowej. Kanał Panamski. Czerwonoskórzy.

Krótkie wzmianki o ważniejszych państwach wzdłuż And.

Brazylia — kraj kawy, lasów dziewiczych, bogactw naturalnych. Dzień w puszczy brazylijskiej i dzień na kolonii polskiej.

Argentyna. W krainie pampasów. Polacy w Argentynie.

Australia i Oceania.

Australia. Świat roślinny i zwierzęcy. Hodowla owiec. Życie w miastach.

Krótkie wiadomości o wyspach wulkanicznych i koralowych na Oceanie Spokojnym.

Przegląd ogólny.

Przegląd politycznej mapy świata, wielkich dróg komunikacyjnych i najważniejszych źródeł surowców.

W ciągu całego roku szkolnego zaznaczanie na mapkach konturowych różnych elementów składowych, w szczególności notowania ilustrujące układ granic, rozkład kolonij, rozmieszczenie surowców, dróg komunikacyjnych itp.

Do nauki służą kolejno: podręcznik dla klasy V szkoły powszechnej, podręcznik dla klasy VI szkoły powszechnej stopnia III.

Klasa III.

Należy opracować dział „A. ZIEMIA I CZŁOWIEK W POLSCE" program dla rocznika 8 w szkole powszechnej z dodaniem przeglądu zmian krajobrazowych w epokach geologicznych na ziemiach Polski, oraz najważniejsze wiadomości z zakresu geografii Europy w ramach programu dla rocznika 6 w szkole powszechnej.

W ciągu całego roku szkolnego zaznaczanie na mapkach konturowych różnych elementów składowych.

Do nauki geografii Polski służy podręcznik dla klasy VII szkoły powszechnej, do nauki geografii Europy można się posługiwać podręcznikiem dla klasy V szkoły powszechnej. Nauczyciel winien się także posiłkować podręcznikiem dla klasy I gimnazjum ogólnokształcącego.

Uwaga. Należy zwrócić uwagę głównie na geografię Polski; w razie braku czasu można czynić skróty w zakresie geografii Europy.

Klasa IV.

Należy opracować działy „A. ZIEMIA I CZŁOWIEK W POLSCE" i „B. ŻYCIE GOSPODARCZE POLSKI ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM NAJBLIŻSZEJ OKOLICY" programu dla rocznika 8 w szkole powszechnej.

W ciągu całego roku szkolnego: czytanie wykresów oraz notowanie na mapkach konturowych różnych elementów życia gospodarczego.

Do nauki służy podręcznik dla klasy VII szkoły powszechnej.

NAUKA O PRZYRODZIE.

Klasa I.

Według programu dla rocznika 6 w szkole powszechnej.

Do nauki służą podręczniki z zakresu przyrody żywej i przyrody martwej dla klasy V szkoły powszechnej.

Klasa II.

Według programu dla rocznika 7 w szkole powszechnej.

Do nauki służą podręczniki z zakresu przyrody żywej i przyrody martwej dla klasy VI szkoły powszechnej.

Klasa III.

A. Higiena i nauka o człowieku.

1. Higiena postawy, w związku z ogólnym ukształtowaniem ciała.

2. Udział kości i mięśni w ruchach kończyny dolnej i górnej. Budowa stawu na przykładzie stawu kolanowego. Zmęczenie mięśni przy pracy fizycznej. Najważniejsze zasady higieny pracy fizycznej w ogóle, a pracy młodocianych w szczególności. Pokaz doraźnej pomocy w razie stłuczenia kolana, zwichnięcia, złamania kości górnej lub dolnej. Opatrywanie drobnych ran.

3. Higiena wyboru, przyrządzania i przyjmowania pokarmów. Przeróbka pokarmów w jamie ustnej, higiena jamy ustnej. Przeróbka pokarmu w żołądku i jelitach. Przenikanie strawionych pokarmów do krwi. Pasożyty przewodu pokarmowego: trychina, soliter.

4. Wędrówka materiałów odżywczych z krwią w związku z najważniejszymi narządami krążenia. Pierwsza pomoc w skaleczeniu się głębszym i krwotoku. Męczenie się serca. Higiena pracy fizycznej i sportów w związku z działalnością serca. Działanie trucizn na serce — nikotyna.

5. Wydalanie z organizmu dwutlenku węgla, wody i moczu. Temperatura ciała ludzkiego. Higiena dróg oddechowych. Oddychanie i wydalanie skórne. Zmysły skóry. Higiena skóry. Pierwsza pomoc w razie omdlenia, uduszenia, zatrucia gazem świetlnym lub zaczadzenia, zamarznięcia, odmrożenia, porażenia słonecznego, utonięcia.

6. Głowa jako siedlisko narządów zmysłów. Znaczenie tych zmysłów dla człowieka. Higiena oczu, zwłaszcza szkodliwy wpływ niedomiaru i nadmiaru światła. Znaczenie mózgu i rdzenia w ustroju ludzkim. Higiena układu nerwowego. Zgubne wpływy alkoholizmu na ustrój człowieka, a w szczególności na ustrój nerwowy. Ludzie upośledzeni i stosunek ludzi zdrowych do upośledzonych.

7. Elementarne wiadomości o bakteriach. Zjawiska z życia codziennego, wywołane przez bakterie: kwaszenie kapusty, ogórków, mleka. Sposoby zabezpieczania produktów spożywczych od psucia się. Działalność bakteryj w ściółce leśnej, kompoście, oborniku, próchnicy Bakterie chorobotwórcze. Ich działalność w ustroju ludzkim na przykładzie gruźlicy. Zakażenie przyranne. Wskazówki praktyczne z zakresu zapobiegania najważniejszym chorobom zakaźnym. Sposoby roznoszenia chorób zakaźnych: pieniądze, woda; zachowanie się w razie choroby.

B. Wiadomości z chemii i fizyki.

W zasadzie według dawnego programu.

Do opracowywania higieny i nauki o człowieku służy podręcznik dla klasy VII szkoły powszechnej; wiadomości chemiczne i fizyczne czerpać należy z odpowiednich rozdziałów podręczników dla klas V, VI i VII szkoły powszechnej (stopnia III).

Klasa IV.

Zachowuje się w zasadzie dawny program, ale z zamianą wiadomości gospodarczych i technicznych dotyczących Czechosłowacji na dostępne wiadomości dotyczące Polski.

MATEMATYKA.

Klasa I.

Według programu dla rocznika 6 w szkole powszechnej.

Do nauki służy podręcznik dla klasy V szkoły powszechnej.

Klasa II.

Według programu dla rocznika 7 w szkole powszechnej.

Do nauki służy podręcznik dla klasy VI szkoły powszechnej stopnia III.

Klasa III.

Arytmetyka.

Należy opracować program dla rocznika 8 w szkole powszechnej z dodaniem tematów następujących:

Wielokrotność i podzielnik: powtórzenie cech podzielności. Liczby złożone i liczby pierwsze; rozkład liczby na czynniki pierwsze. Najmniejsza wspólna wielokrotność. (W dziale 1).

Liczby względne; działania na liczbach względnych (w końcu kursu).

Do nauki może służyć podręcznik następujący:

P. Podsiadły. Arytmetyka dla pierwszej klasy gimnazjów: elektrycznego i mechanicznego. 1938. Włocławek. Nauczyciel winien wprowadzić tematy, nie uwzględnione w tej książce, według podręcznika dla klasy VII szkoły powszechnej.

Geometria i rysunek geometryczny.

Zachowuje się w zasadzie — w ramach ustalonego planu godzin — dawny program.

Klasa IV.

Arytmetyka z księgowością.

Zachowuje się w zasadzie — w ramach ustalonego planu godzin — dawny program z zamianą wiadomości gospodarczych, przykładów i obliczeń, dotyczących Czechosłowacji, na podobne wiadomości i ćwiczenia, dotyczące Polski; nauczyciel może się do tego posługiwać: a) podręcznikiem dla klasy VII szkoły powszechnej, b) podręcznikiem do nauki geografii gospodarczej Polski, c) wydawnictwem „Mały Rocznik Statystyczny“ z r. 1938.

W razie braku czasu można pominąć niektóre z tematów, nie należących do programu klasy II gimnazjum według nowego ustroju.

Geometria i rysunek geometryczny.

Zachowuje się w zasadzie — w ramach ustalonego planu godzin — dawny program.

RYSUNEK

Klasa I.

Według programu dla rocznika 6 w szkole powszechnej.

Klasa II.

Według programu dla rocznika 7 w szkole powszechnej.

Klasa III.

Według programu dla rocznika 8 w szkole powszechnej z wyłączeniem rysunku geometrycznego.

Klasa IV.

Rysunek z pamięci — jak w klasie III z uwzględnieniem w obszerniejszym zakresie tematów architektonicznych oraz współczesnych środków lokomocji.

Rysunek z natury — jak w klasie III z uwzględnieniem ukośnego ustawienia przedmiotów do płaszczyzny obrazu oraz cienia rzuconego.

Rysunek z wyobraźni — jak w klasie III z uwzględnieniem w obszerniejszym zakresie projektowania sprzętów i rozmieszczania ich we wnętrzu, np. pokój stołowy, gabinet do pracy, sklep; nadto projektowanie brył architektonicznych.

Wycieczki do muzeów, zbiorów, magazynów, obserwacja i omawianie wartości estetycznej przedmiotów użytkowych, okazów sztuki ludowej, wnętrz mieszkalnych, mebli zabytkowych i współczesnych oraz dzieł architektury zabytkowej polskiej a w miarę możności związanej z nimi rzeźby i malarstwa z najważniejszych epok — sztuki romańskiej, gotyckiej, renesansowej, barokowej.

UWAGA OGÓLNA.

Możliwość wyjątkowego zachowania dawnego programu, przewidziana w szkole powszechnej, jest wyłączona w szkole wydziałowej.

ZAJĘCIA PRAKTYCZNE.

Chłopcy.

Klasa I.

Według programu dla rocznika 6 w szkole powszechnej.

Klasa II.

Zajęcia rękodzielnicze.

Zasadniczo według programu dla rocznika 6 w szkole powszechnej, ale z uwzględnieniem w zakresie obróbki drzewa zasad poprawnego wyprawiania deski, oraz wycinania otworów dłutem lub świdrem, łączenia na kołki, na czopy i na nakładkę.

Zajęcia ogrodnicze.

Jak w programie dla roczników 7 i 8 w szkole powszechnej.

Klasa III.

Zajęcia rękodzielnicze.

Roboty z drzewa — jak w klasie II, z uwzględnieniem łączenia na zwidłowanie.

Roboty z drutu i taśmówki: w związku z wykonywaniem przedmiotów użytkowych odcinanie, skręcanie, nawijanie, przebijanie, ewentualnie wiercenie otworów w taśmówce i nitowanie. (Orientacyjne przykłady tematów: niektóre przybory kuchenne, siatki ochronne do lamp, pułapki na myszy, koszyki na doniczki, półki itp.).

Klasa IV.

Zajęcia rękodzielnicze.

Dalsze prowadzenie robót z drewna.

Łatwe roboty z cienkiej blachy. Przy wykonywaniu nieskomplikowanych przedmiotów użytkowych zaznajomienie z cięciem blachy, zaginaniem i zawijaniem po linii prostej, lutowaniem. (Orientacyjne przykłady tematów — popielniczki, podstawki, formy do ciastek lub do pieczenia itp.).

UWAGA OGÓLNA.

Zachowanie dawnego programu w przypadku, gdy nauczyciel nie jest obeznany z nowym a przy tym w szkole brak odpowiednich urządzeń i narzędzi, jest dopuszczalne tylko wyjątkowo.

Dziewczęta.

We wszystkich klasach pozostaje dawny program.

ŚPIEW.

Klasa I.

Według programu dla rocznika 6 w szkole powszechnej.

Klasa II.

Według programu dla rocznika 7 w szkole powszechnej.

Klasa III.

Dziewczęta.

Według programu dla rocznika 8 w szkole powszechnej.

ĆWICZENIA CIELESNE.

Klasy I i II.

Według programu dla roczników 6, 7 i 8 w szkole powszechnej (o liczbie nauczycieli niemniejszej od 3).

Klasa III.

Według programu dla klasy I gimnazjum. (Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Program nauki (tymczasowy) w państwowym gimnazjum ogólnokształcącym z polskim językiem nauczania. Wydanie drugie. 1937. Str. 43—47).

Klasa IV.

Według programu dla klasy II gimnazjum. (Jw. — Str. 88—92).

W z. Ministra Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego

Jerzy Ferek-Błeszyński,
Podsekretarz Stanu.

304.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego.

OKÓLNIK Nr 59

z dnia 15 października 1938 r. (BP-10551/38)
w sprawie ograniczenia uposażenia.

Przy stosowaniu przez władze szkolne przepisów art. 65 b) ust. 7 ustawy o państwowej służbie cywilnej i art. 78 ust. 4 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli Ministerstwo spotkało się w różnych okręgach z przypadkami dokonywania nieznacznego tylko ograniczenia uposażenia, jakkolwiek odnośni pracownicy obwinieni byli o bardzo ciężkie występki służbowe, posiadające cechy czynów ściganych w drodze karnej, skutkiem czego zostali później wydaleni ze służby. Z uwagi na konieczność jednolitego stosowania wskazanych wyżej przepisów Ministerstwo udziela następującego wyjaśnienia.

Ponieważ ograniczenie uposażenia może być stosowane jedynie w przypadku zawieszenia pracownika w pełnieniu służby, — zawieszenie zaś podyktowane jest jedną z ustawowo przewidzianych konieczności, spowodowanych lub wywołanych przez pracownika, oraz pociąga za sobą zakłócenie normalnego toku służby i niejednokrotnie

zwiększone wydatki personalne, — przeto przy stosowaniu zawieszenia w służbie należy ograniczać uposażenie z reguły o połowę. Uposażenie pobiera bowiem pracownik za ogół czynności związanych z jego służbą, skoro zaś nie wykonywa zupełnie tych czynności i to z własnej winy, to słuszne i celowe jest, aby wynagrodzenie uległo zmniejszeniu do ustawowo dopuszczalnej granicy.

W każdym razie należy stosować ograniczenie uposażenia o 50%, gdy chodzi o straty Skarbu Państwa, które spowodował obwiniony, jako też, gdy niewątpliwe jest, że przewinienie pociągnie za sobą zwolnienie lub wydalenie ze służby państwowej.

Niższe od 50% ograniczenie uposażenia można stosować tylko wyjątkowo. Podstawę do wyjątkowo niższego ograniczenia uposażenia dają równocześnie zachodzące okoliczności jak:

a) trudne warunki rodzinne (liczna rodzina, stwierdzona trwała choroba w rodzinie, kształcenie dzieci poza miejscem służbowym itp.) i
b) niska grupa uposażenia oraz
c) przeświadczenie władzy, iż zawieszony nie będzie w drodze dyscyplinarnej wydalony ze służby.

Stosowanie ograniczenia uposażenia do połowy jest tym bardziej wskazane, że zarządzenie o ograniczeniu uposażenia nie jest ostateczne lecz podlega rewizji władzy wyższej, która może na skutek odpowiednio umotywowanego zażalenia obwinionego oraz wniosku władzy podległej obniżyć odsetek ograniczenia.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:
W. Świętosławski.

305.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego.

OKÓLNIK Nr 60

z dnia 27 października 1938 r. (II Pr-9168/38)
w sprawie korelacji nauki poszczególnych przedmiotów z nauką religii rzymskokatolickiej.

Rozporządzeniami Nr II Pr-6647/38 oraz Nr II Pr-6445/38 z dnia 18 lipca 1938 r. ustalony został w porozumieniu z władzami kościelnymi program nauki religii rzymskokatolickiej w publicznych szkołach powszechnych I i II stopnia. W związku z tym polecam nauczycielom szkół powszechnych stopnia I i II zaznajomić się z nowym programem nauki religii rzymskokatolickiej, aby przy realizowaniu programów poszczególnych przedmiotów uwzględniali we właściwy sposób korelację z nauką religii rzymskokatolickiej.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:
W. Świętosławski.

306.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego
Warszawa.

OKÓLNIK Nr 61

z dnia 5 listopada 1938 r. (III PU-6160/38)
w sprawie odciążenia młodzieży w żeńskich szkołach zawodowych.

W związku z przeciążeniem młodzieży w żeńskich szkołach zawodowych wszystkich typów i stopni, zarządzam:

1) skrócić godzinę lekcyjną „zajęć warsztatowych“ w szkołach i na kursach przemysłowych oraz „zajęć praktycznych“ w szkołach gospodarczych do 50 minut;
2) skreślić w planach lekcyjnych godziny poświęcone specjalnie wychowawstwu, gdyż praca wychowawcza obejmować powinna całokształt zajęć szkolnych; w wyjątkowych wypadkach, w razie konieczności szerszego omówienia lub opracowania niektórych zagadnień natury wychowawczej, szkoła powinna znaleźć odpowiedni na to czas poza lekcjami;
3) stosować się do okólnika Nr II. W-5737/37 z dnia 30 czerwca 1937 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 8, poz. 283) w sprawie 10 minutowych ćwiczeń cielesnych oraz t. zw. ćwiczeń śródlekcyjnych.

Doceniając znaczenie wystaw lub rewij w żeńskich szkołach zawodowych, zwracam uwagę na konieczność ograniczenia czasu, przeznaczonego na wykonanie eksponatów, wyłącznie do godzin, przewidzianych w programach na zajęcia warsztatowe (praktyczne).

Podsekretarz Stanu:
(—) **Jerzy Ferek Błeszyński**

307.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego.

OKÓLNIK Nr 62

z dnia 5 listopada 1938 r. (BP-23831/38)
w sprawie kwalifikowania urzędników państwowych.

W związku z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 lipca 1937 r. o sposobie kwalifikowania urzędników państwowych (Dz. U. R. P. Nr 55, poz. 429) *) i instrukcją Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 lipca 1937 r. o sposobie sporządzania ocen i prowadzenia list kwalifikacyjnych — ustalam, co następuje:

I. Do punktu 2 instrukcji Prezesa Rady Ministrów.

Postanowienia rozporządzenia Rady Ministrów o sposobie kwalifikowania urzędników państwowych, oraz postanowienia instrukcji Prezesa Rady Ministrów o sposobie sporządzania ocen i prowadzenia list kwalifikacyjnych — należy stosować analogicznie do nauczycieli przydzielonych do administracji szkolnej, o ile nie podlegają w czasie przydziału przepisom o kwalifikowaniu nauczycieli, do praktykantów i pracowników kontraktowych, zajmujących stanowiska urzędnicze w administracji wyznań religijnych i oświecenia publicznego, oraz do praktykantów i pracowników kontraktowych zatrudnionych w jednostkach gospodarczych Liceum Krzemienieckiego.

II. Do § 7 rozporządzenia Rady Ministrów.

Listy kwalifikacyjne prowadzą:

Kurator Okręgu Szkolnego (Wojewoda Śląski) — dla urzędników Inspektoratów, urzędników Kuratorium Okręgu Szkolnego (Wydziału Oświecenia Publicznego Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego), oraz dla urzędników zatrudnionych w szkołach podległych kuratorowi (Wojewodzie Śląskiemu),

Kurator Liceum Krzemienieckiego — dla podległych mu urzędników, zatrudnionych w urzędach, zakładach, szkołach i w jednostkach gospodarczych Liceum Krzemienieckiego,

Rektor szkoły akademickiej — dla urzędników zatrudnionych w szkole akademickiej,

Wojewoda Śląski — dla naczelnika Wydziału Oświecenia Publicznego Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego,

Minister — dla Kuratorów Okręgów Szkolnych, Kuratora Liceum Krzemienieckiego, urzędników i dyrektorów (kierowników): Archiwów Państwowych, Muzeum Archeologicznego, Muzeum Zoologicznego oraz Muzeum Oświaty i Wychowania, Państwowych Zbiorów Sztuki, Biblioteki Narodowej Józefa Piłsudskiego w Warszawie, oraz Biblioteki Państwowej im. Wróblewskich w Wilnie, Prawosławnego Internatu Metropolitalnego i Państwowego Internatu dla studentów teologii prawosławnej Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego; dla delegata Ministra W. R. i O. P. do spraw ochrony przyrody i urzędników jego biura, dla urzędników Państwowego Instytutu Sztuki Teatralnej, Konserwatoriów Muzycznych i Instytutów Sztuk Plastycznych, dla konserwatorów. dla urzędników, zatrudnionych w Zarządzie Centralnym Ministerstwa oraz urzędników, zatrudnionych w szkołach podległych bezpośrednio Ministerstwu i nie wymienionych wyżej.

IIIa. Do ustępu 5 § 2 rozporządzenia Rady Ministrów oraz punktu 3 instrukcji Prezesa Rady Ministrów.

Jako osoby powołane do sprawowania nadzoru bezpośredniego wydają opinie:

a) Inspektor szkolny — o podinspektorach szkolnych, instruktorach oświaty pozaszkolnej, oraz urzędnikach, zatrudnionych w Inspektoratach Szkolnych,

b) Naczelnicy Wydziałów: Szkół Średnich i Szkół Zawodowych w Kuratoriach Okręgów Szkolnych, Naczelnik Biura Personalnego Kuratorium, Kierownik Oddziału Oświaty Pozaszkolnej Kuratorium, Kierownik Oddziału Finansowego Kuratorium, Kierownicy odnośnych Oddziałów w Wydziale Oświecenia Publicznego Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego i Liceum Krzemienieckiego oraz Kierownicy jednostek gospodarczych Liceum Krzemienieckiego — o urzędnikach kierowanych przez siebie Wydziałów, Biura Personalnego, Oddziałów i jednostek gospodarczych,

c) Naczelnik Wydziału Ogólnego Kuratorium — o kierowniku Oddziału Finansowego i urzędnikach Wydziału Ogólnego z wyłączeniem urzędników Oddziału Finansowego, a Kierownik Oddziału Ogólnego w Wydziale Oświecenia Publicznego Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego o urzędnikach tego Oddziału,

d) Naczelnik Wydziału Szkół Powszechnych Kuratorium i Kierownik odpowiedniego Oddziału w Wydziale Oświecenia Publicznego Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego — o inspektorach szkolnych i urzędnikach kierowanego przez siebie Wydziału, względnie Oddziału,

e) Kurator Okręgu Szkolnego (Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego, Kurator Liceum Krzemienieckiego) — o naczelnikach Wydziałów i Biura Personalnego (kierownikach Oddziałów w Wydziale Oświecenia Publicznego Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego i kierownikach Oddziałów i jednostek gospodarczych Liceum Krzemienieckiego), oraz o kierowniku Oddziału Oświaty Pozaszkolnej,

f) Dyrektorzy wszelkich szkół poza szkołami akademickimi — o personelu urzędniczym kierowanych przez siebie szkół, oraz o personelu urzędniczym folwarku względnie gospodarstwa, związanego ze szkołą,

g) Rektor szkoły akademickiej — o kierowniku biblioteki szkoły akademickiej, kierowniku sekretariatu i kwestorze,

h) Dziekan Wydziału — o urzędnikach kancelarii Wydziału,

i) Kierownik Zakładu, kliniki, gospodarstwa i ogrodu doświadczalnego, leśnictwa i folwarku — o zatrudnionym tam personelu urzędniczym; kierownik biblioteki szkoły akademickiej — o urzędnikach biblioteki; kwestor — o urzędnikach Kwestury, oraz kierownik Sekretariatu — o pozostałym personelu urzędniczym szkoły akademickiej,

j) Rektor (dyrektor) Konserwatorium Muzycznego — o personelu urzędniczym Konserwatorium,

k) Dyrektor (kierownik): Państwowego Muzeum Archeologicznego, Zoologicznego oraz Oświaty i Wychowania, Państwowych Zbiorów Sztuki, Państwowego Instytutu Sztuki Teatralnej Państwowego Instytutu Sztuk Plastycznych, Archiwum Państwowego, Biblioteki Narodowej Józefa Piłsudskiego, Biblioteki Państwowej im. Wróblewskich w Wilnie, Prawosławnego Internatu Metropolitalnego, Państwowego Internatu dla studentów teologii prawosławnej Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego — o podległym sobie personelu urzędniczym,

l) Delegat Ministra W. R. i O. P. do spraw ochrony przyrody — o podległych urzędnikach,

ł) Prezes Konsystorza Ewangelicko-Reformowanego — o urzędnikach, zatrudnionych w Konsystorzu,

m) Naczelnicy Wydziałów w Zarządzie Centralnym Ministerstwa oraz Kierownicy Referatów w Zarządzie Centralnym Ministerstwa, podlegli bezpośrednio Dyrektorom Departamentów i Dyrektorowi Biura Personalnego — o urzędnikach kierowanych przez siebie Wydziałów względnie Referatów, a ponadto Naczelnik Wydziału Nauki — o Dyrektorze (Kierownikach) Bibliotek: Narodowej Józefa Piłsudskiego w Warszawie i Państwowej im. Wróblewskich w Wilnie, Muzeów: Archeologicznego, Zoologicznego oraz Oświaty i Wychowania, a Naczelnik Wydziału Sztuki — o kierowniku Państwowych Zbiorów Sztuki i Konserwatorach,

n) Dyrektor Archiwów Państwowych — o kierownikach Archiwów Państwowych i urzędnikach Wydziału Archiwów Państwowych,

o) Dyrektorzy Departamentów i Biura Personalnego w Zarządzie Centralnym Ministerstwa — o Naczelnikach Wydziałów i Kierownikach Referatów podległych bezpośrednio Dyrektorom Departamentów i Dyrektorowi Biura Personalnego, a ponadto Dyrektor Departamentu Szkolnictwa Ogólnokształcącego — o Dyrektorze Prawosławnego Internatu Metropolitalnego, zaś Dyrektor Departamentu Nauki i Szkół Wyższych — o Dyrektorze Państwowego Internatu dla studentów Teologii Prawosławnej,

p) Wojewoda Śląski — o Naczelniku Wydziału Oświecenia Publicznego w Urzędzie Wojewódzkim Śląskim,

r) Minister — o Dyrektorach Departamentów. Dyrektorze Biura Personalnego i Dyrektorze Archiwów Państwowych, Naczelnikach Wydziałów: Prezydialnego i Sztuki, Kuratorach Okręgów Szkolnych i Kuratorze Liceum Krzemienieckiego.

IIIb. Jako osoby powołane do sprawowania nadzoru pośredniego wydają opinie i ustalają ocenę kwalifikacyjną:

a) Naczelnik Wydziału Szkół Powszechnych w Kuratorium (Kierownik odpowiedniego Oddziału w Wydziale Oświecenia Publicznego Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego) — o podinspektorach szkolnych, urzędnikach Inspektoratu Szkolnego oraz o urzędnikach, zatrudnionych w szkołach mu podlegających,

b) Kierownik Oddziału Oświaty Pozaszkolnej w Kuratorium i w Wydziale Oświecenia Publicznego Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego — o instruktorach oświaty pozaszkolnej,

c) Naczelnicy Wydziałów Szkół Średnich i Szkół Zawodowych w Kuratorium (Kierownicy odpowiednich oddziałów w Wydziale Oświecenia Publicznego Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego) — o personelu urzędniczym, zatrudnionym w szkołach im podlegających,

d) Kurator Okręgu Szkolnego (Kurator Liceum Krzemienieckiego, Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego w Urzędzie Wojewódzkim Śląskim) — o inspektorach szkolnych oraz wszystkich urzędnikach Kuratorium (Wydziału Oświecenia Publicznego) oprócz tych urzędników, dla których Kurator (Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego) jest osobą, sprawującą nadzór bezpośredni,

e) Wojewoda Śląski — o kierownikach oddziałów w Wydziale Oświecenia Publicznego Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego,

f) Rektor Szkoły Akademickiej — o personelu urzędniczym szkół akademickich (oprócz tych urzędników, dla których Rektor jest osobą sprawującą nadzór bezpośredni),

g) Delegat Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do spraw Prawosławnego Internatu Metropolitalnego, oraz Delegat Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do spraw Państwowego Internatu dla studentów teologii prawosławnej Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego — o personelu urzędniczym tych internatów,

h) Dyrektor Departamentu, Biura Personalnego w Zarządzie Centralnym Ministerstwa — o urzędnikach kierowanego przez siebie Departamentu, Biura Personalnego (oprócz Naczelników

Wydziałów i Kierowników Referatów, podległych bezpośrednio Dyrektorowi Departamentu względnie Dyrektorowi Biura Personalnego), Dyrektor Archiwów Państwowych — o urzędnikach poszczególnych Archiwów, a ponadto Dyrektor Departamentu Nauki i Szkół Wyższych — o Dyrektorach (kierownikach) i urzędnikach Bibliotek: Narodowej Józefa Piłsudskiego i Państwowej im. Wróblewskich w Wilnie, Muzeów: Archeologicznego, Zoologicznego oraz Oświaty i Wychowania, Kierownikach Bibliotek Szkół Akademickich, Kierownikach Sekretariatów i Kwestorach w szkołach akademickich; Naczelnik Wydziału Sztuki — o urzędnikach, zatrudnionych w Państwowych Zbiorach Sztuki, w Konserwatoriach Muzycznych, w Państwowym Instytucie Sztuki Teatralnej i Instytutach Sztuk Plastycznych.

IV. Do punktu 4 ustęp 3 instrukcji Prezesa Rady Ministrów.

Do sporządzania opinij, wchodzących w skład oceny kwalifikacyjnej, służy dołączony do instrukcji Prezesa Rady Ministrów formularz, zwany listą kwalifikacyjną. W formularzu tym podano wszystkie grupy charakterystyki szczegółowej oraz cechy, które mają być brane pod uwagę przy wystawianiu opinij. Niektóre z cech, wymienione w punkcie 5 charakterystyki szczegółowej, a mianowicie: „Zdolności organizacyjne, umiejętność wychowania,szkolenia i kwalifikowania“, — winny być brane pod uwagę tylko w stosunku do urzędników, w których pracy mogą się te zdolności i umiejętności przejawiać, co z reguły będzie miało miejsce w odniesieniu do urzędników, zajmujących stanowiska kierownicze. Wszystkie inne oceny, wymienione w poszczególnych grupach listy kwalifikacyjnej, należy brać pod uwagę przy ocenianiu wszystkich urzędników i osób wymienionych w punkcie I niniejszego okólnika.

Ocena kwalifikacyjna składa się z opinii wydanej przez osobę, powołaną do sprawowania bezpośredniego nadzoru służbowego (pkt. IIIa niniejszego okólnika) i z opinii drugiej, wydanej przez osobę wykonującą nadzór pośredni (punkt IIIb niniejszego okólnika); w przypadkach, gdy w myśl tej zasady przełożonym pośrednim, powołanym do wydania drugiej opinii byłby Minister, ocenę kwalifikacyjną stanowi jedną opinia bezpośredniego przełożonego. Zasada ta odnosi się do osób, dla których wymieniony jest w punkcie IIIa w niniejszym okólniku przełożony bezpośredni i dla których nie wymieniono już przełożonego pośredniego w punkcie IIIb. Ocenę kwalifikacyjną dla urzędników, których bezpośrednim przełożonym jest Minister, stanowi opinia Ministra.

V. Do punktu 7 ustęp 4 instrukcji Prezesa Rady Ministrów (rubryka 6 listy kwalifikacyjnej).

Ustala się następujące wymagania specjalne w resorcie Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:

1) dla naczelników wydziałów odnośnych szkolnictw, wizytatorów, inspektorów, podinspektorów szkolnych i instruktorów oświaty pozaszkolnej — znajomość zagadnień organizacyjnych, pedagogiczno - dydaktycznych, oświatowo - kulturalnych oraz obowiązujących programów nauki w zakresie niezbędnym do pełnienia służby na danym stanowisku,

2) dla służby archiwalnej i bibliotecznej — przygotowanie, zamiłowanie do samodzielnej pracy naukowej, specjalna dyskrecja ze względu na treść akt, przechowywanych w archiwach i bibliotekach, systematyczność w pracy i zmysł porządku — większe niż w innych działach służby.

VI. Do punktu 5 ustęp 1 instrukcji Prezesa Rady Ministrów.

Sporządzenie ocen kwalifikacyjnych za rok 1938 powinno być dokonane do dnia 31 grudnia 1938 r.

Formularze list kwalifikacyjnych należy zamawiać bezpośrednio w Drukarni Państwowej w Warszawie, która ma również na składzie powołaną na wstępie Instrukcję Prezesa Rady Ministrów w wydaniu broszurowym.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:
W. Świętosławski

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego

308.

OKÓLNIK Nr 96
z dnia 27 października 1937 r. (BP-25040/37)

o odprawach dla nauczycieli.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu (pismo tegoż Ministerstwa z dnia 16. X. 1937 r. Nr D. III. 12956/3/37) wyjaśnia, że przez wymienione w art. 56 ust. 2, art. 62 ust. 2 i art. 97a, punkt 2 „e“ ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli w brzmieniu obwieszczenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 9 listopada 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 104, poz. 873), zmienionej rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 660) „pełne ostatnio pobierane“ względnie „pełne w ostatnim miesiącu służby otrzymane“ uposaże-

nie, rozumieć należy uposażenie zasadnicze wraz z ewentualnymi dodatkami i zasiłkiem wyrównawczym.

Równocześnie Ministerstwo uchyla okólnik Nr 112 z dnia 13 lipca 1934 r. (BP-17256/34) o odprawach dla nauczycieli.

Dyrektor Biura Personalnego:
(—) **W. Przybyłowicz.**

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.
Nr O. P. I-41/3. Katowice, dnia 17 listop. 1938 r.

Inspektorom Szkolnym, Dyrekcjom Szkół Średnich Ogólnokształcących i Zawodowych, Dyrekcjom Zakładów Kształcenia Nauczycieli oraz Kierownictwom Szkół Powszechnych i Dokształcających Zawodowych

w województwie śląskim

do wiadomości z wyjaśnieniem, że wymienione w tekście powyższego okólnika przepisy są ogłoszone w następujących numerach Gazety Urzędowej Województwa Śląskiego, Dział Administracji Szkolnej Nr 39/7 z 30. XI. 1932 r. poz. 109, Nr 5/2 z 15. II. 1934 r. poz. 4 i Nr 25/8 z 6. VIII. 1934 r. poz. 100.

Za Wojewodę:
(—) **Mgr M. Gajer,**
p. o. Kierownika Oddziału I. Ogólnego
Referendarz.

WOJEWODA ŚLĄSKI **309.**

OKÓLNIK Nr 4

z dnia 19 listopada 1938 r.

o wymaganiach stawianych przy egzaminie do klasy I gimnazjum ogólnokształcącego różnym kategoriom kandydatów.

Nawiązując do regulaminu przyjmowania uczniów do państwowego gimnazjum ogólnokształcącego, ogłoszonego zarządzeniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 23. II. 1937 r. (Gazeta Urz. Woj. Śl. Dz. Adm. Szk. nr 4, poz. 83) oraz w ślad za zarządzeniem Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego z dnia 19. III. 1937 r. (Gazeta Urz. Wojew. Śl. Dz. Adm. Szk. nr 3, poz. 56) wyjaśniam i zarządzam co następuje:

A. Wszyscy dyrektorzy i nauczyciele gimnazjum ogólnokształcącego a zwłaszcza ci, którzy egzaminują kandydatów do klasy I powinni znać program publicznej szkoły powszechnej stopnia trzeciego w jego obowiązującej redakcji, gdyż szkoła ta stanowi według art. 2 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa w związku z ustawą śląską z dnia 30. VIII. 1937 r. (Dz. U. Śl. nr 17, poz. 38) jego „podstawę organizacyjną i programową“. W szczególności należy się dostosować do założenia, że zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa program gimnazjum opiera się na drugim szczeblu programowym, tj. na programie klas V i VI szkoły powszechnej stopnia trzeciego. Egzamin wstępny w obu swych częściach — piśmiennej i ustnej — ma przedewszystkiem na celu stwierdzenie ogólnego rozwoju kandydatów oraz ich uzdolnienia do skutecznego podjęcia nauki w gimnazjum; stwierdzenie to odbywać się powinno zasadniczo w oparciu o drugi szczebel programowy szkoły powszechnej. Wymagania przy egzaminie nie mogą w żadnym razie przekraczać zakresu objętego tym szczeblem — ani dla obostrzenia selekcji, ani dla jakichś względów przypadkowych. Przeciwnie, bez uszczerbku dla istotnie niezbędnego przygotowania można zmniejszyć niektóre mniej ważne wymagania w stosunku do kandydatów ze szkół powszechnych stopnia drugiego i pierwszego, którzy zostali wskazani w punkcie a) § 11 regulaminu przyjmowania do gimnazjum. Jednym ze środków umożliwienia dalszego wykształcenia — w myśl wstępu do ustawy o ustroju szkolnictwa — „zdolniejszym“ i „dzielniejszym jednostkom ze wszystkich środowisk“ jest właśnie usunięcie zbędnych i nazbyt formalistycznych przeszkód w stosunku do tych kandydatów. W związku z odpowiednimi postanowieniami formalnymi wzmiankowanego regulaminu określam obecnie szczegółowsze normy egzaminacyjne dla różnych przypadków. W zastosowaniu do kandydatów, którzy nie wyczerpali drugiego szczebla programowego w szkole powszechnej stopnia drugiego lub pierwszego, normy te są pomyślane w taki sposób, aby dziecko odpowiednio uzdolnione, które rzetelnie opanowało materiał ustalony obecnie jako obowiązujący i wykazuje przy tym dostateczny stopień rozwoju ogólnego, mogło w krótkim czasie dostosować się należycie do normalnej pracy w gimnazjum.

Egzaminujący i dyrektorzy szkół, w myśl regulaminu przyjmowania do gimnazjum, mają do czynienia z następującymi kategoriami kandydatów:

1. Posiadający świadectwo ukończenia klasy VI szkoły powszechnej stopnia trzeciego.
2. Posiadający świadectwo ukończenia klasy VI szkoły powszechnej stopnia drugiego.
3. Posiadający świadectwo ukończenia z wynikiem pomyślnym jednego roku nauki w klasie VI szkoły powszechnej stopnia drugiego.

4. Posiadający świadectwo ukończenia szkoły powszechnej stopnia pierwszego.

5. Wszyscy inni kandydaci, odpowiadający warunkom określonym w § 1 i § 2 regulaminu, a więc przewidziani w punkcie b) § 11.

B. Od wszystkich kandydatów do klasy I gimnazjum ogólnokształcącego żąda się w dziedzinie języka polskiego i arytmetyki z geometrią tego samego przygotowania, określonego przez drugi szczebel programowy, w szczególności przez program klasy VI szkoły powszechnej stopnia trzeciego. Zwłaszcza zaś stosuje się do wszystkich jednakową miarę w zakresie:

sprawności w czytaniu głośnym i cichym, umiejętności poprawnego wypowiadania się w mowie i piśmie, opanowania ortografii:

biegłości w działaniach arytmetycznych na liczbach całkowitych, umiejętności (ale jeszcze nie w stopniu biegłości) wykonywania działań na ułamkach zwykłych i dziesiętnych oraz umiejętności stosowania zdobytej wiedzy w dostępnych zagadnieniach praktycznych, wymagających wykonania kilku działań.

Co się tyczy łatwości wypowiadania się, należy przy egzaminowaniu młodzieży ze szkół powszechnych wszystkich trzech stopni liczyć się z warunkami środowiska, zwłaszcza wiejskiego, i stosować pewną wyrozumiałość tam, gdzie warunki te nie były korzystne dla językowego rozwoju dziecka.

W zakresie geografii, przy uwzględnieniu w określonych przypadkach ustalonych ulg i skrótów, do wszystkich kandydatów stosuje się jednakową miarę wymagań w zakresie praktycznej umiejętności posługiwania się mapą i globusem.

Pewne zróżnicowanie innych wymagań ustalam w sposób następujący:

1. W stosunku do kandydatów, którzy ukończyli z wynikiem pomyślnym klasę VI szkoły powszechnej stopnia trzeciego, obowiązuje nie tylko w zakresie języka polskiego i arytmetyki z geometrią, ale także historii, geografii i nauki o przyrodzie, drugi szczebel programowy szkoły powszechnej, zwłaszcza zaś w myśl § 12 regulaminu program klasy VI — bez zastrzeżeń.

Jeżeli kandydat przeszedł kurs klasy VII szkoły powszechnej, powinien być egzaminowany tak samo jak przybywający bezpośrednio z klasy VI.

2. Jeżeli kandydat skończył nie klasę VI szkoły powszechnej stopnia trzeciego, lecz dwuletnią klasę VI szkoły stopnia drugiego, wówczas wymagania w zakresie historii, geografii i nauki o przyrodzie należy ograniczyć według wskazań, podanych w dziale A załączonej instrukcji.

3. Do kandydatów, którzy ukończyli z wynikiem pomyślnym jeden rok nauki w dwuletniej klasie VI szkoły stopnia drugiego, należy stosować w zakresie historii, geografii i nauki o przyrodzie wymagania, wskazane w dziale B załączonej instrukcji.

4. Do kandydatów, którzy ukończyli szkołę powszechną stopnia pierwszego, należy stosować w zakresie historii, geografii i nauki o przyrodzie wymagania, wskazane w dziale C załączonej instrukcji.

5. W zastosowaniu do wszystkich innych kandydatów obowiązuje w zakresie 6 przedmiotów egzaminu, wskazanych w § 20 regulaminu przyjmowania uczniów do państwowego gimnazjum ogólnokształcącego, drugi szczebel programowy, a więc program klas V i VI szkoły stopnia trzeciego, bez żadnych ułatwień.

Wojewoda:
w z.:
(—) Dr Saloni,
Wicewojewoda.

310.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego.
Warszawa.

Dnia 2 listopada 1938 r.
Nr II S-9906/38.

W sprawie patronów szkół.

W ust. 4 § 3 zarządzenia z dnia 9 kwietnia 1938 r. Nr II S-2483/38 o nazwach szkół (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 4, poz. 87) postanowiono, że w nazwie szkoły nie może być uwidocznione nazwisko osoby żyjącej jako patrona szkoły oraz, że w wyjątkowych przypadkach decyduje o tym Minister W. R. i O. P.

Przypominając to zaznaczam, że wyjątki te mogą dotyczyć tylko osoby Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, Naczelnego Wodza Sił Zbrojnych oraz Pani Marszałkowej Piłsudskiej.

Takie wyróżnienie może spotkać jedynie szkoły, które pod każdym względem i ze wszech miar na to zasługują.

Ponieważ zdarza się, że szereg szkół zabiega o nadanie nazwy tego samego patrona, należy przestrzegać, by w obrębie tego samego okręgu szkolnego nie było dwóch szkół jednego typu o jednakiej nazwie.

Minister
W. Świętosławski

311.

Ministerstwo Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego.

Warszawa, dnia 28 września 1938 r.
Nr II S-7933/38.

Zajęcia nauczycieli geografii, fizyki i chemii oraz lekarzy szkolnych w p. w.

Nawiązując do okólnika Nr 43 z dnia 12 kwietnia 1937 r. (Nr II S-2836/37) o organizacji roku szkolnego 1937/38 w szkolnictwie średnim ogólnokształcącym i zakładach kształcenia nauczycieli (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z r. 1937, poz. 147), wydane w dniu 25 lutego br. Nr II W-1767/38 i w dniu 2 kwietnia b. r. Nr II W-3110/38 wskazówki do wykonania w roku szkolnym 1937/38 programu przysposobienia wojskowego młodzieży męskiej i żeńskiej w klasie pierwszej licealnej przewidują w ramach lekcyj przysposobienia wojskowego — oprócz zajęć komendanta (tki) hufca — także zajęcia innych nauczycieli w następującym wymiarze godzin: a) nauczyciel geografii — 12 godzin; b) nauczyciel fizyki i chemii — 4 godziny; c) lekarz szkolny — 12 godzin.

W związku z tym należy nauczycielom wspomnianych przedmiotów i lekarzom (lekarkom) szkolnym wypłacić w tych szkołach, w których wymienione wskazówki do wykonania programu zostały w roku szkolnym 1937/38 wykonane, dodatek służbowy za godziny nadliczbowe według następującej zasady:

a) nauczyciele geografii za jedną godzinę tygodniowo przez 3 miesiące;

b) nauczyciele fizyki i chemii za jedną godzinę tygodniowo przez 1 miesiąc;

c) lekarze (rki) szkolni (e) za jedną godzinę tygodniowo przez 3 miesiące.

Podsekretarz Stanu:
(—) **Jerzy Ferek-Błeszyński.**

312.

OBWIESZCZENIE
MINISTRA KOMUNIKACJI

w sprawie wykazu zakładów naukowych, których wychowańcom (wychowanicom) przysługują ulgi taryfowe.

(Dziennik Taryf i Zarządzeń Kolejowych z dnia 14 listopada 1938 r. Nr 53).

W wykonaniu przepisu taryfy osobowej, bagażowej i ekspresowej Polskich Kolei Państwowych (linie normalnotorowe) z dnia 1 stycznia 1936 r. (Dz. T. i Z. K. z r. 1935, nr 47, poz. 605), § 61, pkt 2 (T. O.II), wprowadza się w życie z dniem ogłoszenia niżej podany wykaz zakładów naukowych, których wychowańcy (wychowanice) przy przejazdach kolejami państwowymi oraz prywatnymi, znajdującymi się pod zarządem państwowym, mogą korzystać z ulg taryfowych.

W wykazie tym wyszczególnione są oddzielnie zakłady naukowe, znajdujące się na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej i oddzielnie zakłady na obszarze W. M. Gdańska.

Wykaz zawiera zakłady naukowe państwowe i te prywatne, którym przyznano prawa szkół państwowych lub które postawione zostały na równi z zakładami państwowymi, z wskazaniem ich w porządku alfabetycznym według województw i miejscowości w których się znajdują oraz podziałem na następujące grupy:

WYKAZ ZAKŁADÓW NAUKOWYCH W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM, KTÓRYCH WYCHOWAŃCOM (WYCHOWANICOM) PRZYSŁUGUJĄ ULGI TARYFOWE.

GRUPA A.

Szkoły wyższe:

Katowice — Wyższe Studium Nauk Społeczno-Gospodarczych.

Szkoły artystyczne:

Katowice — Śląskie Konserwatorium Muzyczne.

Szkoły średnie ogólnokształcące:

a) Szkoły państwowe:

Bielsko —
Państwowe Liceum i Gimnazjum męskie im. Marszałka Józefa Piłsudskiego,
Państwowe Liceum i Gimnazjum koedukac. z niemieckim językiem nauczania

Chorzów —
Państwowe Liceum i Gimnazjum męskie im. Odrowążów,
Państwowe Liceum i Gimnazjum męskie im. św. Stan. Kostki,

Cieszyn —
Państwowe Liceum i Gimnazjum koedukac. im. A. Osuchowskiego,

Państwowe Liceum i Gimnazjum koedukac. mat.-przyrodnicze,

Katowice —
Państwowe Liceum i Gimnazjum męskie,

Lubliniec —
Państwowe Liceum i Gimnazjum koedukac. im. A. Mickiewicza,

Mikołów —
Państwowe Liceum i Gimnazjum koedukac.

Mysłowice —
Państwowe Liceum i Gimnazjum męskie im. Tadeusza Kościuszki,

Nowa Wieś —
Państwowe Liceum i Gimnazjum koedukac.

Piekary Śląskie —
Państwowe Liceum i Gimnazjum koedukac. im. Króla Jana III Sobieskiego,

Pszczyna —
Państwowe Liceum i Gimnazjum koedukac. im. Bol. Chrobrego,

Rybnik —
Państwowe Liceum i Gimnazjum męskie,

Siemianowice Śl. —
Państwowe Liceum i Gimnazjum koedukac. im. J. Śniadeckiego,

Tarnowskie Góry —
Państwowe Liceum i Gimnazjum męskie im. Księcia Jana Opolskiego,
Państwowe Gimnazjum żeńskie im. Kr. J. III Sobieskiego,

Żory —
Państwowe Liceum i Gimnazjum koedukac. im. K. Miarki,

Bogumin —
Państwowe Gimnazjum,
Państwowe Gimnazjum z niemieckim językiem nauczania,

Cieszyn —
III Państwowe Gimnazjum,

Jabłonków —
Państwowe Gimnazjum,

Orłowa —
I Państwowe Gimnazjum,
II Państwowe Gimnazjum,

b) Szkoły prywatne:

Bielsko —
Prywatne Gimnazjum i Liceum żeńskie SS. de de Notre Dame,

Chorzów —
Miejskie Gimnazjum i Liceum żeńskie,
Prywatne Gimnazjum i Liceum z niem. język. nauczania im. Eichendorfa,

Katowice —
Miejskie Gimnazjum i Liceum męskie im. Mikołaja Kopernika,
Miejskie Gimnazjum i Liceum żeńskie,
Prywatne Gimnazjum Katolickie męskie im. św. Jacka,

Mysłowice —
Miejskie Gimnazjum i Liceum żeńskie,

Ruda Śląska
Komunalne Gimnazjum koedukacyjne im. St. Staszica,

Rybnik —
Prywatne Gimnazjum i Liceum żeńskie SS. Urszulanek.

Szkoły zawodowe typu zasadniczego i przysposobienia zawodowego.

Bielsko —
Państwowa Szkoła Przemysłowa (męska),
Szkoła Zawodowa Żeńska Koła Macierzy Szkolnej,
Prywatne 3-letnie Gimnazjum Krawieckie Macierzy Szkolnej,
Prywatna Szkoła Przysposobienia w Gospodarstwie Rodzinnym I stopnia Macierzy Szkolnej,
Prywatna Szkoła Przysposobienia w Gospodarstwie Rodzinnym I stopnia SS. de Notre Dame,
Prywatna Szkoła Przysposobienia w Gospodarstwie Rodzinnym I stopnia z niemieckim językiem nauczania,
Koedukacyjna Szkoła Przysposobienia Kupieckiego I stopnia Izby Przemysłowo-Handlowej w Katowicach,

Bucze —
Prywatna Szkoła Przysposobienia Gospodyń Wiejskich Z. H. P.,

Chorzów —
Koedukacyjna Szkoła Przysposobienia Kupieckiego I stopnia Izby Przemysłowo-Handlowej w Katowicach,
Prywatna Szkoła Przysposobienia w Gospodarstwie Rodzinnym I stopnia T-wa Polek,
Miejskie Koedukacyjne Gimnazjum Kupieckie im. Marszałka J. Piłsudskiego.
Miejskie Koedukacyjne Liceum Handlowe im. Marszałka J. Piłsudskiego,

Cieszyn —
Państwowa 3-klasowa Koedukacyjna Szkoła Handlowa ze specjalną kl. 4-tą o kierunku ekonomiczno-handlowym,
Państw. Koedukacyjne Gimnazjum Kupieckie,
Koedukacyjna Szkoła Przysposobienia Kupieckiego I stopnia Izby Przemysłowo-Handlowej w Katowicach,
Państw. Wyższa Szkoła Gospodarstwa Wiejskiego (męska),
Państwowa Szkoła dla Leśniczych (męska),
Prywatna Szkoła Przysposobienia w Gospodarstwie Rodzinnym I stopnia S. S. Boromeuszek,
Prywatna Szkoła Rzemieślnicza.

Katowice —
- 3-kl. Koedukacyjna Miejska Szkoła Handlowa ze specjalną 4-tą klasą o kierunku ekonomiczno-handlowym,
- Miejskie Koedukacyjne Gimnazjum Kupieckie,
- Koedukacyjna Szkoła Przysposobienia Kupieckiego I stopnia Izby Przemysłowo-Handlowej w Katowicach,
- Prywatna Szkoła Zawod. Żeńska Tow. Polek,
- Prywatne 3-letnie Gimnazjum Bieliźniarskie T-wa Polek,
- Prywatne Żeńskie Gimnazjum Krawieckie T-wa Polek,
- Śląskie Techniczne Zakłady Naukowe,
- Państwowa Szkoła Górnicza,
- Prywatna Szkoła Przysposobienia w Gospodarstwie Rodzinnym I stopnia T-wa Polek,
- Wyższe Studium Nauk Społeczno-Gospodarczych,

Lubliniec —
- Publiczna Dwuzimowa Szkoła Rolnicza Śląskiej Izby Rolniczej,

Międzyświeć —
- Publiczna Dwuzimowa Szkoła Rolnicza Śląskiej Izby Rolniczej,

Mysłowice —
- Koedukacyjna Szkoła Przysposobienia Kupieckiego I stopnia Izby Przemysłowo-Handlowej w Katowicach,

Nowy Bytom —
- Prywatna Szkoła Rzemieślnicza,

Rybnik —
- Seminarium Nauczycielek Rzemiosł i Gospodarstwa S. S. Urszulanek,
- Prywatna Szkoła Zawodowa Żeńska SS. Urszulanek,
- Prywatne Gimnazjum Krawieckie SS. Urszulanek,
- Liceum Gospodarcze SS. Urszulanek,
- Szkoła Rolnicza Męska Śląskiej Izby Rolniczej
- 3-letnia Szkoła Koedukacyjna Handlowa ze specjalną 4-tą kasą o kierunku ekonomiczno-handlowym Izby Przemysłowo-Handlowej w Katowicach,
- Koedukacyjna Szkoła Przysposobienia Kupieckiego I stopnia Izby Przemysłowo-Handlowej w Katowicach,
- Prywatne Koedukacyjne Gimnazjum Kupieckie Izby Przemysłowo-Handl. w Katowicach,

Rydułtowy —
- Prywatna Szkoła Mechaniczna,

Rzuchów —
- Publiczna Szkoła Przysposobienia Gospodyń Wiejskich Śląskiej Izby Rolniczej,

Stara Wieś —
- Publiczna Dwuzimowa Szkoła Rolnicza Śląskiej Izby Rolniczej,

Strumień —
- Prywatne 3-letnie Kursy Garncarsko-Kaflarskie Cieszyńskiego T-wa Przemysłu Ludowego,
- Prywatna Szkoła Przysposobienia w Gospodarstwie Rodzinnym I stopnia SS. de Notre Dame,
- Publiczna Szkoła Przysposobienia Ogrodniczego Śląskiej Izby Rolniczej,

Tarnowskie Góry —
- Pryw. Szkoła Zawodowa Żeńska Tow. Polek,
- Koedukacyjna Szkoła Przysposobienia Kupieckiego I stopnia Izby Przemysłowo-Handl. w Katowicach,
- Prywatne 3-letnie Gimnazjum Krawieckie T-wa Polek,

Wisła Śląska —
- Prywatna Szkoła Przysposobienia Hotelarskiego T-wa Przyjaciół Szkoły Gospodarczo-Pensjonatowej,

Cieszyn —
- Państwowa 4-letnia Koedukacyjna Szkoła Handlowa,
- Państwowa 2-letnia Koedukacyjna Szkoła Handlowa,
- Państwowa Szkoła Zawodowa Żeńska,
- Państwowa Szkoła Rolnicza,

Jabłonków —
- Państwowa Szkoła Gospodarcza,

Karwina —
- Państwowa Szkoła Zawodowa Żeńska,
- Państwowa Szkoła Przemysłowa,

Końska —
- Prywatna Szkoła Gospodarstwa Wiejskiego Macierzy Szkolnej,

Nowy Bogumin —
- Państwowa Szkoła Zawodowa Żeńska,

Orłowa —
- Państwowa Szkoła Zawodowa Żeńska,
- Państwowe Koeduk. Gimnazjum Kupieckie,
- Państwowa 2-letnia Koedukacyjna Szkoła Handlowa,

Zakłady kształcenia nauczycieli i wychowawczyń przedszkoli.

Bielsko —
- Prywatne seminarium dla Wychowawczyń Przedszkoli SS. de Notre Dame,

Cieszyn —
- Państw. Liceum Pedagogiczne Koedukacyjne im. Pawła Stalmacha,

Katowice —
- Instytut Pedagogiczny,
- Państwowe Pedagogium Koedukacyjne,

Mysłowice —
- Państwowe Seminarium dla Wychowawczyń Przedszkoli,

Pszczyna —
- Państwowe Liceum Pedagogiczne koedukac.,

Tarnowskie Góry —
- Państwowe Liceum Pedagogiczne męskie.

Szkoły specjalne dla dzieci anormalnych.

Chorzów —
Szkoła specjalna, ul. Bytomska 10/12, dział dla umysłowo-upośledzonych,
Kurs Dokształcający dla niewidomych,

Katowice —
Szkoła specjalna, ul. Szkolna 5, dział dla umysłowo-upośledzonych,

Lipiny Śląskie —
Szkoła specjalna, ul. Szkolna, dział dla umysłowo-upośledzonych,

Lubliniec —
Wojewódzki Zakład dla głuchoniemych,

Mysłowice —
Szkoła specjalna, Pl. Wolności, dział dla umysłowo-upośledzonych,

Siemianowice —
Szkoła specjalna, ul. Pszczelnicza 10, dział dla umysłowo-upośledzonych,

Piekary Śl. —
Szkoła specjalna, ul. J. Piłsudskiego 37, dział dla umysłowo-upośledzonych,

Wielkie Hajduki —
Szkoła specjalna, ul. Piłsudskiego 74, dział dla umysłowo-upośledzonych,

Tarnowskie Góry —
Szkoła specjalna, ul. Gen. Pierackiego 1, dział dla umysłowo-upośledzonych,

Radzionków —
Szkoła specjalna, ul. Wiktora, dział dla umysłowo-upośledzonych,

Szopienice —
Szkoła specjalna, ul. Sobieskiego 7, dział dla umysłowo-upośledzonych,

Szkoły powszechne (i wydziałowe) oraz publiczne placówki oświaty pozaszkolnej.

Szkoły powszechne i wydziałowe oraz publiczne placówki oświaty pozaszkolnej, organizowane przez władze administracji szkolnej, z powodu ich wielkiej liczby nie zostały wyszczególnione w wykazie niniejszym, natomiast zamieszczono poniżej spis „Inspektoratów Szkolnych“, którym szkoły te są podległe.

Inspektoraty Szkolne.

Bielsko
Chorzów
Cieszyn
Katowice
Cieszyn II (Zach.)
Lubliniec
Pszczyna
Rybnik
Tarnowskie Góry
Frysztat

GRUPA B.

Szkoły Dokształcające Zawodowe.

Bielsko —
Państwowa Szkoła Przemysłowa — Szkoła mistrzów budowlanych,
— Publ. Szkoła Dokształcająca Zawodowa nr 1,
— Publ. Szkoła Dokształcająca Zawodowa nr 2,

Bielszowice —
Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa,

Bieruń Stary —
Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa,

Chorzów —
Publ. Szkoła Dokształcająca Zawodowa nr 1,
— Publ. Szkoła Dokształcająca Kupiecka nr 2 im. Marszałka J. Piłsudskiego,
— Publiczna Szkoła Dokształcająca Górnicza,

Cieszyn —
Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa,

Czechowice —
Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa,

Hajduki Wielkie —
Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa,
— Prywatna Szkoła Dokształcająca Zawodowa Huty Batorego,

Katowice —
— Publ. Szkoła Dokształcająca Zawodowa nr 1,
— Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa żeńska,
— Publ. Szkoła Dokształcająca Zawodowa VI (handlowa),
— Prywatna Koed. Dokształcająca Zaw. Szkoła Drogeryjna Zw. Drogerzystów Rz. Polsk.,
— Szkoła Dokształcająca Górnicza,

Knurów —
Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa,

Kochłowice —
Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa,

Lipiny —
Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa.

Lubliniec —
Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa,

Mikołów —
Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa,

Mysłowice —
Szkoła Dokształcająca Zawodowa Górnicza,
— Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa

Nowa Wieś —
Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa,

Nowy Bytom
Prywatna Szkoła Dokształcająca Zawodowa Huty Pokój,

Piotrowice —
Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa,

Pszów —
Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa,

Pszczyna —
Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa,

Radzionków —
Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa,

Radlin —
Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa,
Ruda Śląska —
Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa,
Rybnik —
Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa,
Rydułtowy —
Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa,
Siemianowice —
Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa,
Skoczów —
Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa,
Strumień p. Bielsko —
Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa,
Świętochłowice —
Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa,
Piekary Śl. —
Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa,
Tarnowskie Góry —
Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa (Przemysłowa),
— Publiczna Szkoła Dokształcająca (Kupiecka),
Ustroń p. Cieszyn —
Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa,
Wełnowiec —
Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa,
Wisła Śl. —
Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa,
Wodzisław —
Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa,
Zgoda —
Prywatna Szkoła Dokształcająca Zawodowa Huty Zgoda,
Żory —
Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa,
Woźniki —
Prywatna Szkoła Dokształcająca Zawodowa,
Bystrzyca —
Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa,
Dolne Błędowice —
Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa,
Frysztat —
Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa,
Gnojnik —
Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa,
Jabłonków —
Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa,
Karwina —
Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa,
Nowy Bogumin —
Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa,
Orłowa —
Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa,
Stonawa —
Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa,
Sucha Średnia
Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa,
Trzyniec —
Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa.

GRUPA C.

1. Zakwalifikowane Zakłady Naukowe Teologiczne prywatne, zakwalifikowane Kursy Artystyczne i zakwalifikowane Kursy Zawodowe — także i Dokształcające.

a) Artystyczne:

Bielsko —
Prywatny Instytut Muzyczny,
Chorzów —
Filia Prywatnej Niższej Szkoły Muzycznej Szellera w Katowicach,
— Prywatna Ludowa Szkoła Muzyczna,
Cieszyn —
Prywatna Szkoła Muzyczna im. I. Paderewskiego.
Katowice —
Prywatna Śląska Szkoła Muzyczna im. Józefa Elsnera,
— Prywatny Instytut Muzyczny (Stef. Stoińskiego),
— Prywatna Niższa Szkoła Muzyczna Szellera,
— Prywatna Szkoła Gimnastyki Rytmiczno-Plastycznej i Tańca Artystycznego W. Śliwskiego
— Wolna Szkoła Malarstwa im. A. Gierymskiego
Pszczyna —
Prywatna Szkoła Muzyczna,
Nowa Wieś —
Prywatna Szkoła Muzyczna im. St. Moniuszki,
Rybnik —
Prywatna Szkoła Muzyczna Szafranka,
Tarnowskie Góry —
Filia Prywatnej Śląskiej Szkoły Muzycznej im. Józefa Elsnera w Katowicach.

b) Zawodowe:

Bielsko —
Kursy Gospodarcze przy Prywatnej Szkole Zawodowej im. Marii z Billewiczów Piłsudskiej (Macierzy Szkolnej),
— Jednoroczne Koedukacyjne Kursy Handlowe Izby Przemysłowo-Handlowej w Katowicach,
Chorzów —
Kursy Gospodarcze Tow. Polek,
— Kursy Gospodarcze przy Prywatnej Rocznej Szkole Przysposobienia w Gospodarstwie Rodzinnym I stopnia Tow. Polek,
— Prywatne Kursy Krawiecko-Bieliźniarskie SS. Miłosierdzia,
Katowice —
— Jednoroczne Koedukacyjne Kursy Handlowe Izby Przemysłowo-Handlowej w Katowicach,
— 2-letni Kurs Rachunkowości Księgowej Związku Kupieckiego,
— Zimowy Kurs dla Młodych Ogrodników (od listopada do kwietnia),
— Kursy Zawodowe Śląskiego Instytutu Rzemieślniczo-Przemysłowego (miejscowe i zamiejscowe),

— Kursy Zawodowe przy Prywatnej Szkole Zawodowej Żeńskiej Tow. Polek,
— Dwuletnie Kursy Wyższej Rachunkowości dla Księgowych Związku Księgowych w Polsce,

Międzyświeć —

Publiczne Żeńskie Kursy Gospodarstwa Wiejskiego Śląskiej Izby Rolniczej,

Rybnik —

Kursy Gospodarcze przy Pryw. Seminarium Nauczycielek Gospodarstwa SS. Urszulanek,
— Jednoroczne Koedukacyjne Kursy Handlowe Izby Przemysłowo-Handlowej w Katowicach,

Tarnowskie Góry —

Kursy Gospodarcze przy Pryw. Szkole Zawodowej Tow. Polek.

2. Instytucje Oświaty Pozaszkolnej.

Górki Wielkie —

Uniwersytet Wiejski,

Cieszyn —

Szkoła Pracy Społecznej.

313.

Prezydium Rady Ministrów
Nr 42-2/114. Warszawa, dnia 5 listopada 1938 r.

Do
wszystkich Ministerstw
w Warszawie.

Nabywanie mechanicznych środków lokomocji — zaliczki na uposażenie.

Szereg Ministerstw zwracało się do Prezydium Rady Ministrów z zapytaniem, czy mieszczące się w pkt. II b. okólnika Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 czerwca 1934 r. Nr 42-2/18 zezwolenie na udzielanie zaliczek na wydatki, nie związane z potrzebami życia codziennego, może stanowić podstawę do udzielania zaliczek na nabywanie samochodów, motocykli itp.

Potrzeba w ułatwieniu funkcjonariuszom państwowym nabywania własnych środków lokomocji jest uzasadniona popieraniem rozwoju motoryzacji oraz korzyściami służby, wynikającymi z usprawnienia pracy.

Wobec powyższego Prezydium Rady Ministrów — z polecenia Pana Prezesa Rady Ministrów oraz w porozumieniu z Min. Skarbu, uważa za dopuszczalne, w ramach obecnie posiadanego funduszu zaliczkowego, udzielanie zaliczek na nabywanie samochodów, motocykli itp. oczywiwiście po zaspokojeniu w pierwszym rzędzie zapotrzebowania na zaliczki dla celów wegetacyjnych.

Dyrektor Biura Personalnego:
(—) J. Jagiełło.

314.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.

Nr OP. I-37/27. Katowice, dnia 26 listopada 1938.

Inspektoraty Szkolne, Dyrekcje szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych, Dyrekcje zakładów kształcenia nauczycieli, Kierownictwa szkół powszechnych, dokształcających zawodowych i specjalnych, Dyrekcje (Kierownictwa) szkół artystycznych oraz Kierownictwa kursów artystycznych i zawodowych

w województwie śląskim

oraz Kierownictwa Szkoły Pracy Społecznej w Cieszynie i Uniwersytetu Wiejskiego w Górkach Wielkich.

W sprawie ulg kolejowych.

W związku z ogłoszonym w niniejszym numerze Gazety Urzędowej Województwa Śląskiego — Dział Administracji Szkolnej — obwieszczeniem Ministra Komunikacji w sprawie wykazu zakładów naukowych, których wychowankom przysługują ulgi taryfowe w roku szkoln. 1938/39 (Dziennik Taryf i Zarządzeń Kolejowych Nr 53 z dnia 14 listopada 1938 r.) Urząd Wojewódzki przypomina postanowienia okólników Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Nr 77 z dnia 6. IX. 1935 r. (Gazeta Urzędowa Województwa Śląskiego — Dział Administracji Szkolnej nr 9 z dnia 21. IX. 1935 r. poz. 121) i Nr 116 z dnia 4. XI. 1936 r. (Gazeta Urzędowa Woj. Śląskiego — Dział Administracji Szkolnej Nr 11 z dnia 21. XI. 1936 r. poz. 241).

Wprowadzanie w wykazie doraźnych zmian i uzupełnień w ciągu roku szkolnego nie jest przewidywane.

Za Wojewodę:
(—) **M. Zawidzki,**
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

315.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.

Nr OP. I. 34/35. Katowice, dnia 18 listop. 1938 r.

Inspektoraty Szkolne, Dyrekcje Szkół Średn. Ogólnokształcących, Szkół Zawodowych i Zakładów Kształcenia Nauczycieli oraz Kierownictwa Szkół Dokształcających Zaw.
w górnośląskiej części wojew. śląskiego

w sprawie zwolnienia od opłat stemplowych podań i świadectw w okręgach urzędowych.

Na podstawie wyjaśnienia Ministerstwa Skarbu z dnia 31. X. 1938 r. Nr D. V.-20454/5/38 Urząd

Wojewódzki Śląski—Wydział Oświecenia Publicznego zawiadamia, że okręgi urzędowe, istniejące w górnośląskiej części województwa śląskiego nie mogą być uważane, z punktu widzenia ustawy o opłatach stemplowych, za urzędy państwowe i wobec tego podania składane do tych urzędów jak również świadectwa przez nie wydawane nie podlegają opłatom stemplowym zgodne z ust. 2 art. 140 wzgl. ust. 1 art. 154 ustawy o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr 64, poz. 404 ex 1935).

Za Wojewodę:
(—) **Mgr M. Gajer,**
p. o. Kierownika Oddziału I. Ogóln.
Referendarz.

316.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.

Nr O.P. I-57/35. Katowice, dnia 28 listop. 1938 r.

Dyrekcje gimnazjum kupieckich
w województwie śląskim

w sprawie przysposobienia wojskowego w szkołach handlowych.

Na skutek licznych zapytań Dyrekcyj gimnazjów kupieckich województwa śląskiego, dotyczących organizacji przysposobienia wojskowego, Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Oświecenia Publicznego podaje do wiadomości i stosowania, co następuje:

W najbliższym czasie zostanie ogłoszony program nauki przysposobienia wojskowego dla szkół zawodowych a więc i dla gimnazjów kupieckich.

W gimnazjach kupieckich wprowadzono obowiązkowe przysposobienie wojskowe w klasie trzeciej i czwartej.

Dlatego też w bieżącym roku szkolnym 1938/39, należy już wprowadzić naukę przysposobienia wojskowego do klasy trzeciej i czwartej. W ten sposób uczniowie kończący trzyletnie gimnazjum kupieckie przejdą przysposobienie wojskowe w ostatniej klasie, kończący zaś czteroletnie gimnazjum kupieckie odbędą ćwiczenia p. w. w dwu ostatnich klasach.

Program przysposobienia wojskowego w szkołach zawodowych zostanie podany do wiadomości we właściwym czasie wszystkim Dyrekcjom szkół zawodowych.

Za Wojewodę:
(—) **M. Zawidzki,**
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

317.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.

Nr O.P. I-1-84/5. Katowice, dnia 15 grud. 1938 r.

Dyrekcje i Kierownictwa Szkół Zawodowych działu przemysłowego
w województwie śląskim

w sprawie zaliczenia rachunkowości do IV kategorii przedmiotów.

Urząd Wojewódzki zawiadamia, że Pan Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zaliczył, w myśl postanowień § 14 ustęp 2 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 10. VIII. 1937 r. o wymiarze godzin nauczania oraz innych zajęć obowiązkowych nauczycieli i kierowników szkół (Gaz. Urz. Wojew. Śl. Dział Adm. Szk. Nr 10 z 23. X. 1937 r. poz. 278), lekcje rachunkowości w szkołach przemysłowych, do IV kategorii przedmiotów — poczynając od dnia 1 września 1938 r.

Za Wojewodę:
(—) **Mgr M. Gajer,**
p. o. Kierownika Oddziału I. Ogóln.
Referendarz.

318.

ORGANIZACJA SZKÓŁ.

Zarządzeniem z dnia 30. V. 1938 r. Nr II S-3587/38 Ministerstwo W. R. i O. P. nadało Prywatnemu Gimnazjum Katolickiemu im. św. Jacka w Katowicach uprawnienia państwowych gimnazjów ogólnokształcących, przewidziane w § 4 rozrozporządzenia z dn. 4. XII. 1936 r. Nr II S-8391/36 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 11, poz. 215).

319.

Ponowny konkurs na stanowisko dyrektora Państwowego Liceum i Gimnazjum w Katowicach.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego ogłasza ponowny konkurs na stanowisko dyrektora Państwowego Liceum i Gimnazjum Męskiego w Katowicach.

O wymienione stanowisko mogą się ubiegać osoby, odpowiadające pod względem kwalifikacyj wymaganiom ustawy z dnia 26 września 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr 90, poz. 828) , zmienionej ustawą z dnia 16 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr 75, poz. 740) oraz odpowiadające wymaganiom art. 12 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli w brzmieniu obwieszczenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 9 listopada 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 104, poz. 873).

Do stanowiska tego przywiązane jest uposażenie, unormowane rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr 86, poz. 663) z uwzględnieniem zasad, wprowadzonych rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 102, poz. 781).

Podania, zaopatrzone potrzebnymi dokumentami, skierowane do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, wnosić należy w drodze służbowej do Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego, Wydział Oświecenia Publicznego w Katowicach, najpóźniej w sześć tygodni od daty wyjścia niniejszego numeru Dziennika Urzędowego. (Nr BP-25033/38).

320.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.

Nr O.P. I.-41/52. Katowice, dnia 15 grudnia 1938 r.

KONKURS

Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Oświecenia Publicznego ogłasza konkursy na stanowiska **kierowników publicznych szkół powszechnych:**

1. w Publ. Szkole Powszechnej II stopnia w **Chwałęcicach** (Obwód szkolny Rybnik) — Mieszkanie służbowe w budynku szkolnym,

2. w Publ. Szkole Powszechnej I stopnia **Odra** (Obw. szkolny Rybnik) — Mieszkanie służbowe w budynku szkolnym,

3. w Publ. Szkole Powszechnej III stopnia **Orzech** (obw. szkolny Tarn.-Góry) — Mieszkanie służbowe w budynku szkolnym,

4. w Publ. Szkole Powszechnej III stopnia w **Łące** w powiecie pszczyńskim — mieszkanie służbowe w budynku szkolnym.

Podania o nadanie powyższych stanowisk wnosić należy w drodze służbowej do właściwych Inspektoratów Szkolnych w terminie 8-tygodniowym od daty ogłoszenia niniejszego konkursu.

321.

Konkurs na stypendium im. Konst. Mireckiego.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego ogłasza konkurs na jedno stypendium im. Konstantego Mireckiego na rok 1938/39 w wysokości 310 złotych dla niezamożnych uczniów (obojga płci) średnich i wyższych zakładów naukowych, — Polaków, wyznania rzymsko-katolickiego, z zachowaniem praw pierwszeństwa dla krewnych lub imienników fundatora.

Podania kandydatów z zaświadczeniami szkolnymi z wykazem ocen poszczególnych przedmiotów i świadectwami niezamożności rodziców lub — o ile chodzi o krewnych fundatora — metrykami, stwierdzającymi pokrewieństwo z fundatorem — należy nadsyłać do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego (Aleja Szucha 25), w terminie do dnia 15 stycznia 1939 r. (Nr. I Praw. RF/320/10/c/38).

322.

KOMUNIKAT

o wydawn. pt. „Stosunki służbowe nauczycieli“.

Ministerstwo W. R. i O. P. podaje do wiadomości, że wyszedł z druku zbiór przepisów obowiązujących w zakresie stosunków służbowych nauczycieli pt. „Stosunki służbowe nauczycieli“, opracowany na polecenie Pana Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Zbiór ten obejmujący wszelkie aktualne na dzień 1 kwietnia 1938 r. normy prawne z zakresu stosunków służbowych nauczycieli (oprócz zagadnień uposażeniowych i emerytalnych) a w szczególności, ustawę z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli, rozporządzenia wykonawcze i instrukcje do tej ustawy, okólniki, wyjaśnienia normatywne oraz orzecznictwo Najwyższego Trybunału Administracyjnego z zakresu stosunków służbowych nauczycieli — traktować należy w użytku służbowym jako wydawnictwo pomocnicze, podobnie do znanych wydawnictw Ministerstwa Sprawiedliwości (Ustawy i rozporządzenia z lat 1918—1934).

Szczegółowy skorowidz rzeczowy oraz spisy chronologiczne ułatwiają szybką orientację w zbiorze.

Wydawnictwo zawierające 532 str. (format 24 × 17) druku kosztuje 6 zł.

Zamówienia należy kierować pod adresem: „Nasza Księgarnia“ S A. Warszawa, ul. Święto Krzyska 18. Prenumeratorzy Dziennika Urzędowego Ministerstwa i Dzienników Urzędowych Kuratoriów, oraz czasopisma „Oświata i Wychowanie“ mogą otrzymać wydawnicwo po cenie ulgowej zł 5,—, zamawiając je w Administracji Wydawnictw Ministerstwa W. R. i O. P., Warszawa, Al. Sucha 25 przy równoczesnej wpłacie należności na konto czekowe w P. K. O. Nr 30203 czasopisma „Oświata i Wychowanie“ ze wskazaniem przeznaczenia wpłaty. (Nr BP-22295/38).

323.

Komunikat o czasopiśmie „Tygodnik Handlowy“.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zwraca uwagę na wychodzący od lat 20 organ Stowarzyszenia Kupców Polskich „Tygodnik Handlowy“, który ze wzgędu na swoją treść może być uznany za pomoc szkolną w szkołach handlowych różnych stopni. (Nr III PU-6295/38).

324.

KOMUNIKAT

o inwentarzu zabytków sztuki pow. nowotarskiego

Zabytki Sztuki w Polsce, inwentarz topograficzny. Część III: województwo krakowskie. T. I, Zeszyt 1: powiat nowotarski, opracował Dr Tadeusz Szydłowski, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego. Warszawa 1938. Wydawnictwo Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publ. Format: 20,5 × 28 cm, objętość: 181 stron tekstu z 220 ilustracjami i mapą. Cena 6 zł. Skład główny: Gebethner i Wolff, Warszawa.

Ministerstwo W. R. i O. P. — jako oficjalny opiekun zabytków sztuki w Polsce — dążąc do jak najskuteczniejszego zapewnienia opieki tym zabytkom, a zarazem spełniając wysuwane od dłuższego już czasu postulaty polskiego świata naukowego, przystąpiło w roku bieżącym do wydawania drukiem naukowego inwentarza zabytków sztuki w Polsce. Jako pierwszy zeszyt tego monumentalnego wydawnictwa ukazał się inwentarz zabytków sztuki powiatu nowotarskiego, leżącego na południowym zachodzie Polski, a znanego dzisiaj powszechnie jako wybitne centrum turystyczno - wypoczynkowe. Znalazły w nim odzwierciedlenie liczne i różnorodne dzieła sztuki z zakresu architektury, rzeźby, malarstwa i przemysłu artystycznego, zarówno kościelne jak i świeckie, z których najwspanialsze zawdzięczają swe powstanie epoce późnego średniowiecza. Obok dużych wpływów sąsiednich środowisk artystycznych (jak miast spiskich, Nowego Sącza i Krakowa), zasilających swymi dziełami te okolice i dostarczających swych rzemieślników dla trudniejszych i wytworniejszych zadań artystycznych, przejawiają się na tym terenie bardzo wyraźne odrębności lokalne, dochodzące do głosu najsilniej w budowlach drewnianych i ich ornamentyce, a także w dekoracji i wyposażeniu wnętrz. Inwentarz zabytków sztuki powiatu nowotarskiego stanie się niewątpliwie niezbędnym przewodnikiem dla zwiedzających te okolice, a historykom sztuki dostarczy cennych materiałów do szczegółowych badań nad sztuką polską. (Nr Sztm dz. 660/38).

325.

Komunikat o wydawnictwie pt. „Władze Szkolne w latach 1917/18—1937/38“.

Wyszła z druku książka pt. „Władze szkolne w latach 1917/18 — 1937/38“, opracowana przez p. Tomasza Serafina, Kierownika Referatu w Zarządzie Centralnym Ministerstwa W. R. i O. P. zawierająca zbiór ustaw, dekretów, rozporządzeń, zarządzeń i okólników dotyczących ustroju i organizacji władz szkolnych oraz samorządu szkolnego Rzeczypospolitej Polskiej od roku 1917 do roku 1938, a nadto 17 map kolorowych ilustrujących podział Państwa na okręgi oraz obwody szkolne w latach od 1917 do 1938.

Cena książki wynosi 6 zł. Prenumeratorzy Dzienników Urzędowych Ministerstwa W. R. i O. P. i poszczególnych Kuratoriów Okręgów Szkolnych oraz czasopisma „Oświata i Wychowanie“ mogą otrzymać tę książkę po cenie 4 zł, a z przesyłką pocztową 4 zł 20 gr po dokonaniu wpłaty na konto czekowe P. K. O. czasopisma „Oświata i Wychowanie“ Nr 30203. (Nr BP-20963/38).

326.

Komunikat o broszurze pt. „Spis książek szkolnych dla szkół zawodowych“.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego (Departament Szkolnictwa Zawodowego) wydało drukiem w formie broszury „Spis książek szkolnych dla szkół zawodowych według stanu z dnia 1 września 1938 r.“. Spis zawiera wykaz książek zatwierdzonych do użytku w szkołach zawodowych nowego ustroju oraz w szkołach dawnego ustroju, nadto krótką instrukcję o pisaniu podręczników dla szkół zawodowych.

Broszura w sprzedaży kosztuje 50 gr, wszystkie szkoły zawodowe otrzymują ją bezpłatnie. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych we Lwowie, ul. Kurkowa 21 (oddział w Warszawie, ul. Zgoda 12 m. 12). (Nr III PU-5133/38).

327.

Komunikat o czasopiśmie „Sad i Owoce“.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zwraca uwagę szkół rolniczych i ogrodniczych st. niższego i średniego na nowe czasopismo pt. „Sad i Owoce“. Redakcja mieści się w Warszawie, ul. Wilcza 16 m 21. (Nr III PU-5821/38).

328.

Komunikat o czasopiśmie pt. „Scientia“.

Ministerstwo zwraca uwagę Instytucjom i Bibliotekom naukowym na czasopismo poświęcone różnym dziedzinom wiedzy pt. „Scientia“ (wydawane we Włoszech Bologna — Nicola Zanichelli), które ze względu na swój poważny charakter, dobrych współpracowników oraz ciekawe zagadnienia może zainteresować instytucje i osoby pracujące naukowo. (Nr IV N-4148/38).

329.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.

Nr O.P. I-50/119. Katowice, dnia 22 listop. 1938 r.

KOMUNIKAT

o nadzorze nad spółdzielniami szkolnymi.

Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Oświecenia Publicznego podaje do wiadomości, że Pan

Wojewoda upoważnił p. prof. **Stanisława Arcikiewicza,** nauczyciela Państwowego Gimnazjum w Rybniku do przeprowadzenia w szkołach powszechnych, średnich ogólnokształcących i zakładach kształcenia nauczycieli lustracji spółdzielni szkolnych i udzielania tym szkołom fachowej pomocy instrukcyjnej.

330.

KOMUNIKAT

o jednolitym ubiorze młodzieży państwowych szkół średnich ogólnokształcących.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego udzieliło na podstawie § 5 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 27 marca 1933 r. Nr I-Pr-341/33 w sprawie jednolitego ubioru młodzieży szkół państwowych (Dz. Urz. Min. W. R. i O.P. Nr 3, poz. 50) następujące numery na tarczach dla:

Państwowego Gimnazjum im. Adama Asnyka w Boguminie — Nr 879,

Państwowego Gimnazjum z niemieckim językiem nauczania w Boguminie — Nr 880,

Państwowego Liceum i Gimnazjum im. Marii Konopnickiej w Cieszynie — Nr 865,

Państwowego Gimnazjum w Jabłonkowie — Nr 881,

Państwowego Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Orłowej — Nr 882,

Państwowego Gimnazjum im, Juliusza Słowackiego filia w Orłowej — Nr 882.

331.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.

Nr O.P. III-131/I/20. Katowice, dnia 5 grud. 1938 r.

KOMUNIKAT

o uchyleniu zarządzenia w sprawie utworzenia Publicznej Szkoły Powszechnej I stopnia w Wiśle-Jurzykowie.

Urząd Wojewódzki Ślaski — Wydział Oświecenia Publicznego zawiadamia, że pismem z dnia 5 grudnia Nr O. P. III-131/I/20 — Pan Wojewoda Śląski uchylił zarządzenie z dnia 15 lipca 1938 r. Nr O. P.. III-131/I/20 w sprawie utworzenia Publicznej Szkoły Powszechnej I stopnia w Wiśle-Jurzykowie.

332.

KOMUNIKAT

o 11 Zjeździe Koleżeńskim Geografów Krakowskich

W dniach 3 i 4 lutego 1939 r. odbędzie się w Krakowie w Instytucie Geograficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego **11 Zjazd Koleżeński Geografów Krakowskich,** poświęcony złożeniu hołdu cieniom **Prof. Ludomira Sawickiego.**

Komitet Organizacyjny zaprasza do udziału w Zjeździe **wszystkich wychowanków** Instytutu Geograficznego Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz wszystkich uczniów śp. Prof. Ludomira Sawickiego zarówno uniwersyteckich, jak uczestników kursów i wykładów, na których śp. Zmarły działał.

Komitet Organizacyjny prosi o zgłaszanie udziału (adres: Instytut Geograficzny Uniwersytetu Jagiellońskiego Kraków, ul. Grodzka 64) i podawanie adresów, celem doręczenia komunikatów i programu.

333.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.

Nr O.P. I-41/51. Katowice, dnia 9 grudnia 1938 r.

KOMUNIKAT

o wymaganiach przy egzaminie wstępnym Państwowego Instytutu Nauczycielskiego w Warszawie.

Urząd Wojewódzki przypomina nauczycielstwu publicznych szkół powszechnych, że szczegółowe informacje, potrzebne dla przygotowania się do egzaminu wstępnego do Państwowego Instytutu Nauczycielskiego w Warszawie, ogłoszone zostały w Nr 1 Gazety Urzędowej Województwa Śląskiego — Dział Administracji Szkolnej z 31 stycznia 1938 r. pod poz. 19.

334.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.

Nr O.P. I.-41/53. Katowice, dnia 15 grudnia 1938 r.

KOMUNIKAT

o wolnych stanowiskach nauczycielskich w Państwowym Gimnazjum z niem. językiem nauczania w Boguminie.

W Państwowym Gimnazjum z niemiekim językiem nauczania w Boguminie wakują stanowiska nauczyciela:

1) geografii z pobocznymi przedmiotami przyrodą lub historią, oraz

2) nauczyciela fizyki z pobocznym przedmiotem — matematyką.

Wymagana znajomość języka niemieckiego.

Zgłoszenia wraz z dokumentami należy kierować do Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego — Wydziału Oświecenia Publicznego.

335.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydz. Ośw. Publ.

Nr O. P. I-41/53. Katowice, dnia 15 grudnia 1938 r.

KOMUNIKAT

o wolnych stanowiskach nauczycielskich w Śląskich Technicznych Zakładach Naukowych w Katowicach.

W Śląskich Technicznych Zakładach Naukowych w Katowicach wakuje 1 stanowisko nauczyciela przedmiotów zawodowych na wydziale mechanicznym i 2 stanowiska nauczycieli budowy dróg, budownictwa wodnego i materiałoznawstwa.

Wymagane: ukończenie studiów na wydziałach mechanicznym względnie budowy dróg w jednej z politechnik krajowych. Pożądana dwuletnia praktyka zawodowa.

Wynagrodzenie według umowy.

Zgłoszenia wraz z dokumentami należy kierować do Dyrekcji Śląskich Technicznych Zakładów Naukowych w Katowicach.

336.

KOMUNIKAT

Centralnego Ogródka Szkolnego w Cieszynie w sprawie nasion dla ogrodów szkolnych.

SPIS NASION NA ROK 1939.

Nr.	Nazwa rośliny	Rodzaj użycia:
1.	Astry białe wysokie	Z
2.	Astry mieszane wysokie	Z
3.	Astry mieszane niskie	Z
4.	Astry ciemno czerwone wysokie	Z
5.	Anyż Pimpinella anisum	UL
6.	Arbuzy	U
7.	Bieluń dziędzierzawa Datura Stramon.	LB
8.	Bieluń fiołkowy Datura Huberiana	LB
9.	Begonia semperflorens	Z
10.	Babka lancetowata Plantago lanceolata	L
11.	Bazylia ogrodowa Ocymum basylicum	UL
12.	Benedyktynek Cnicus benedictus	L
13.	Bławat mieszany Centaurea cyanus hybr.	ZB
14.	Brukiew pastewna	U
15.	Bobik Vicia faba	U
16.	Bób Vicia faba	U
17.	Buraki pastewne	U
18.	Buraki cukrowe	U
19.	Czarnuszka Nigella sativa	BU
20.	Cząber ogrodowy Satureia hort.	U
21.	Celosia pyramidalis	Z
22.	Cebula Żytawska	U
23.	Dynie jadalne mieszane	U
24.	Driakiew Scabiosa	BZ
25.	Dziewanna drobnokwiatowa Verbascum	L
26.	Dziewanna czarna Verbascum Nigrum	L
27.	Dziewanna wielokwiatowa Verbascum	L
28.	Dziwaczek (Nocna ozdoba) Mirabilis Jalapa	BZ
29.	Dziurawiec zwyczajny Hypericum perforatum	L
30.	Dzwonki brzoskwiniolistne Campanula persicifolia	B
31.	Farbownik Lekarski Anchusa officinalis	LB
32.	Fasola szparagowa tyczna, białe nasiona (ziarna)	U
33.	Fasola szpar. tyczna, fioletowa (ziarna)	U
34.	Fasola szparagowa niska	U
35.	Fasola tyczna „Jasiek"	U
36.	Goździk kartuzek Dianthus carthusianorum	BZ
37.	Goździk turecki Dianthus barbatus	Z
38.	Głowienka pospolita Brunella vulgaris	B
39.	Gruszka miłosna	U
40.	Gorczyca polna	U
41.	Hyzop lekarski Hyssopus officinalis	L
42.	Hesperis biały wysoki	ZB
43.	Hesperis trwały, niski	Z
44.	Jakobinka mieszana, wysoka, Zinnia	Z
45.	Jawnostka Nemesia	Z
46.	Kminek zwyczajny Carum Carvi	LU
47.	Kolendra siewna Coriandrum sativum	LU
48.	Konopnica pospolita, Eupatorium canabinum	B
49.	Komonica pospolita Lotus corniculatus	UB
50.	Koniczyna biała Tifolium ropens	UB
51.	Koniczyna czerwona Tifolium pratense	U
52.	Kozieratka błękitna Trigonella coerullea	L
53.	Krwiściąg lekarski Sanguisorba officinalis	ZB
54.	Kuklik pospolity Geum urbanum	LB
55.	Kukurydza bydgoska Zea Mays	BU
56.	Kardy	UB
57.	Karczochy	U
58.	Len zwyczajny Linun usitatissimum	U
59.	Lulek czarny Hyoscyamus niger	LB
60.	Lwia paszcza, wysoka, mieszana	Z
61.	Lwia paszcza, niska, mieszana	Z
62.	Lwia paszcza, dzika	B
63.	Lawenda Lavandula vera	L
64.	Lewkonie mieszane wysokie (bhairantus)	Z
65.	Jarmuż wysoki zielony	U
66.	Łubin trwały Lupinus	UB
67.	Łubin niebieski roczny	UB
68.	Łubin żółty roczny	UB
69.	Mak niebieski Papaver somniferrum	LUB
70.	Mak polny Papaver rhoeas	BL
71.	Malwa czarna Althea rosea	LU
72.	Malwa pastewna Althea rosea	U
73.	Maruna Pyrethrum	Z
74.	Maciejka Matthiola	Z
75.	Mydlnica lekarska Saponaria officinalis	LB
76.	Miechunka japońska Physalis Franchetti	Z
77.	Naparstnica Digitalis purp. hybr.	LZB
78.	Nasturcja Tropaeolum	BZ
79.	Nogietek lekarski Calendula officinalis	L
80.	Nieśmiertelnik Helichrysum	Z
81.	Nostrzyk biały Melilotus albus	LBU
82.	Oman wielki Inula Helenium	LB
83.	Orlik mieszany Aquilegia hybr.	ZB
84.	Ostróżki trwałe Delphinium	Z
85.	Ogórki przybyszewskie gruntowe	U

Nr.	Nazwa rośliny	Rodzaj użycia:
86.	Papryka długa	U
87.	Pomidory Heterosis	U
88.	Pomidory amerykańskie	U
89.	Pomidory „Sława Nadrenii“	U
90.	Pomornik Górski Arnica Montana	L
91.	Prawoślaz lekarski Althaea officinalis	L
92.	Przelot pospolity Anthyllis Kerneri vuln.	U
93.	Przetacznik siwy Veronica incana	B
94.	Przegorzan Echinops	BU
95.	Proso zwyczajne Panicum miliaceum	U
96.	Pasternak jadalny Pastinaca sativa	U
97.	Proso mandżurskie (czumiza)	U
98.	Piołuń zwyczajny Artemisia absynthium	L
99.	Rabarber (rzewień) Rheum officinale	LBU
100.	Rzepik letni Brassica Rapa	U
101.	Rzepak letni	U
102.	Rumianek lekarski	SK
103.	Rumian żółty Anthemis tinctoria	UZ
104.	Rutewka wąskolistna Thalictrum	B
105.	Selery Praskie Apium graveolens	U
106.	Seradela Ornithopus sativus	U
107.	Słonecznik mieszany, Halianthus	U
108.	Smółka pospolita Viscaria vulgaris	BZ
109.	Soja czarna	U
110.	Soja żółta	U
111.	Sporek polny Spergularia arvensis	U
112.	Starzec Senecio	B
113.	Szałwia ognista	Z
114.	Szczaw z Bolleville	UB
115.	Serdecznik miododajny	UB
116.	Szparagi jadalne Asparagus officinalis	UL
117.	Szanta Marrubium vulgare	B
118.	Stulisz sztywny Sisimbryum	B
119.	Szczeć leśna Dipsacus	B
120.	Szczeć francuska	UB
121.	Szczwół plamisty Conium macuatum	L
122.	Szczypiórek	UB
123.	Trędownik bulwiasty Scrophularia nodosa	LB
134.	Tytoń narcyzowy	Z
125.	Werbena lekarska	L
126.	Werbena ogrodowa	Z
127.	Wierzbówka Lythrum	B
128.	Wiesiołek dwuletni Ocnothera	B
129.	Wiązanka v. Phacelia	BU
130.	Wijec Impomea	BZ
131.	Wrotycz pospolity Tanacetum vulgare	L
132.	Zeniszek niebieski Ageratum	Z
133.	Xanthium italicum	B

Objaśnienia znaków:

B — roślina mająca znaczenie w biologii.
L — „ lecznicza lub trująca.
U — „ użytkowna.
Z — „ zdobnicza.

Zamówienia na nasiona należy skierować do Dyrekcji II Państwowego Gimnazjum im. Mikołaja Kopernika w Cieszynie.

337.

KOMUNIKAT O WYDAWNICTWACH

A. Ministerstwo W. R. i O. P. zatwierdziło do użytku szkolnego następujące książki i pomoce szkolne dla szkół powszechnych, średnich ogólnokształcących i zakładów kształcenia nauczycieli.

Komunikat o wydawnictwach.

Ministerstwo W. R. i O. P. zatwierdziło do użytku szkolnego następujące książki dla szkół zawodowych:

Ehrlich E. i Tyrowicz L. Wystawa sklepowa. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych we Lwowie, 1938 — jako książkę do bibliotek nauczycielskich w szkołach handlowych. (Nr III PU-283/38).

Ehrlich Piotr Emil. Domy Towarowe. Nakł. Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych, 1938 — jako książkę do bibliotek nauczycielskich i uczniowskich w liceach handlowych. (Nr III PU-262/38).

Podręczniki szkolne:

Bornholtz T. Zagadnienia życia współczesnego. Podręcznik dla I klasy liceów ogólnokształcących. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych Lwów. 1938. (Nr II Pr-16058/38).

Cicero M. Tullius. Pro Archia poeta. Pro Q. Ligario. Wydał R. Ganszyniec. Teksty Filomaty Nr 16. Wydawnictwo Filomaty. Lwów. 1937 — dla uczniów kl. IV gimn. i kl. I liceum ogólnokształc. wydz. humanistycznego i klasycz. (Nr II Pr-14826/37).

Cicero M. Tulius. De imperio Cn. Pompei. Wydał R. Ganszyniec. Teksty filomaty Nr 18. Wydawnictwo Filomaty. Lwów. 1937 — dla uczniów gimn. i lic. ogólnokształc. (Nr II Pr-14827/37).

Gadomski J. Astronomia. Podręcznik dla II klasy liceów ogólnokształcących. Wydział humanistyczny. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1938 — dla uczniów kl. II lic. ogólnokształc. hum. i klas. (Nr II Pr-16250/38).

Kalinowski S. i Kalinowska E. Podręcznik fizyki dla II klasy liceum wydziału matematyczno-fizycznego i przyrodniczego. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1938 Nr II Pr-16263/38).

Kalinowski S. i Kalinowska E. Astronomia. Podręcznik dla klasy drugiej liceów humanistycznych i klasycznych. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1938. (Nr II Pr-16075/38).

Kaluski S. Litterae Romanae. Czytanka łacińska dla I klasy liceum. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1938. (Nr II Pr-15855/37).

Koziński L. i Moycho S. Przyroda martwa dla klasy V publicznych szkół poszechnych III i II stopnia. Wydanie II, niezmienione. Wydawnictwo Gebethnera i Wolfa. 1938 — dla uczniów klasy V szkół poszechnych stopnia trzeciego i drugiego. (Nr II Pr-16746/38).

Kubski B., Kotarbiński M., Zarembina E. Czytanka dla III klasy miejskich szkół powszechnych. Wydanie trzecie. Nakład Księgarni K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1938. (Nr II Pr-16867/38).

Piprek J. Von Deutscher Art und Kunst. I Teil. Podręcznik do języka niemieckiego dla I klasy licealnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1938. (Nr II Pr-16157/38).

Rybka E. Wiadomości z astronomii. Podręcznik dla liceów humanistycznych i klasycznych. Nakład Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska“. Warszawa. 1938. (Nr II Pr-16243/38).

Szeller Z. Chemia dla III klasy gimnazjów. Rozdział o obronie przeciwgazowej opracowała Stanisława Rybicka. Wydanie drugie niezmienione. Wydawnictwo Księgarni K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1938. (Nr II Pr-16868/38).

Werner W. Fizyka dla II klasy liceum ogólnokształcącego. Wydział humanistyczny. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1938. (Nr II Pr-16252/38).

Żłobicki W. i Adwentowski K. Podręcznik do nauki o przyrodzie martwej dla VI klasy szkół powszechnych trzeciego stopnia. Wydanie drugie niezmienione. Wydawnictwo Księgarni K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1938. (Nr II Pr-16870/38).

Podręczniki dla szkół z niemieckim językiem nauczania.

Bischoff und Nowoczyn. Naturlehre für die sechste Volksschulklasse. W. Johne's Buchhandlung. Bydgoszcz — dla uczn. klasy VI szkół powsz. (Nr II Pr-16633/38).

Mein Lesebuch für die IV Klasse der Volksschulen. Zweite Auflage. Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów — dla uczniów IV kl. szkół powsz. (Nr II Pr-16631/38).

Schütze O. Mein Lesebuch für die III Klasse der Volksschulen. Zweite Auflage. Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów. 1938 — dla uczn. III kl. szkół powsz. (Nr II Pr-16632/38).

Schütze O. Mein Lesebuch für die II Klase der Volksschulen. Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów. 1937 — dla uczniów kl. II szkół powsz. (Nr II Pr-15291/37).

Wir wollen lesen (I) — Wer liest mit (II), Fibel für Schulen mit deutscher Unterrichtssprache in Polen. W. Johne's Buchhandlung. Bydgoszcz — dla uczniów kl. I szkół powsz.(Nr II Pr-14160/I, II/35).

Lektury z dziedziny języka polskiego.

Piłsudski J. W walce o niepodległość. Wybór z pism. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. 1938 — dla młodzieży szkolnej. (Nr II Pr-912/38).

Ksiażki pomocnicze dla uczniów.

Cornelius Nepos. Żywoty sławnych mężów. Hannibal, Cato, Atticus. Wydał R. Ganszyniec. Teksty Filomaty Nr 10. Wydawnictwo Filomaty. Lwów. 1937 — dla uczniów liceów ogólnokształc. wydz. hum. i klas. (Nr II Pr-14832/37).

Golias M. Hellada. Wydawnictwo Księgarni K. S. Jakubowskiego. Lwów, 1938 — dla uczn. II klasy wydz. matematycznego liceów ogólnokształc. (Nr II Pr-16254/38).

Jak kochać Jezusa. Książka do nauki religii rzymskokatolickiej dla II klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Księgarni K. Rutskiego. Wilno — dla uczniów II klasy szkoły powszechnej. (Nr II Pr-16272/38).

Łempicki S. Renesans i humanizm w Polsce. Wydawnictwo Księgarni K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1938 — dla uczniów w liceach ogólnokształcących. (Nr II Pr-16341/38).

Minicius Feliks. Octavius. Wydał R. Ganszyniec. Teksty Filomaty Nr 42. Wydawnictwo Filomaty. Lwów, 1937 — dla uczniów liceów ogólnokształcących wydziału humanistycznego i klasycznego. (Nr II Pr-15228/38).

Książki do bibliotek uczniowskich.

Angelini Ks. Żywot Pana Jezusa. Dla dziatwy i młodzieży przerobił O. Dr A. Borkowski. Jerozolima. — do bibl. uczn. w szkołach powszechnych. (Nr II Pr-15188/37).

Bez szofera. Podręcznik samochodowy. Wydawnictwo Automobilklubu Polskiego. Warszawa — w liceach ogólnokształcących. Nr II Pr-16760/38).

Buré Ch. Bohaterowie Mont Blanc. Opowieść dla młodzieży. Zajmujące czytanki Nr 103. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa — dla szkół powszechnych. (Nr II Pr-16096/38).

Conrad J. Gaspar Ruiz. Opowieść romantyczna. Przełożył W. Horzyca. Wydanie trzecie. Wydawnictwo „Biblioteki Polskiej“ Warszawa, 1937 — dla młodzieży od lat 14. (Nr II Pr-16374/38).

Conrad J. Pojedynek. Opowieść wojskowa. Przełożył W. Horzyca. Wydanie trzecie. Wydawnictwo „Biblioteki Polskiej“. Warszawa, 1937 — dla młodzieży od lat 14. (Nr II Pr-16373/38).

Conrad J. Amy Soster. Tłumaczyła z angielskiego A. Zagórowska. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska“, Warszawa, 1938 — dla liceum ogólnokształc. (Nr II Pr-16753/38).

Cygowa T. i Karmazyńska-Przewalska H. Nasze rośliny wiosenne. Ze świata Przyrody Nr 2. Wydawn. „Naszej Księgarni“. Warszawa. 1935 — w szkołach średnich ogólnokształc. (Nr II Pr-15938/37).

Czachowski K. Wacław Sieroszewski. Życie i twórczość. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkoln. Lwów, 1938 — w liceum. (Nr II Pr-16015/38).

Dyakowski B. Leszek jedzie na Podole. Wydawnictwo „Naszej Księgarni“. Warszawa, 1938 — w szkołach powszechnych. (Nr II Pr-16368/38).

Goethe J. W. Faust. Przełożył Wł. Kościelski. Nakład Biblioteki Polskiej“. Warszawa. 1937 — w liceum. (Nr II Pr-15772/37).

Gerstäcker F. Der Schiffszimmermann. Opracował Gwido Holtzer. Lektura niemiecka 4. Wydanie drugie. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów, 1938 — w gimn. ogólnokształc. (Nr II Pr-16565/38).

Ideał Filarecki. Nakład Filareckiego Związku Elsów. Poznań. 1928 — do bibliotek uczniowskich. (Nr II Pr-15136/37).

Jaczewska H. i Wernerowa J. Wędrowcy mroźnej północy. Wydawnictwo „Naszej Księgarni“. Warszawa 1938 — w szkołach powszechnych w szczególności dla klasy VI-ej. (Nr II Pr-16004/38).

Korczak J. Uparty chłopiec. Życie Ludwika Pasteura. Nakład Towarzystwa Wydawniczego J. Mortkowicza Warszawa. 1938 — dla młodzieży od lat 11—13. (Nr II Pr-16399/38).

Kowałyśko I. Mandriwni dni. Część II i III. Nakł. Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów 1938 — dla dzieci od lat 11 — 13 i młodzieży lat 14—16. (Nr Pr-16587/38).

Las przyjaciel. Wydawnictwo Harcerskiej Szkoły Instruktorskiej na Buczu. Warszawa, 1937 — dla szkół powsz. dla klas V—VII. (Nr II Pr-15263/37).

Łempicki S. Biskupi Polskiego Renesansu. Wydawnictwo Księgarni K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1938 — w gimnazjach i liceach ogólnokształcących. (Nr II Pr-16342/38).

Łempicki S. Rola wieku złotego w dziejowym procesie formowania się polskiej kultury duchowej. Wydawnictwo Księgarni K. S. Jakubowskiego. Lwów, 1938 — w gimnazjach i liceach ogólnokształcących. (Nr II Pr-16344/38).

Mikulski J. O grodziskach w powiecie Siedleckim. Odbitka z „Głosu Podlaskiego". Siedlce. 1937 — w szkołach średnich ogólnokszkt. (Nr II Pr-15612/37).

Norwid C. K. Wszystkie pisma Cyprana Norwida po dziś w całości lub fragmentach odszukane. Wydanie i nakład Z. Przesmyckiego. Skład Główny Kasa im. Mianowskiego. Warszawa, 1937 — dla młodzieży od lat 16. (Nr II Pr-15937/37).

Nowakowski Z. Gałązka rozmarynu. Widowisko w 5 obrazach. Teatr Polski Żywej. Tomik I. Nakład Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1938 — w gimnazjum i liceum. (Nr II Pr-16083/37).

Ossendowski F. A. Pod polską banderą. Powieść historyczna z czasów króla Zygmunta III. Nakład Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa, 1929 — dla młodzieży od lat 16. (Nr II Pr-5801/30).

Ossendowski F. A. W krainie niedźwiedzi. Wydanie czwarte. Wydawnictwo Instytutu Wydawiczego „Biblioteki Polskiej". Warszawa, 1938 — dla młodzieży od lat 11. (Nr II Pr-16752/38).

Pawłowski E. We mgle świtu. Powieść. Nakład Towarzystwa Wydawniczego „Mewa". Warszawa, 1934 — dla młodzieży od lat 16. (Nr II Pr-16289/38).

Pawłowski E. Burza nadciąga. (Mocarny lud). Powieści „We mgle świtu", część druga. Nakład Zarządu Głównego Związku Podhalan. Kraków — Warszawa. 1936 — dla młodzieży od lat 16. (Nr II Pr-16290/38).

Pawłowski E. Kurniawa. Powieść „We mgle świtu i Burza nadciąga", część III. Nakład Zarządu Głównego Związku Podhalan. Kraków—Warszawa. 1937 — dla młodzieży od lat 16. (Nr II Pr-16291/38).

Piłsudski J. W walce o niepodległość. Wybór z pism. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa, 1938 — dla młodzieży powyżej lat 12-tu oraz jako książkę do użytku w oświacie pozaszkolnej. (Nr II Pr-912/38)

Przepisy drogowe. Nakład Automobilklubu Polskiego. Warszawa, 1939. (Nr II Pr-16606/38).

Pułnarowicz W. Rycerstwo Polskie Podkarpacia. Nakład drugi. Wydawnictwo „Pobudki". Przemyśl. 1937 — w gimnazjum i liceum. (Nr II Pr-16043/38).

Sokołowski J. B. Zarys metodyki obserwowania ptaków. Ze świata przyrody Nr 5. Wydawnictwo „Naszej Księgarni". Warszawa. 1937 — w gimn. i lic. ogólnokształcących. (Nr II Pr-15934/37).

Szewczenko T. Twory. T. IX. Nakładem Ukraińskiego Instytutu Naukowego. Warszawa. Lwów. 1936 — dla uczniów powyżej lat 14. (Nr II Pr-14941/37).

Szewczenko T. Twory. T. VIII. Nakładem Ukraińskiego Naukowego Instytutu. Warszawa, Lwów. 1936 — dla uczniów powyżej lat 14. (Nr II Pr-14940/37).

Śliwińska E. Historia naszych zbóż. Nakładem Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1938. (Nr II Pr-16748/38).

Tambs E. „Teddy" płynie przez dwa oceany. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. (Nr II Pr-16146/38).

Twain M. Książe i żebrak. Przełożył M. Tarnowski. Nakład J. Przeworskiego. Warszawa. 1936 — dla młodzieży od lat 12 do 13. (Nr II Pr-15480/37).

Wojtusiak R. J. W sercu Kaukazu. Dziennik przyrodnika pierwszej polskiej wyprawy w góry wysokiego Kaukazu. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa, 1937 — w szkołach średnich ogólnokszt. (Nr II Pr-15997/37).

Zarembina E. Najmilsi. Wydanie II. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1938 — dla młodzieży od lat 7—8. (Nr II Pr-16152/38).

Zaruski M. Na prawdziwym jachcie. Opowieść dla młodzieży. Zajmujące cytanki Nr 105. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa, 1937 — w szkołach powszechn. (Nr II Pr-16093/38).

Żakówna M. Wołyńskimi drogami od Horynia po granicę. Lektura geograficzna. Zeszyt 3. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa, 1937 — w szkołach ogólnokształc. (Nr II Pr-15450/37).

Czasopisma do bibliotek uczniowskich.

Gazetka Muzyczna. Miesięcznik — dla gimnazjum i liceum. (Nr II Pr-16105/38).

Mały Orędowniczek — dla dzieci od lat 7—8. (Nr II Pr-16159/38).

Orędowniczek Eucharystyczny — dla młodzieży od lat 11 do 13. (Nr II Pr-16158/38).

Książki do bibliotek uczniowskich dla szkół z niemieckim językiem nauczania.

Achzig Fabeln. Verlegt bei H. Schaffstein in Köln — dla młodzieży od lat 10. (Nr II Pr-16690/38).

Blunck H. Fr. Dammbruch. Verlag von Ph. Reclam jun. Leipzig — dla młodzieży powyżej lat 16. (Nr II Pr-15530/37).

Brehm A. E. Lapplands Vogelberge. Verlag von Ennsslin et Laiblin. Reutlingen — dla młodzieży od lat 12. (Nr II Pr-16704/38).

Brohmer P. Schädlinge der Landwirtschaftlichen Nutzpflanzen. Verlag von J. Beltz, Langensalza — dla młodzieży od lat 12. (Nr II Pr-16681/38).

Carossa H. Aus dem Rumänischen Kriegstagebuch. Verlag M. Diesterweg. Frankfurt a. M., — dla chłopców od 12 do 14 lat. (Nr II Pr-15559/37).

Dörfler A. Der Ruf aus dem Garten. E. Diederichs Verlag Jena — dla młodzieży powyżej lat 16. (Nr II Pr-15521/37).

Hagenbeck C. Jugenderinnerungen. H. Hillger Verlag. Berlin — dla młodzieży od lat 10 — 12. (Nr II Pr-15545/37).

Hey W. Fünfzig Fabeln für Kinder. Verlegt bei H. Schaffstein Köln — dla młodzieży od lat 9. (Nr II Pr-16684/38).

John A. Kampf den Schädlingen im Hause. Verlag von J. Beltz, Langensalza — dla młodzieży od lat 12. (Nr II Pr-16680/38).

Kutzleb H. Von Heerkönigen und Heerfahrten der Germanen. H. Schaffstein Verlag, Köln — dla młodzieży od lat 12. (Nr II Pr-16688/38).

Kühlken Fr. Johann Gutenberg. Verlag von J. Beltz, Langensalza — dla młodzieży od lat 13. (Nr II Pr-16701/38).

Kügelgen W. Jugenderinnerungen eines alten Mannes. Verlegt bei H. Schaffstein, Köln — dla młodzieży od lat 12. (Nr II Pr-16710/38).

Manske G., Wiesel, Fischotter und Hase. Verlag von Ensslin et Laiblin. Reutlingen — dla młodzieży lat 12 (Nr 16695/38).

Meyer K. Frommhold, Hansis erster Ferientag. Verlag von Ensslin et Laiblin, Reutlingen — dla młodzieży lat 8. (Nr II Pr-16694/38).

Riehl W. H. Vier Geschichten aus alter Zeit. Verlegt bei H. Schaffstein, Köln — dla młodzieży od lat 12. (Nr II Pr-16711/38).

Schnass F. Der arme Heinrich. H. Hillger Verlag, Berlin — dla młodzieży od lat 10 do 12. (Nr II Pr-15546/37).

Stehr H. Der Schindelmacher. Verlag von Ph. Reclam jun. Leipzig — dla młodzieży powyżej lat 16. (Nr II Pr-15583/37).

Weitzner M. K. Von gestern u. heute für kleine Leute. Ensslin et Laiblin. Reutlingen — dla młodzieży od lat 8. (Nr II Pr-16679/38).

Czasopisma do bibliotek uczniowskich dla szkół z niemieckim językiem nauczania.

Beyers Monatsblatt für Handarbeit und Wasche. Die schöne Wohnung. Leipzig—Berlin — dla młodzieży powyżej lat 14. (Nr II Pr-15670/37).

Kinderfreude, Blätter für deutsche Kinder in Polen. Verlag W. Johnes Buchhandlung. Bydgoszcz—w szkołach powszechnych na rok szkolny 1938/39. (Nr II Pr-15257/37).

Książki do bibliotek nauczycielskich.

Bez szofera. Podręcznik samochodowy. Wydawnictwo Automobilklubu Polskiego. Warszawa. (Nr II Pr-15938/38).

Cygowa T. i Karmazyńska - Przewalska H. Nasze rośliny wiosenne. Ze świata Przyrody 1935. (Nr II Pr-16760/38).

Gąsiorowska Z. Ogród szkolny a nowy program. Wydawnictwo „Naszej Księgarni". Warszawa, 1938. (Nr II Pr-15180/37).

Lublinerówna K. Współżycie z przyrodą. Wydawnictwo Harcerskiej Szkoły Instruktorskiej na Buczu. Warszawa, 1937 — do bibliotek nauczycielskich szkół powszechnych. (Nr II Pr-15265/37).

Łempicki S. Rola wieku złotego w dziejowym procesie formowania się polskiej kultury duchowej. Wydawn. Księgarni K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1938. (Nr II Pr-16344/38).

Łempicki S. Biskupi Polskiego Renesansu. Wydawnictwo Księgarni K. S. Jakubowskiego. Lwów, 1938. (Nr II Pr-16342/38).

Nicolle Ch. Narodziny, życie i śmierć chorób zakaźnych. Przełożył L. Chwatt. Nakładem „Mathesis Polskiej". Warszawa. 1936. (Nr II Pr-15216/37).

Norwid C. K. Wszystkie pisma Cypryana Norwida po dziś w całości lub fragmentach odszukane. Wydanie i nakład Z. Przesmyckiego. Skład Główny: Kasa im. Mianowskiego. Warszawa, 1937. (Nr II Pr-15937/37).

Praca w ogrodzie szkolnym. Pod redakcją H.Waniczek. Wydawnictwo „Naszej Księgarni". Warszawa, 1936. (Nr II Pr-15183/37).

Przepisy drogowe. Nakład Automobilklubu Polskiego. Warszawa. 1939. (Nr II Pr-16606/38).

Rupniewska J. Piosenki dla dzieci. Ilustracje: Z. Kodis-Freyerowej. Skład Główny Drukarnia i Księgarnia Św. Wojciecha. Poznań. (Nr II Pr-14737/36).

Sokołowski J. B. Zarys metodyki obserwowania ptaków. Ze świata przyrody Nr 5. Wydawnictwo „Naszej Księgarni". Warszawa, 1937. (Nr II Pr-15934/37).

Teslar T. Polityka Rosji Sowieckiej podczas wojny z Polską. Trzy momenty. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa, 1937. (Nr II Pr-15357/38).

Zawodziński K. Zarys wersyfikacji polskiej. Część I. Wiadomości wstępne o wierszu. Z zagadnień poetyki. Wilno. 1936. Skład Główny: Dom Książki Polskiej w Warszawie. (Nr II Pr-16005/38).

Pomoce szkolne.

Mugeński R. Praktyczny zeszyt nutowy. Nakład autora — do użytku poszczególnych uczniów. (Nr II Pr-15632/37).

Romer E. Azja. Podziałka: 1 : 10.000.000. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa — do użytku zbiorowego w szkołach powszechnych oraz w gimnazjach ogólnokształcących. (Nr II Pr-15023/37).

B. Ministerstwo W. R. i O. P. zatwierdziło do użytku szkolnego następujące książki i pomoce naukowe dla szkół zawodowych:

Kalina P. Słownik podręczny francusko-polski i polsko-francuski z wymową fonetyczną. Część I francusko-polska. Cz. II polsko-francuska. Skład główny: Gebethner i Wolff. Warszawa oraz Dom Książki Polskiej w Warszawie. (Nr III PU-243/38).

Kalina P. Nowy słownik podręczny niemiecko-polski i polsko-niemiecki z wymową fonetyczną. Cz. I niemieckopolska. Cz. II polsko-niemiecka. Skład główny Gebethner i Wolff. Warszawa oraz Dom Książki Polskiej w Warszawie — jako pomoc naukową dla uczniów w szkołach zawodowych. (Nr III PU-244/38).

Karpiński Kazimierz. Stenografia polska według systemu Gabelsbergera - Polińskiego. Nakł. Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych we Lwowie. Rok 1938. Cena 3,90 — jako książkę pomocniczą dla uczniów w szkołach handlowych. (Nr III PU-240/38).

338.

NOWOŚCI WYDAWNICZE.

Maria Kiełczewska — Ćwiczenia na mapie topograficznej w gimnazjum, zeszyt 14 Biblioteki Geograficzno-dydaktycznej. Wyd. Książnica-Atlas Lwów-Warszawa. 1938, str. 30.

Tadeusz Sinko — Wypisy łacińskie dla II klasy liceum ogólnokształcącego, wydział humanistyczny i klasyczny. Zeszyt III. Horacy. Wyd. z objaśnieniami Książnica-Atlas, Lwów-Warszawa 1938, str. 248, cena 3,10 zł.

St. Straszewicz i St. Kulczycki — Geometria analityczna dla II kl. liceum ogólnokształcącego, wydział matematyczno-fizyczny. Wyd. Książnica-Atlas, Lwów-Warszawa 1938, str. 68. Cena 1,40 zł.

St. Straszewicz i St. Kulczycki — Geometria wykreślna dla II kl. liceum ogólnokształcącego, wydział matem.-fizyczny. Wyd. Książnica-Atlas, Lwów-Warszawa 1938 r., str. 84. Cena 1,70 zł.

S. Pleśniewicz i E. Sucharda — Chemia organiczna dla I kl. liceum ogólnokształcącego, wydział przyrodniczy, dla II kl. liceum ogólnokształcącego, wydział matemat.-fizyczny. Wyd. Książnicy-Atlas, Lwów-Warszawa 1938. Str. 144. Cena 2,80 zł.

St. Straszewicz i St. Kulczycki — Algebra dla II kl. Li-Liceum ogólnokształcącego, wydział matematyczno-fizyczny. Wyd. Książnicy-Atlas, Lwów-Warszawa, 1938. Str. 116. Cena 2,20 zł.

St. Straszewicz i St. Kulczycki — Geometria analityczna dla II kl. liceum ogólnokształcącego, wydział humanistyczny i przyrodniczy. Wyd. Książnica-Atlas, Lwów-Warszawa 1938. Str. 44. Cena 1,— zł.

J. Szmereka — Horacjusz w pieśniach. I człowiek i poeta. dla II klasy Liceum ogólnokształcącego, wydział humanistyczny i przyrodniczy. Wyd. Książnica-Atlas, Lwów—Warszawa 1938. Str. 48. Cena 1,— zł.

St. Straszewicz i St. Kulczycki — Algebra dla II klasy liceum ogólnokształcącego, Wydział humanistyczny i przyrodniczy. Wyd. Książnica-Atlas, Lwów—Warszawa 1938 r. Str. 60. Cena 1,20 zł.

M. Golias — Virtus Romana na podstawie Liwiusza i innych pisarzy starożytnych. Nr 1 tekstów łacińskich dla II kl. liceum humanistycznego i klasycznego. Państw. Wyd. Książek Szkolnych Lwów. 1938.

J. Smereka — Horacjusz w pieśniach. I człowiek i poeta. Nr 6 tekstów łacińskich dla II kl. liceum hum. i klasycznego. Państw. Wyd. Książek Szkolnych, Lwów. 1938.

Lewis Carrol — Alice's Adventures in Wonderland. Wydanie szkolne w opr. X. Żytomirskiej—Grzebieniowskiej. Zeszyt 7 lektury angielskiej. Państw. Wyd. Książek Szkolnych Lwów, 1938.

Mary Macgregor — Stories of King Arthur's Knights, wydanie szkolne skrócone autoryzowane dla szkół w Polsce według oryginału w opr. Heleny Karczewskiej. Zeszyt 8 lektury angielskiej. Państw. Wyd Książek Szkolnych. Lwów 1938.

J. i O. Cieślińscy — A Travers Les Siècles. Tome premier. Podręcznik zatwierdzony do użytku w szkołach. Państw. Wyd. Książek Szkolnych Lwów 1938. Str. 308. Cena 4,50 zł.

Ignacy Krasicki — Wybór pism, tekst i objaśnienia opracował Kazimierz Giebułtowski. Wybór jest uzupełnieniem podręcznika: Kleiner, Brückner itd. — Literatura polska dla liceów ogólnokształcących. Wyd. Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów 1938. Stron 80.

Jan Kochanowski — Wybór poezyj. Tekst i objaśnienia opracował Kaz. Giebułtowski. Wybór jest uzupełnieniem podręcznika: Kleiner, Brückner itd. — Literatura polska dla liceów ogólnokształcących. Wyd. Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, Lwów 1938. Str. 32.

Adam Mickiewicz — Wybór pism, tekst i objaśnienia opracował Kaz. Giebułtowski. Wybór jest uzupełnieniem podręcznika: Kleiner, Brückner itd. — Literatura polska dla liceów ogólnokształcących. Wyd. Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, Lwów 1938. Str. 60.

J. Balicki i St. Maykowski — Mówią wieki. Podręcznik do nauki języka polskiego dla II kl. gimnazjum kupieckiego z objaśnieniami — opracowali Z. Aleksandrowicz i Sz. Zimmer. Zatwierdzony do użytku szkolnego. Wyd. Zakładu Narod. im. Ossolińskich. Lwów 1938. Str. 252. Cena 2,80 zł.

Janina Galle — Zarys księgowości kupieckiej dla szkół przysposobienia kupieckiego I stopnia i II kl. gimnazjum kupieckiego. Drukowano jako rękopis. Wyd. Książnica-Atlas. Lwów—Warszawa 1938 r. Str. 88.

Stefan Górniak i Emil Ehrlich — Jak sprzedawać towary. Drukowano jako rękopis. Wyd. Książnica-Atlas, Lwów—Warszawa 1938. Treść rozdziałów: Kształtowanie się ceny sprzedaży. Uwagi o klientach. Reklama detalisty. Sprzedawca sklepowy. Przebieg sprzedaży w sklepie. Zapłata, pieniądz, banki. Składy sprzedażowe. Domy towarowe. Przedsiębiorstwa wielosklepowe. Domy wysyłkowe. Str. 184.

Eug. Wawrzkowicz i Józef Klink — Walczący Lwów w listopadzie 1918 r. Zarys historyczny obrony Lwowa. Str. 46 + 146 rycin i 1 mapa. Wyd. Książnica-Atlas, Lwów-Warszawa 1938.

Przyroda i Technika — czasopismo poświęcone popularyzacji nauk przyrodniczych i technicznych. Wyd. Książnica-Atlas, Lwów—Warszawa. Red. Warszawa, Hoża 28 m. 6. Admin. Lwów, Czarneckiego 12. Prenumerata roczna 10 zł, zeszyt pojed. 1,50 zł.

Nr 8 — październik 1938 r. Treść: M. Sokołowski i M. Zajączkowski — Lasy urwiskowe. W. Lindemann — Białowieża. Dr J. Opieńska-Blauth — Co powinniśmy wiedzieć o organopreparatach. J. Siemaszkiewicz — „Dzikie" warzelnictwo soli na Podkarpaciu. Notatki naukowe. Sprawy bieżące. Postępy i zdobycze wiedzy. Rzeczy ciekawe.

Nr 9 — listopad 1938 r. Treść: R. Kuntze — Problemy fauny stepowej w południowo-wschodniej Polsce. W. Mańkowski — Odkrycie dwóch nieznanych satelitów Jowisza i jego układ. I. Stella-Sawicki i P. Komornicki — Schrony piwniczne czy nadziemne. — Siarka i jej znaczenie przemysłowe. A. K. — Warszawa przyszłości. Notatki naukowe. Sprawy bieżące. Postępy i zdobycze wiedzy. Poradnik przyrodnika fotografa. Rzeczy ciekawe. Dodatek: Metodyka biologii — Ks. dr J. Łopot — Korelacja nauki religii i biologii w liceum. W. Tomczyk — Jakie możliwości daje epidiaskop, nasadka mikroskopowa i lampa łukowa Classen'a. Mgr J. Andrusiw — Spirometr i jego użycie w szkole.

H. Steinhaus — Kalejdoskop matematyczny. Wyd. Książnica-Atlas, Lwów—Warszawa 1938. Str. 136, Rysunków 180 oraz model dwunastościanu i bioskopu. Cena 13,60 zł. Jest to wybór ciekawostek matematycznych, opartych wyłącznie na poglądzie. Treść książki stanowią obrazki, których temat jest wzięty przeważnie z matematyki elementarnej. Są również i obrazki z matematyki wyższej, ale sens ich jest zrozumiały bez większych trudności. Tekst książki służy do objaśnienia rysunków i fotografij. Jest to pierwsza tego rodzaju w literaturze światowej książka przeznaczona dla najszerszego ogółu, tak dla dorosłych, jak i młodzieży.

W. Werner: Fizyka dla II kl. liceum humanistycznego. Książnica - Atlas. Lwów — Warszawa. Str. 88. Zł 1,80.

Podręcznik ten zawiera zwięzły zarys wyników, do jakich doszła fizyka współczesna w rozważaniach atomowego charakteru materii, elektryczności i energii. Zgodnie z programem rozpada się na 4 działy. „Prądy elektryczne w cieczach i gazach" mówią o jonach, ładunkach elementarnych i elektronach. W „Wyładowaniach elektrycznych w gazach rozrzedzonych" czytelnik znajdzie wiadomości o promieniach katodowych i kanalikowych, o termojonach i o widmach röntgenowskich. „Promieniotwórczość" zawiera zwięzłe wiadomości o tym dziale fizyki, ponadto informuje o poglądach nauki na budowę atomu, o rozbijaniu jąder atomowych i o wywoływaniu promieniotwórczości sztucznej. Ostatnia część jest poświęcona zjawisku fotoelektrycznemu, pojęciu kwantów i modelowi atomu Bohra.

Tekst jest ilustrowany licznymi rysunkami i fotografiami. Każdy rozdział kończy się zadaniami, w celu utrwalenia treści w umyśle ucznia.

Nowości Wydawnicze M. Arcta w Warszawie.

Maria Buyno-Arctowa: Czytajmy Sami. Część II, wyd. V. Z 5 rysunkami W. Romeykówny, w barwnej okładce Z. Jakimowiczówny. Wydawnictwo M. Arcta, Warszawa, 1938. Cena zł 2,80.

Książka dostępna dla najmłodszych dzieci.

Helena Grotowska: Jeniec z Północy. Wydanie II z 7 rysunkami i w barwnej okładce W. Romeykówny. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa, 1938. Cena zł 1,30.

Antonina Domańska: Paziowie Króla Zygmunta. Wyd. IV z 25 rysunkami i w barwnej okładce A. Gawińskiego. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa, 1938. Cena w kart. zł 6,—.

Opowiadanie obyczajowe na tle epoki króla Zygmunta Starego.

Zuzanna Rabska: Baśnie Kaszubskie. Wyd. II. Barwna okładka M. Puchalskiego. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa, 1938. Cena zł 2,20.

Nowe wydanie książki dla dziatwy szkolnej w wieku 10—13 lat. Treścią jej są baśnie i podania ludu kaszubskiego.

Bohdan Dyakowski: Nasz las i jego mieszkańcy. Wydanie VI, ozdobne. Z 63 ilustracjami i w kolorowej okładce Kamila Mackiewicza. Wydawnictwo M. Arcta, Warszawa, 1938. Cena w kolorowej okładce zł 9,—, w oprawie płóc. zł 13,50.

Autor z wielkim umiłowaniem opisuje las i jego życie w ciągu całego roku. Opis ten zawiera całokształt i wszystkie szczegóły życia lasu.

Opis naukowy opracował autor jak utwór literatury pięknej, stwarzając książkę, zasługującą na miano poematu o lesie. Treści opisowej potrafił wielekroć nadać formę malowniczą i barwną.

Tom Gill: Jeździec w masce. Cykl „Czerwone Książki M. Arcta". Tłumaczyła R. Czekańska-Heymanowa. Kolorowa obwoluta L. Jagodzińskiego. Wydawn. M. Arcta. Warszawa, 1938. Cena zł 5,—; w opr. płóciennej zł 7,—.

Powieść obfituje w barwne obrazy z życia pogranicza Stanów Zjednoczonych i Meksyku.

J. Gadomska: Astronomia dla II klasy liceum ogólnokształcącego. Wydz. human. Książnica-Atlas. Lwów-Warszawa. Str. 68. Zł 1,30

„Astronomia" jest dostosowana ściśle, tak pod względem tematów, jak i rozmiarów do obowiązujących programów Ministerstwa W. R. i O. P. dla liceów humanistycznych, a po opuszczeniu artykułów: 21, 22 i 23 także dla liceów klasycznych.

K. Ajdukiewicz: Propedeutyka filozofii. Podr. dla liceów ogólnokształcących. Książnica-Atlas. Lwów — Warszawa. Str. 216. Zł 3,40.

Podręcznik opracowuje wszystkie tematy objęte tzw. obowiązkową częścią programu. Treść podr. składa się z trzech części. Pierwsza traktuje o psychologii procesów poznawczych, druga poświęcona jest logice, trzecia omawia postępowanie człowieka. We wszystkich trzech częściach kładł autor nacisk na to, aby nauka propedeutyki dostarczała uczniowi rzeczowych informacji, czy to o faktycznym przebiegu życia psychicznego i psychofizycznego człowieka, czy to o strukturze metodologicznej nauk, z którymi się już w szkole zetknął. Niemal do wszystkich paragrafów, zarówno w częściach psychologicznych jak i w części logicznej podręcznika, dodano „zadania i pytania", których celem jest przyczynienie się do lepszego przyswojenia przez uczniów przerobionego materiału, jak również pobudzenia ich do samodzielnych rozważań nad prostszymi zagadnieniami łączącymi się z treścią tekstu.

Zygmunt Szeller: Chemia dla II kl. liceum ogólnokształcącego, wydz. hum. Książnica - Atlas. Lwów — Warszawa. Str. 128. Zł 2,50.

Podręcznik zawiera wszystkie zagadnienia przewidziane programem liceum ogólnokształcącego wydziału humanistycznego. Składa się on z dwóch części: nieorganicznej oraz organicznej. Część nieorganiczna ujęta jest pod kątem wykazania, jak z jednych problemów wynikają inne, aby wreszcie stworzyć z poszczególnych zazębiających się części pewną całość, która stanowi współczesny pogląd na zjawiska chemiczne. Na końcu każdej części znajduje się rozdział poświęcony zagadnieniom praktycznym (w programie tematy do wyboru), a mianowicie: metalurgia żelaza i glinu, oraz smoła pogazowa.

Adam Asnyk: Pisma po raz pierwszy razem zebrane. Poprzedził życiorysem poety i przedmową Ignacy Chrzanowski. Wydał, objaśnił i opatrzył ilustracjami Henryk Schipper. Tom I. Warszawa 1938. Sp. Akc. „Nasza Księgarnia".

W setną rocznicę urodzin Asnyka ukazał się I tom krytycznej edycji zbiorowej jego pism, wydany staraniem „Komitetu Uczczenia A. Asnyka w Warszawie" i Sp. Akc. „Nasza Księgarnia" pod redakcją prof. dra Henryka Schippera.

Tom ten zawiera życiorys poety i studium o jego twórczości pióra prof. Ignacego Chrzanowskiego, wstęp krytyczny wydawcy, kilkaset wierszy poety, interesujące odmiany tekstu, po raz pierwszy ogłoszone, oraz obszerny, 63 stron druku obejmujący, komentarz naukowy, opracowany przez prof. H. Schippera.

Tom stanowi wprowadzenie do całości wydania, zakrojonej na 5 tomów, mającej po raz pierwszy objąć

całokształt spuścizny piśmienniczej Asnyka, a w szczególności utwory poetyckie i dramatyczne, prozę powieściową, krytykę literacką i teatralną, prozę krasomówczą i publicystyczną, listy z podróży — z uwzględnieniem utworów dotąd nie ogłoszonych drukiem i ciekawszych odmian tekstu.

Bogumił Krygowski: Metodyka szkolnych wycieczek geograficznych. Poradnik dla nauczycieli i kandydatów na nauczycieli szkół powszechnych, gimnazjów, liceów, pedagogiów oraz dla krajoznawców. Książnica-Atlas. Lwów—Warszawa. Str. 350.

Książka składa się z dwóch zasadniczych części: pierwszej, omawiającej ogólne zasady technicznego i naukowego przygotowania wycieczki, oraz drugiej zawierającej kilkanaście konkretnych przykładów różnych wycieczek. Aczkolwiek przykłady wycieczek zostały przeprowadzone wyłącznie z młodzieżą gimnazjalną (przeważnie młodzieżą klasy I wiekowo odpowiadającej młodzieży VII klasy szkoły powsz.), to nie mniej zarówno przykłady wycieczek jak i zasady ogólne, będące wynikiem ośmioletniej praktyki autora, czynią tę książkę aktualną zarówno dla szkół średnich wszelkiego typu jak i dla szkoły powszechnej. Bogaty zbiór wycieczek, od ogólnych poczynając, a na gospodarczych kończąc (wycieczka do portu, do huty, na gospodarstwo rolne etc), ułatwić może pracę i nauczycielowi szkoły powszechnej i nauczycielowi wszystkich typów szkół średnich (ogólnokształcących, zawodowych i i.). Ułatwić może również pracę kandydatom na nauczycieli, praktykantom a także krajoznawcom.

M. Żakówna: Wycieczkowanie młodieży. Książnica-Atlas. Lwów—Warszawa. Str. 40.

Pracę „Wycieczkowanie młodzieży“ oparto na ankiecie przeprowadzonej w pierwszych klasach szkoły średniej nowego typu. Szło bowiem o stwierdzenie tego, jaką znajomość okolicy i kraju wynosi młodzież ze szkoły powszechnej. Odpowiedzi na ankietę wykazały znikomą znajomość własnego powiatu i województwa. Praca M. Żakówny usiłuje na podstawie danych liczbowych oświetlić jedno z bardzo żywotnych zagadnień nauczania geografii. Zadaniem jej jest wywołanie dyskusji lub też opracowanie danego zagadnienia dla innych terenów.

CZASOPISMA NADESŁANE

Muzeum — czasopismo pedagogiczne poświęcone sprawom wychowania, nauczania i organizacji szkolnictwa. Red. i Admin. Lwów, Łyczakowska 5. Prenumerata roczna 10 zł, zeszyt pojed. 2,50 zł.

Treść zeszytu III — październik 1938: Dr. T. Strumiłło: Wśród zagadnień kształcenia nauczycieli szkół elementarnych. — Recenzje i sprawozdania.

Chowanna — miesięcznik Instytutu Pedagogicznego w Katowicach. Red. i Admin. Katowice, Szkolna 9. Prenumerata roczna 5 zł. Pojed. zeszyt 1,— zł.

Treść nr 8 — październik 1938 r.: M. Odrzywolski: Personalizm krytyczny Sterna a pedagogika (dok.). Dr J. Madeja: Psychologiczne badania porównawcze rozwoju językowego 10-letnich dzieci katowickich i krakowskich. — Recenzje i sprawozdania. — Kronika Instytutu Ped. w Katowicach.

Dodatek: Sprawy szkolne na Śląsku. Mgr St. Glücksman: Przyczynki do wykorzystania radia w szkole.

nr 9 — listopad 1938 r.: J. Zakrzewska: Ćwiczenia w mówieniu z doświadczeń w praktyce szkolnej. — Dr J. Madeja: Psychologiczne badania porównawcze rozwoju językowego 10-letnich dzieci katowickich i krakowskich (c. d.). — Sprawozdania. — Recenzje.

Praca Oświatowa — miesięcznik Instytutu Oświaty Dorosłych. Red. i Admin. Warszawa 22, ul. Reja 9. Prenumerata roczna 8 zł.

Treść nr 8 — październik 1938 r.: Wł. Radwan: Stosunek wiejskich uniwersytetów ludowych do społeczno-politycznej aktualności. — J. Karasiówna: Przeobrażenia w pojmowaniu oświaty dorosłych na przykładzie Anglii. — St. Kędryna: Ośrodki pracy fizycznej jako forma zwalczania bezrobocia wśród młodzieży. — Głosy z terenów pracy. — Kronika.

Rodzina i Dziecko, Dom i Szkoła — Miesięcznik poświęcony wychowaniu młodzieży szkolnej oraz współpracy domu i szkoły. Red. i Admin. Warszawa, ul. Zakopiańska 31. Prenumerata roczna 7,50 zł. kwartalna 2,40 zł. Nr pojed. 1,— zł.

Treść: Nr 8 — październik 1938 r.: E. Bąkowska: Rola sztuki w wychowaniu. — J. Adamski: Uspołecznianie młodzieży szkolnej. — Artykuły dyskusyjne. — Głosy wychowawców. — Głosy rodziców.

nr 9 — listopad 1938 r.: M. Znatowicz Szczepańska: Pod jednym dachem. — J. Adamski: Uspołecznianie młodzieży szkolnej. — K. Kuliczkowska: Kultura Towarzyska a przepisy „savoir vivre'u“.

Władysław Sala — Młodzi z nad Odry i Ostrawicy. Warszawa 1938.

Głos Nauczycielski — Organ Zw. Naucz. Polskiego. Nr 8, 15 z 1938 r.

Młody Polak — dwutygodnik dla dzieci i młodzieży. Red. i Admin. Warszawa, Chmielna 58. Prenumerata roczna 3.60 zł. nr pojed. 20 gr. Dla szkół zniżki. Nr 3, 5, 6 — listopad 1938 r.

Słonko — tygodnik z obrazkami dla dzieci. Red. i Adm. Warszawa, ul. Zielna 13, m. 2. Prenumerata kwartalna 2,40 zł, mies. 80 gr, nr pojed. 25 gr. Dla szkół prenum. mies. 60 gr.

Biuletyn Tow. Popierania Budowy Publ. Szkół Powszechnych. Nr 4 — listopad 1938.

Śląskie Wiadomości Muzyczne — miesięcznik poświęcony kulturze muzycznej na Śląsku. Nr 11 i 12 listopad — grudzień 1938 r. Red. i Admin. Katowice, Wojewódzka 45. — Prenumerata roczna 4,— zł.

Redakcja: Katowice — Urząd Wojewódzki Śląski, ul. Jagiellońska I p. pokój 326. — Tel. 106.
Administracja: II p. pokój 538. — Tel. 178. — Konto P. K. O. Nr. **304.121.**

Czcionkami i drukiem: **Drukarnia Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego w Katowicach.**